Prèkè

Iets opbiechten is goed vooor de ziel, maar minder goed voor de reputatie.

Amigoe

ANDRE HOEKEMA
...vrijheid...

VANDAAG

- Bemiddelingspoging in Honduras p.1
- In juli weer salariskorting nodig p.5
- Overtreding strafgebied p.9
- Hoekema: zelf-wetgeving p.10
- Ultimatum Simabo p.13

102E JAARGANG — NO.: 79

DONDERDAG 4 APRIL 1985

Nieuws in vogelvlucht

COLOMBO — Volgens Sri Lanka's regering is een plan van militante Tamils ontdekt voor een guerrillacampagne tegen de belangrijke inkomstenbron: het toerisme met bomaanslagen bij toeristenoorden. Bij een Tamil-actie werden gisteren 9 agenten gedood en 10 gewond met gebruikmaking van landmijnen.

*****

KHARTOUM — In Sudan hebben politie en leger traangas gebruikt tegen een mars van honderden artsen, bankemployees, advokaten en andere beroepsgroepen tegen de prijsverhogingen nadat de subsidies op de voornaamste levensbehoeften waren opgeheven door president Nimeiri voor hij naar de VS ging. Sudan zit in een ernstige economische crisis. De regering verwijt de rellen aan communisten en de Moslimbroederschap.

*****

ATHENE — Zodra het Griekse parlement de voorgestelde grondwets- wijzigingen heeft goedgekeurd zal premier Papandreou het ontbinden en nieuwe verkiezingen uitschrijven, op zijn vroegst voor juni. De oppositie had snelle verkiezingen geeist om daarmee de impasse te doorbreken welke ontstond door zijn weigering de nieuwe president Sartzetakis te erkennen.

*****

SIDON — Israel viel vandaag weer 2 dorpen in zuid Libanon binnen. Daarbij werden naar eigen zeggen 8 gewapende mannen doodgeschoten. De Sji'itische Amal-militie heeft volgens Defensie- minister Rabin het aanbod afgeslagen voor de controle over zuid Libanon in ruil voor de belofte de aanvallen op Israel te stoppen. De begrafenis van de oud-burgemeester Khalaf op de bezette Jordaanoever werd een anti-Israel betoging ondanks het bestaande demonstratieverbod. De door Israel vrijgelaten Libanezen kregen in zuid en centraal Libanon een enthousiast welkom. VS-Buitenlandse zaken acht het overbrengen van Libanese gevangenen naar Israel in strijd met het internationaal recht.

*****

BAGDAD — Irak bombardeerde gisteren weer Teheran en kondigde rakettenaanvallen op Iraanse steden aan. Iran bevestigde zo'n aanval.

*****

SEOEL — De 2 belangrijkste Zuidkoreaanse oppositie- partijen hebben zich verenigd. Daarmee is men in het parlement met één klap een partij geworden van 106 zetels. De regeringspartij heeft er 148.

*****

JOHANNESBURG — Nobelprijswinnaar aartsbisschop Tutu leidde gisteren, ondanks een demonstratieverbod, na een gebedsdienst in de Anglicaanse kathedraal voor een sinds oktober Anglicaanse priester vastzittende een mars van 20 geestelijken en 30 leken naar het hoofdbureau van politie in Johannesburg, waar een protest werd aangeboden aan het hoofd der veiligheidspolitie kol. Erasmus. Ds Beyers Naude vindt dat Zuid Afrika zich in een burgeroorlog bevindt. De VS-senaat met 89 tegen 4 stemmen de door Kennedy ingediende resolutie aanvaard waarin de apartheidspolitiek veroordeeld wordt en de regering gevraagd wordt een onderzoek in te stellen naar het doodschieten van 19 zwarten bij Nieuwehage.

*****

WASHINGTON — Het geregelde overleg van de VS met Indonesie, Brunet, Singapore, de Filippijnen, Thailand en Maleisie (de 6 Aseanlanden) is ten einde. Men had begrip voor elkaars standpunt inzake protectionisme.

*****

WASHINGTON — Griekenland heeft een nieuw Turks vredesvoorstel snel van de hand gewezen dat door premier Ozal tijdens zijn VS-bezoek was gedaan waarmee het een vredes- en vriendschapsverdrag met Athene aanbood, inclusief procedures om de huidige en toekomstige geschillen tussen de 2 landen op te lossen.

*****

WEST BERLIJN — In het 1e kwartaal van 85 hebben 1800 Tamils uit Sri Lanka en bijna 700 Ghanezen asiel gevraagd in West Berlijn. De meeste kwamen via Oost Berlijn binnen.

******

PARIJS — Frankrijk stapt over op het systeem van evenredige vertegenwoordiging. De toedeling der zetels gebeurt naar de 100 departementen waarin het land bestuurlijk is opgedeeld. Er komt een kiesdrempel van 5% om kleine partijen te voorkomen. Als de staatsraad er zijn fiat aan geeft kan de nationale vergadering het op zijn voorjaarszitting bespreken.

*****

KOPENHAGEN — De wilde stakingen in Denemarken zijn aan het verlopen. Een groot deel der stakers ging weer aan het werk. Volgens de particuliere werkgevers waren er gisteren nog 30.000 stakers, maandag waren het er 250.000.

*****

NIEUWBENOEMDE HOF-PRESIDENT STRAFBAAR GEACHT

Grondwettelijke crisis duurt onverminderd voort

Hondurees parlement werkt mee met bemiddelingspoging

TEGUCIGALPA — De grote tegenspeler van president Roberto Suazo Cordova in de constitutionele crisis in Honduras, parlementsvoorzitter Efrain Bu Giron, is bereid aan tafel te gaan zitten met de president om een uitweg uit de crisis te zoeken, welke het land al een week verlamd houdt. Hij heeft dit aan de bemiddelingscommissie meegedeeld. Deze bestaat uit alle sectoren van de Hondurese gemeenschap. Aanvankelijk leek het opstandige parlement daartoe niet bereid. De bemiddelingscommissie heeft nog geen contact kunnen krijgen met de president. De crisis duurt nu al bijna een week en bracht parlement en president in frontale botsing met elkaar over de bevoegdheden ten opzichte van de rechterlijke macht. Deze machtsstrijd is weer in een nieuwe fase beland nu een strafrechter de nieuw gekozen presiden van het hooggerechtshof Ramon Valladares Soto schuldig acht aan landverraad en aan het samenspannen tegen de regering.

In het parlement werd met vijftig van de tachtig stemmen een motie aangenomen waarbij men zich bereid verklaarde samen te werken met de bemiddelingscommissie. De twee grootste partijen konden elkaar hierbij weer vinden en wel de Liberale partij welke in de regering zit en de Nationale (oppositie) partij. In deze commissie zitten vertegenwoordigers van het katholieke episcopaat, de vakbeweging, de Nationale universiteit en ook de werkgevers. Men heeft als taak de twee partijen in het diepingrijpende conflict weer aan tafel brengen en wel president Suazo Cordova en de parlements- voorzitter Bu Giron.

In een andere motie riep het **parlement Suazo Cordova op zijn verantwoordelijkheid niet te ontlopen nu het land zich in een crisis bevindt. Het parlement stelde daarbij vast dat de president tot heden toe zijn macht had misbruikt. De aanhouding van de nieuw benoemde president van het hooggerechtshof Valladares Soto wordt een «belediging van de wetgevende macht» genoemd.** In dit verband wordt de regering dictatoriaal handelen verweten. Het parlement, zo laat het weten, neemt de arrestatie van de hof-president zeer hoog op. Deze motie werd met 48 stemmen voor aangenomen en wel door dertig Nationale kamerleden en achttien van de Liberale partij. Van de regeringspartij stemden er 28 tegen. Vier parlementariërs onthielden zich van stemming.

De nieuwe hof-president wordt door Suazo Cordova landverraad verweten en samenspanning tegen de regering. Valladares Soto wordt echter algemeen gerespecteerd als jurist **en was onder de huidige president onder meer minister van Binnenlandse zaken. Volgens een van zijn vijf advocaten, Edgardo Castellanos, kan men hem geen verraad ten laste leggen. Deze jurist meent trouwens dat alleen het congres de immuniteit waarop de hof-president aanspraak kan maken kan opheffen.** Voor het geval echter dat het hof voor strafzaken anders beslist loopt de president van het hooggerechtshof kans vijftien tot twintig jaar gevangenisstraf te krijgen. Overigens heeft de Hondurese orde van advocaten ook geprotesteerd tegen de aanhouding van Valladares Soto. Deze beslissing noemt men arbitrair. De orde heeft de vijf beste advocaten uitgezocht om de hofvoorzitter te verdedigen. In eerste instantie heeft nu strafrechter Marco Antonio Lanza vastgesteld dat de hof-president schuldig is aan de ten laste gelegde feiten. Het eigenlijke proces gaat nu beginnen en kan zo'n zes maanden gaan duren. In deze tijd blijft de hof-president wel in voorarrest. Parlements- voorzitter Bu Giron die dingt naar de presidents- kandidatuur voor zijn partij noemde dit rechterlijke besluit een bewijs dat het recht op verkeerde wijze wordt toegepast in Honduras en in feite een instrument voor wraakneming is geworden. De vice voorzitter van het congres, Nicolas Cruz Torres, van de grootste oppositiepartij der Nationalen kondigde een parlementsvergadering aan om een decreet aan te nemen voor amnestie van Valladares Soto. **Hij zegt dat dit recht aan het parlement toekomt.**

Bij deze crisis gaat het er om of het parlement inderdaad de macht heeft om de leden van het hooggerechtshof te ontslaan. Zij worden door het parlement gekozen en volgens de grondwetsuitleg van de president blijven zij in functie tijdens een presidentiële regeringsperiode. Het parlement onthief echter onlangs vijf rechters van hun taak omdat zij samen met de president partijpolitiek spel aan het spelen waren met het oog op de komende verkiezingen. Volgens de parlements- meerderheid wil Suazo Cordova herkozen worden en werkten de vijf ontslagen rechters daaraan mee. In hun plaats werden vijf nieuwe rechters benoemd, wat volgens de president een ongrondwettelijk handelen oplevert door het parlement. Hij liet de nieuwe hof-president oppakken en beschuldigde de andere nieuwe rechters ook van verraad.

De crisis verlamt het openbare leven. De president heeft zich teruggetrokken in zijn geboortestad La Paz op tachtig kilometer van Tegucigalpa. Hij is pas van plan op tweede Paasdag naar de hoofdstad terug te keren en houdt zich ook voor de bemiddelingscommissie verborgen.

Colombia: 16 guerrilla strijders gedood

BOGOTA — Bij gevechten tussen leger en guerrilla- eenheden in Colombia zijn binnen 24 uur zestien guerrillastrijders gedood. In de provincie Valle del Cauca kwamen bij een schermutseling dertien strijders van M-19 om. Dit gebeurde toen het leger ondersteund werd door de luchtmacht bij de achtervolging van een M-19-eenheid.

In het donker

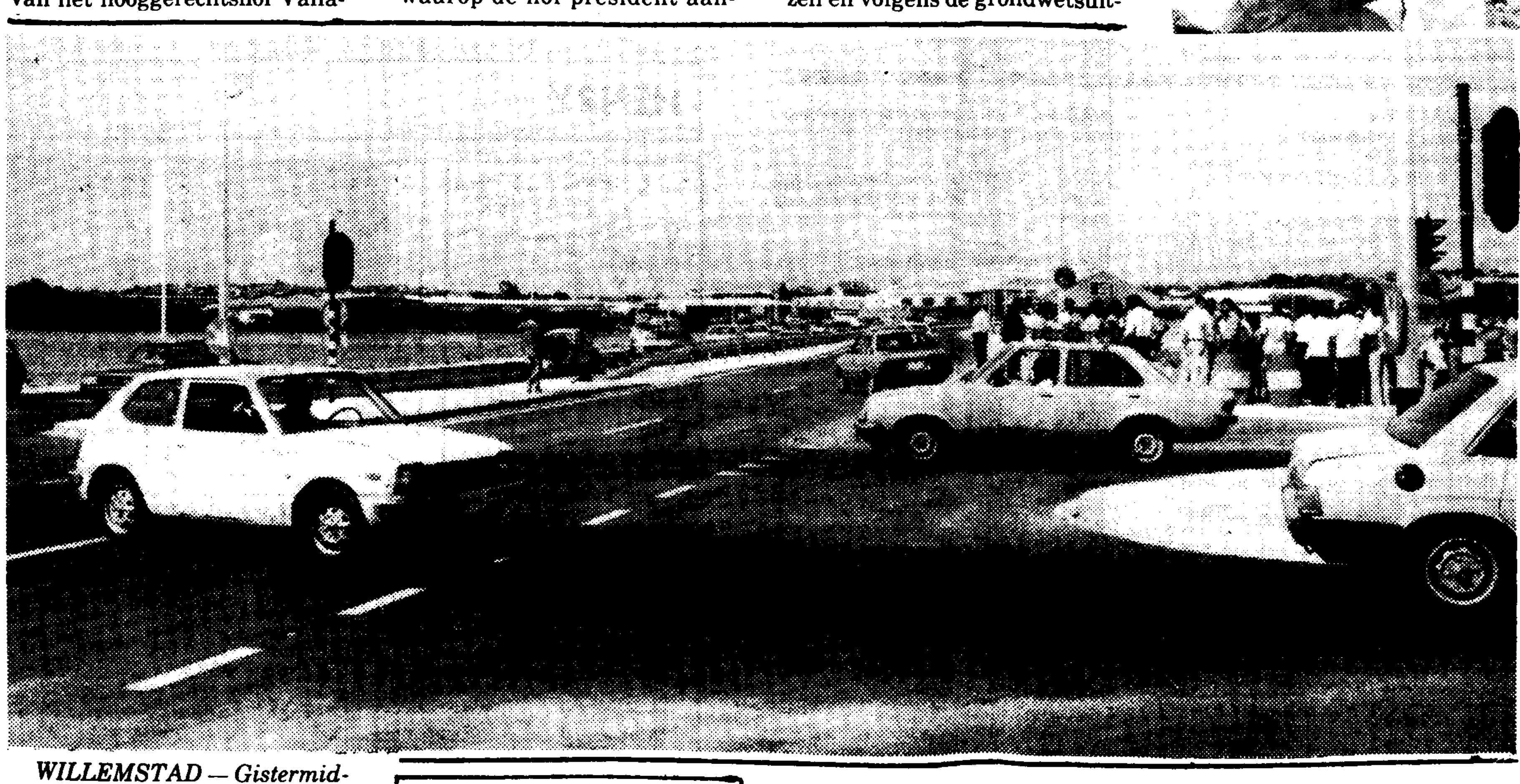
TEGUCIGALPA — Het Hondurese parlement is woensdagavond twee uur bijeen geweest, maar kon geen zaken afhandelen. De electriciteit was namelijk uitgevallen. Toen de stroomvoorziening na twee uur niet hersteld was besloot men vandaag maar weer bijeen te komen. Op de agenda staat onder meer de herziening van de kieswet. Voorzitter Efrain bu Giron zei dat deze stroomaffaire een boycot-actie van president Roberto Suazo Cordova was. Parlement en president hebben een hooglopende ruzie over de uitleg van de grondwet met elkaar.

Neves weer achteruit

SAO PAOLO — De toestand van de nog niet beëdigde president van Brazilie, Tancredo Neves, gaat weer achteruit.

In een vanmorgen uitgegeven verklaring stellen de behandelende artsen vast dat er zich «nieuwe moeilijkheden» hebben voorgedaan welke zijn herstel vertragen. De 75-jarige Neves heeft in amper drie weken tijd vier operaties ondergaan. Volgens de officiele woordvoerder Antonio Britto hebben de artsen nieuwe infecties ontdekt en ook moeilijkheden bij de longen. Er zal een punctie worden verricht. Voorzichtigheid blijft geboden, aldus Britto.

WILLEMSTAD — Gistermiddag werd het laatste deel van de nieuwe Schottegatweg Zuid officieel geopend. De totale kosten van het project bedragen ongeveer 6,5 miljoen gulden. Met deze openstelling is een rechtstreekse verbinding gemaakt tussen twee reeds eerder aangelegde gedeelten van de Schottegat- ring: te weten de Fokkerweg en de Schottegatweg- Oost. Men hoopt hiermee de verkeers- drukte op Salinja, die vooral tijdens de spitsuren voor de nodige files zorgt, enigszins te verlichten.

Komende vanaf de rotonde Salinja en richting Zuikertuintje, is er een belangrijke verkeers- wijzinging. Dit verkeer moet namelijk ter hoogte van het Chobolobo-gebouw, voorrang verlenen aan het verkeer op de Schottegatweg-Zuid.

Op de foto's: Het nieuwe kruispunt op de Schottegatweg, dat nu geheel is opengesteld en de onthulling van het naambordje door Tuyo de Jong, hoofd van de DOW.

*****

ROME — Op 9 juni wordt in Italie een referendum gehouden over het weer instellen van de prijscompensatie. De regering schafte hem in oktober af, maar de communisten zijn er fel voor. De loonkosten gaan er volgens economen aanzienlijk door stijgen.

*****

Schok en schot

SANTIAGO — De aardbeving welke onlangs onder meer de Chileense hoofdstad trof kan wel eens het einde betekenen van een oude traditie. Sinds jaren her wordt namelijk om twaalf uur 's middags een kanonschot afgevuurd van de Santa Luciaheuvel in het centrum van Santiago. Bij de aardbeving van 3 maart raakte ook het kanon uit het lood. De buurtbewoners zijn er gelukkig mee dat het kanonschot niet meer gehoord wordt. Zij vonden het maar een ordinaire harde knal waarvan zij niet gediend waren. Het Ecologisch instituut is nu ook al in het geweer gekomen om het kanon voorgoed te pensioneren. Men noemt dit kanonschot een gewoonte uit het verre verleden, welke maar gauw vergeten moet worden. Burgemeester Carlos Bombal heeft gezegd dat hij er eens een nachtje over wil slapen voordat hij beslist of het kanon en zijn dagelijkse schot weer in ere hersteld worden.

Opdracht aan politie Zuid Afrika

Gooiers met brandbommen elimineren

JOHANNESBURG — De Zuidafrikaanse politie heeft opdracht gekregen relschoppers met brandbommen "te elimineren". Die opdracht werd gegeven twee dagen voordat de politie in Uitenhage zeker negentien zwarten doodschoot. Dit heeft een kolonel van de Zuidafrikaanse politie woensdag verklaard tegenover een onderzoekscommissie.

Kolonel Adolf van Rooyen, die tot taak heeft de oproerpolitie uit te rusten, verklaarde dat de opdracht op 19 maart werd gegeven in een telexboodschap van het hoofdkantoor van politie in Pretoria aan alle politiebureaus. Twee dagen later schoot een politiepatrouille negentien zwarten dood bij Uitenhage. Volgens de regering bestookten 4.000 zwarte betogers de kleine patrouille met stenen en brandbommen. Twee officieren van politie die het bevel voerden over de patrouille hebben echter verklaard niet te hebben gezien dat er brandbommen werden gegooid.

In de telexboodschap stond dat de politie "onder alle omstandigheden" moet proberen "diegenen die zich schuldig maken aan het gooien van brandbommen te elimineren". De politie moet niet aarzelen geweren te gebruiken als zij in het nauw zit en hun leven wordt bedreigd, aldus de telexboodschap. Van Rooyen verklaarde dat het tegen de regels was dat een patrouille op pad ging zonder traangas, rubberkogels en hagel, zoals de patrouille bij Uitenhage had gedaan. Hij verklaarde niet te weten dat de politie van Uitenhage was opgehouden de conventionele anti-oproerwapens te gebruiken.

Hij las ook een telexboodschap voor die de politie van de Kaapprovincie (waarin Uitenhage ligt) aan het hoofdkantoor in Pretoria had gestuurd. Daarin stond dat rubberkogels en hagel niet goed voldeden bij de huidige onlusten. In antwoord daarop was de politie gezegd dat zij handwapens mochten gebruiken, maar alleen tegen geselecteerde, goed geïdentificeerde doelen".

Salvador stembus niet ongeldig

SAN SALVADOR — De Centrale kiesraad van El Salvador verklaart de zondag gehouden verkiezingen niet ongeldig. Wel zal men de klachten over eventuele stembusfraude onderzoeken. Zo deelde ondervoorzitter Francisco Merino mee. Volgens hem hadden de ultra-rechtse partijen Arena en PCN geen feitenmateriaal gevoegd bij hun algemene bewering dat er gefraudeerd was bij de verkiezingen, reden waarom de Centrale kiesraad vaststelde dat men dus niet om een annulleren der verkiezingen vroeg. Dit was een unanieme beslissing van deze raad geweest welke uit drie man bestaat, namelijk een vertegenwoordiger van de regeringspartij PDC en van de oppositiepartijen Arena en PCN.

Filmcensuur in Montevideo afgeschaft

MONTEVIDEO — Het gemeentebestuur van Montevideo heeft de censuur op films ongedaan gemaakt maar tegelijkertijd werd aan de bioscoop-exploitanten verboden om korte samenvattingen van de te vertonen films te geven. Men deelde mee dat men voortaan zal nagaan of de in Montevideo vertoonde films even lang zijn als de in het buitenland vertoonde exemplaren. De Cultuurambtenaar Alejandro Bluth onder wiens verantwoordelijkheid het filmwezen valt in de hoofdstad van Uruguay verduidelijkte dit laatste verbod met de opmerking dat sommige bioscoopeigenaren films welke eigenlijk alleen voor volwassenen vertoond mogen worden zelf maar wat inkorten en censureren om de film dan voor een algemeen publiek te kunnen draaien.

Paramaribo wil "meer aanvaardbaar" akkoord met KLM

PARAMARIBO — De Surinaamse **luchtvaartmaatschappij SLM zegt in november de overeenkomst op inzake de route Amsterdam-Paramaribo als voor die tijd geen «meer aanvaardbaar akkoord» wordt bereikt met de KLM. Volgende week begint hierover in Nederland overleg. De SLM ontkent echter de overeenkomst al te hebben opgezegd.**

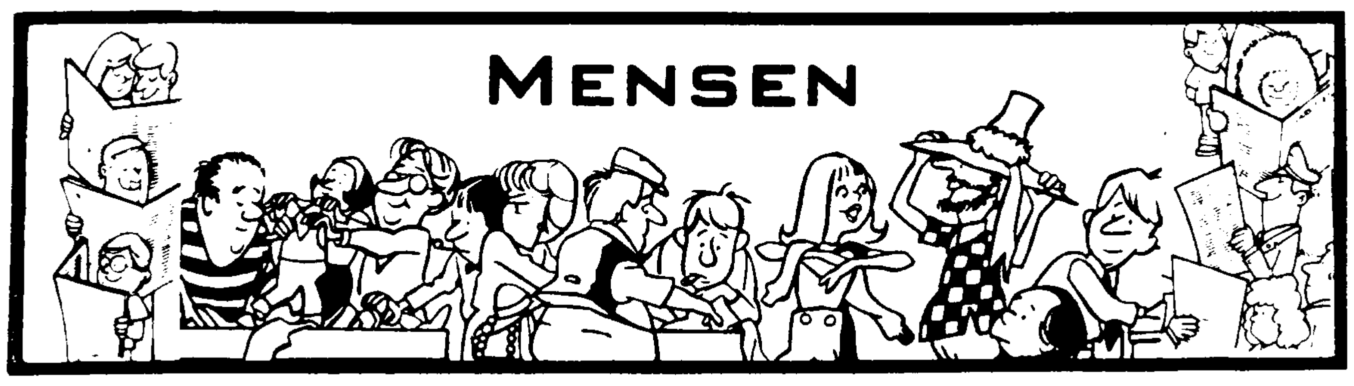
De verhouding tussen SLM en de KLM wordt de laatste tijd door irritaties, vooral nu de KLM zijn DC-8's heeft afgedankt en met de DC-10 vliegt. Voorheen huurde de SLM een DC-8 van de KLM welke toestellen 236 stoelen heeft, maar de SLM is niet in staat een DC-10 te huren en moet nu met een DC-8-62 vliegen welke 162 zitplaatsen heeft. De KLM mag op zijn wekelijkse vlucht nu ook slechts 162 stoelen verkopen. Volgens de KLM kan men op deze manier niet rendabel met de DC-10 op deze lijn opereren. Op deze bewering reageert de SLM met te zeggen dat de bezettingsgraad van de KLM met de DC-8 op zeventig procent lag. Dat is ongeveer het stoelenaantal van 162. Het verzoek voor een tweede vlucht in de zomermaanden is door de SLM afgewezen.

In Argentinië

Verplichte reserves banken verlaagd

BUENOS AIRES — De verplichte reserve van de Argentijnse banken is van 84 procent verlaagd naar tien procent. Deze maatregel van de Centrale bank moet de staat een behoorlijke winst opleveren. De in reserve gehouden middelen leveren geen rente op en de overheid betaalde de banken daarvoor een compensatie. Dit kostte de Argentijnse schatkist verleden jaar 2,5 miljard dollar. Het is de tweede van een serie financiele hervormingen waarmee de regering de financiele situatie wil verbeteren en de inflatie wil terugdringen. Verleden week werd een maatregel getroffen welke de zwarte dollarmarkt aanpakte.

MENSEN

De TAMILS, die in Nederland verblijven of nog gaan komen worden onder- gebracht in beschikbare verblijfplaatsen verspreid over het hele land. De verblijfcentra kunnen over het algemeen tachtig tot honderd personen herbergen. De Tamils krijgen in de centra voedsel in natura, dat zoveel mogelijk op hun smaak is afgestemd. Ze kunnen het bereiden. Bovendien krijgen ze kleding. Ze zijn verzekerd tegen ziektekosten en de gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid. Voor persoonlijke uitgaven krijgen ze twintig gulden per week en bepaalde bijzondere kosten kunnen eveneens worden vergoed. In elk centrum is iemand die de dagelijkse gang van zaken behartigt, waaronder voedsel verdelen en fungeren als vraagbaak. Elke dag is er ook enige tijd een verpleegkundige.

* * * * *

PRINSES MARGARET van Engeland slaat alle medische waarschuwingen in de wind en heeft in het openbaar een sigaret opgestoken, drie maanden na haar longoperatie. De 54- jarige prinses, die overigens geen kanker bleek te hebben nadat een stukje van haar linkerlong voor onderzoek was weggenomen, had het advies gekregen haar gewoonte van 60 sigaretten per dag op te geven. Tijdens een televisie- prijsuitreiking in Londen, haar eerste openbare optreden na een herstel- vakantie op het Caribische eiland Mustique trok ze als vanouds aan haar zilveren sigarette- pijpje, hetgeen de nodige kritiek van de pers uitlokte. De volgende dag kon men krantenkoppen lezen zoals: "Gokken met de dood", "Prinses weer aan 30 sigaretten per dag", en "puf-puf prinses".

* * * * *

In San Antonio in de Amerikaanse staat Texas is een leegstaand hotel dat 1,4 miljoen kilo woog door het centrum van de stad naar een nieuwe staanplaats gebracht. De korte "rit" duurde vier dagen. Het hotel was het zwaarste bouwwerk dat ooit op wielen is verplaatst. Het verplaatsings- project kostte 650.000 dollar. Het hotel wordt op een nieuwe fundering gezet bij een toeristische attractie. Het werd in 1906 gebouwd en werd gesloten in 1968. De laatste jaren werd het betrokken door daklozen. Project- ontwikkelaars wilden het afbreken, maar plaatselijke investeerders redden het en hopen het volgend jaar te heropenen als een luxe hotel.

* * * * *

De Britse veilinghuizen SOTHEBY'S en CHRISTIE'S hebben het afgelopen jaar een recordomzet geboekt. Sotheby's zette omgerekend bijna een miljard gulden, terwijl de omzet van Christie's uitkwam op bijna een miljard gulden, respectievelijk 42 en 43 procent meer dan in 1983. De twee veilinghuizen hebben grootse uitbreidingsplannen. Sotheby's zal nog deze maand een Ame- ikaans hoofdkwartier in New York inrichten en Christie's wil in New York de tentoonstellings- en verkoopruimten verdubbelen. Verder opent Sotheby's in mei een veilinghuis in Singapore, terwijl de ruimten in Parijs en Monaco worden vergroot. Er zijn plannen voor de opening van een veilingruimte in Milaan. Christie's heeft de laatste tijd vestigingen in Hongkong, Tokio en Tel Aviv geopend. "De een zijn dood is de ander zijn brood".

* * * * *

HOERA!

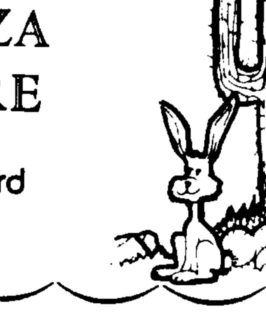
Op 3 april heeft Melanie een zusje gekregen.
Wij noemen haar

MICHELLE STEPHANIE

Angelique en Rudie Leenders.

Wij zijn erg verheugd met de komst van onze dochter

MARIA-LIZA SYLVESTRE

Freddy en Joke Curiel-Yard
Curacao, 2-4-1985

Magda A. Croes

and

Alex E. Mansur II

together with their parents request the honour of your presence at their marriage on Monday, the eight of April nineteen hundred and eighty-five religious ceremony at six in the afternoon, Immaculada Concepcion Church, Sta. Cruz

Reception: Aruba Palm Beach Hotel from 8.30 to 10.30 in the evening

Please consider this a personal invitation in the Neth. Antilles

---

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
5 april 1985 vanaf 08.00 uur t/m 9 april 1985 om 07.00 uur
Dokter Oomen, Sentro Mediko Montaña Abao, tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 88101 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer).

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
4 april 1985 vanaf 18.00 uur t/m 6 april 1985 om 24.00 uur
Dokter Nivillac, Konsultorio Bethancourtstraat z/n, Brievengat, tel.: 76280/76281; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828 b.g.g. 625614/625822.
7 april 1985 vanaf 00.00 uur t/m 9 april 1985 om 06.00 uur
Dokter Swart, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624113/624443; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82367 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, King, mevr. Soliana, Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Cocnession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDABAO
4 april 1985 vanaf 18.00 uur t/m 6 april 1985 om 24.00 uur
Dokter Vonhögen, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625614/625822.
7 april 1985 vanaf 00.00 uur t/m 9 april 1985 om 06.00 uur
Dokter Schellens, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

* * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zusters Perretgentil, tel.: 70096 en zuster Martis, tel.: 613563/614092.

* * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdag van 07.15-12.30/13.30-17.00 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 uur/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

* * *

BOTICA'S **(weekeindedienst)**
donderdag: Otrobanda: del Pueblo, tel.: 625333; Punda: del Pueblo, tel.: 612444.
vrijdag: Otrobanda: Otrabanda, tel.: 625633; Punda: Popular, tel.: 611269.
zaterdag: Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800; Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.
zondag: Otrobanda: Goede Hoop, tel.: 82857; Punda: Juliana, tel.: 54500.
maandag: Otrobanda: Paradeis, tel.: 89676; Punda: Coromoto, tel.: 613300.

* * *

VERLOF BEGRAFENIS
5 april: E.F. Cannister, schottegatweg Oost 25.
6 april: E.F. de Camps, Mahoemaweg 35.
7 april: R.A. de Windt, Uteweg 53.
8 april: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.

* * *

POMPSTATIONS
Op GOEDE VRIJDAG zijn alle pompstations gesloten.

EERSTE PAASDAG
POMPSTATIONS **(openingstijden 08.00-15.30 uur)**
Frederik - Saliña; Maduro- Biesheuvel; Libier - Cas Chikito; Isa- Plantersrust; Scheidelaar - Mundo Nobo; Vanddis NV - Marie Pampun; De Haseth - Parera; Nieuw - Sto. Domingoweg; Perry - Grand Central; Schotborgh - Cas Cora.

* * *

TWEEDE PAASDAG
POMPSTATION **(openingstijden van 08.00-15.30 uur)**
Craz - De Ruyterkade; Isa- Saliña; Van der Dijs - Rio Canario; Canword - Gasparito; Coöp. Transport - Colon; Galmeijer - Cerrito; De Lanoi - Santa Rosa; Jansen - Santa Maria; Mauricio - Santa Helena.

* * *

DIVERSEN
CURAÇAOSE KUNSTKRING: 20.30 uur concert van Ilan Rogoff - Universiteit.

* * *

GOEDE VRIJDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 14.00-24.00 uur «Fairsea» (L.A.) - vert. SELMA.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur «The Victoria» (S.J.) - vert. SELMA.

* * *

ZONDAG
CHARM MODELING FOUNDATION: 20.00-22.00 uur modeshow t.b.v. St. Jozef kleuterschool - Ballroom Curaçao Concorde Hotel.

TOERISTENSCHIP: 08.00-13.00 uur «Fairsea» (Aru) - vert. SELMA.

* * *

MAANDAG
DIVERSEN
FANCY FAIR: 10.00-20.00 uur fancy fair gehouden door de Methodistenkerk - Marnixschool.

TOERISTENSCHEPEN
10.00-18.00 uur «Sun Princess» (S.J.)
10.00-20.00 uur «Carla C» (S.J.) - vert. SELMA.

* * *

DINSDAG
DIVERSEN
MOBIELE BANK: 08.45-09.30 uur te Cas Chikito t.o. pompstation; 09.45-10.20 uur Rooseveltweg t.o. Nos Pan; 10.45-11.30 uur Boca St. Michiel; 11.45-12.30 uur COT; 13.00-13.45 uur Jandoret; 14.00-14.45 uur Julianadorp t.o. supermarket; 15.00-15.45 uur Mahuma West naast Esperamos.

* * *

KERKDIENSTEN
WITTE DONDERDAG
KLOOSTER ALVERNA: 18.00 uur.
BRIEVENGAT: 19.00 uur.
BUENA VISTA: 19.00 uur.
CHARO: 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 19.30 uur.
JANDORET: 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: 17.00 uur (kinderen).
JANWE: 19.30 uur.
KORAAL SPECHT: 19.00 uur.
MONTAÑA: 19.00 uur.
SERU GRANDI: 19.30 uur.
PIETERMAAI: 19.30 uur.
SANTA ROSA: 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: 19.00 uur.
TERRA CORRA: 21.30 uur (mannen).
SOTO: 19.00 uur.
STEENRIJK: 19.00 uur.
SUFFISANT: 19.30 uur.
WESTPUNT: 19.00 uur.
HULPKERK LAGOEN: 17.00 uur.
WISHI: 19.00 uur.
ZUID BONAM: 19.00 uur.
SANTA MARIA: 19.00 uur
SANTA ANA: 18.30 uur.
SANTA FAMIA: 19.30 uur.

* * *

GOEDE VRIJDAG
KLOOSTER ALVERNA: 15.00 uur.
BRIEVENGAT: 09.30 (kinderen) en 15.00 uur.
BUENA VISTA: 10.00 (kinderen) en 15.00 uur.
CHARO: 10.00 (kinderen), 15.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 15.00 uur.
JANDORET: 10.00 (kinderen) en 15.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: 05.00 uur (kruisweg).
JANWE: 10.00 (jongeren) en 15.00 uur.
KORAAL SPECHT: 06.00, 10.00 (kinderen) en 15.00 uur.
MONTAÑA: 15.00 uur.
SERU GRANDI: 15.30 uur.
PIETERMAAI: 10.00 (kinderen) en 15.00 uur.
SANTA ROSA: 10.00 en 15.00 uur.
SANTA MARIA: 15.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: 15.00 uur.
TERRA CORA: 11.00 en 18.00 uur.
SOTO: 05.00 en 15.00 uur.
STEENRIJK: 05.30, 10.00 en 15.00 uur.
SUFFISANT: 10.00 en 15.00 uur.
WESTPUNT: 05.00 en 15.00 uur.
HULPKERK LAGOEN: 17.00 uur.
WISHI: 15.00 uur.
ZUID BONAM: 15.00 uur
SANTA ANA: 15.00 uur.
SANTA FAMIA: 05.30 uur kruiswegen 18.00 uur.

STILLE ZATERDAG
KLOOSTER ALVERNA: 19.30 uur.
BRIEVENGAT: 23.00 uur.
BUENA VISTA: 23.00 uur.
GROOT KWARTIER: 23.00 uur
JANDORET: 23.00 uur.
JANWE: 23.00 uur.
KORAAL SPECHT: 23.00 uur
MONTAÑA: 23.00 uur.
SERU GRNADI: 23.00 uur.
PIETERMAAI: 23.00 uur.
SANTA ROSA: 23.00 uur.
SANTA MARIA: 23.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: 23.00 uur.
TERRA CORRA: 20.00 uur.
SOTO: 23.00 uur
STEENRIJK: 23.00 uur.
SUFFISANT: 23.00 uur.
WESTPUNT: 20.00 en 23.00 uur.
HULPKERK LAGOEN: 20.00 uur.
WISHI: 23.00 uur.
ZUID BONAM: 23.00 uur.
SANTA ANA: 19.30 uur.
SANTA FAMIA: 23.00 uur.

* * *

EERSTE PAASDAG
KLOOSTER ALVERNA: 18.00 uur.
BRIEVENGAT: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA: 09.00, 11.30 en 19.00 uur.
CHARO: 08.00, 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 07.00, 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: 08.[illegible] uur.
JANWE: 08.30, 12.00 en 19.00 uur.
KORAAL SPECHT: 07.00, 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA: 08.00, 09.30 en 19.00 uur.
SEROE GRANDI: 08.30 uur.
PIETERMAAI: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA ROSA: 07.30, 09.00 en 11.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: 17.00 uur.
TERRA CORRA: 18.00 uur.
SOTO: 10.00 uur.
STEENRIJK: 08.00, 10.00 ([illegible]) en 18.00 uur.
SUFFISANT: 09.00 en 18.00 uur.
WESTPUNT: 08 30 uur.
HULPKERK LAGOEN: 10.00 uur.
WISHI: 08.00, 09.00 en 18.00 uur.
SANTA MARIA: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ANA: 08.00 en 19.00 uur.
SANTA FAMIA: 09.00, 11.00 (Engels), 15.30 (doop) en 19.00 uur.

* * *

TWEEDE PAASDAG
KLOOSTER ALVERNA: 09.00 uur.
BRIEVENGAT: 18.30 uur.
BUENA VISTA: 18.30 uur.
CHARO: 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 09.00 en 19.00 uur.
JANDORET: 09.00 en 19.00 uur.
JANWE: 08.30 uur.
KORAAL SPECHT: 09.00 en 18.00 uur.
PIETERMAAI: 09.00 uur.
SANTA ROSA: 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: 17.00 uur.
TERRA CORRA: 08.00 en 18.00 uur.
SOTO: 06.00 en 10.00 uur.
STEENRIJK: 09.00 en 19.00 uur.
SUFFISANT: 18.00 uur.
WESTPUNT: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN: [illegible]
WISHI: 09.00 en 19.00 uur.
ZUID BONAM: 09.00 en 19.00 uur.
SANTA ANA: 09.00 uur.
SANTA FAMIA: 08.00 uur.

* * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
WITTE DONDERDAG
EBENEZER CHURCH: 19.30 uur ds. N.L. Smith (Holy Comm.).
TAMARIJN: 19.30 uur ds. J.C. Schaap (H.A.).
EMMAKERK: 19.30 uur ds. B. Hengeveld (H.A.).

* * *

GOEDE VRIJDAG
EBENEZER CHURCH: 10.15 uur ds. N.L. Smith.
TAMARIJN: 09.30 uur ds. J.C. Schaap (Med.).
EMMAKERK: 19.30 uur ds. B. Hengeveld (Med.).

* * *

STILLE ZATERDAG
TAMARIJN: 22.00 uur ds. J.C. Schaap/B. Hengeveld (Centrale dienst).

* * *

EERSTE PAASDAG
EBENEZER CHURCH: 10.15 uur ds. N.L. Smith.
TAMARIJN: 09.30 uur ds. J.C. Schaap.
EMMAKERK: 09.30 uur ds. B. Hengeveld.

* * *

GEREFORMEERDE KERK (Arowakenweg 28)
GOEDE VRIJDAG: 09.00 uur ds J. Glas.
EERSTE PAASDAG: 09.00 uur ds. O.W. Bouwsma; 17.00 uur ds. J.J. Schreuder.

* * *

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH (Goeroeboeroeweg 20)
4 april: 19.30 uur viering H. Avondmaal; 20.30 uur herdenking van de gebedstijd van de Heer Jezus Christus in Getsemani.
5 april: 14.30 uur herdenking sterfuur van de Heer.
6 april: 19.00 uur zangdienst.
7 april: 05.30 uur opstandings- liturgie; 19.00 uur preekdienst.

* * *

BIOSCOPEN
DONDERDAG
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Karate Kid* (alle leeft.).
CINELANDIA: 20.30 uur *Ben Hur* (alle leeft.).

* * *

VRIJDAG
geen voorstellingen.

* * *

ZATERDAG
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Scalpel* (18 jr.); 24.00 uur *Brubaker* (18 jr.).
CINELANDIA: 20.30 uur *Ben Hur* (alle leeft.).

* * *

ZONDAG
GOLDEN DRIVE-IN: 19.00 uur *Como si fueramos novios* (alle leeft.); 21.30 uur *Scalpel* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 uur *Karate from shaolin Temple* (alle leeft.); 21.00 uur *Ben Hur* (alle leeft.).

* * *

MAANDAG
GOLDEN DRIVE-IN: 19.00 uur *Como si fueramos novios* (alle leeft.); 21.30 uur *Scalpel* (18 jr.).
CINELANDIA: 20.30 uur *Ben Hur* (alle leeft.).

* * *

TELECURAÇAO
DONDERDAG: 16.30 Cartoons; 17.30 National geographic; 18.00 Filatelie/Alimentashon; 18.15 Purba ku keshi; 18.30 Telenovela: «Colorina»; 19.15 Informe deportivo; 19.30 Benson; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The A-team; 21.30 Just our luck; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Kontakto; 23.15 Tempo pa Dios; 23.30 Sluiting.

VRIJDAG: **geen uitzending.**

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.30 Studio sport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 TC special («E yu di Dios» van pastoor Plata); 21.30 Kachu spesial; 22.45 Sluiting.

ZONDAG: 16.00 Club PTL; 16.00 Ruimtevaart; 16.30 Concert; 17.30 Telepatria; 18.30 Aktualidat; 19.00 Rikesa universal; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Bill Cossby show; 21.00 Dynasty; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Wrestling; 23.00 Tempo pa Dios; 23.15 Sluiting.

MAANDAG: 16.30 Fat Albert; 17.00 Battle of the planets; 17.30 Survival; 18.00 Pascu diferente; 18.30 Telenovela: «Colorina»; 19.15 Informe Deportivo; 19.30 Tele aerobic; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The big movie; 22.15 Mundu na bista; 22.30 Cultuur & Opvoeding; 23.30 Tempo pa Dios; 23.15 Sluiting.

DINSDAG: 16.30 Heman and the masters of the universe; 17.00 Mr. Magoo 17.30 The Muppet show; 18.00 Poppenkast; 18.15 Kushina di oro; 18.30 Telenovela: «Colorina»; 19.15 Informe deportivo; 19.30 Dance fever; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 «60» Minutes; 21.30 Revista deportivo; 22.30 Mundu na bista; 22.45 Tempo pa Dios; 23.00 Sluiting.

* * *

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of POB 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank n.v.

CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding N.V.:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.PH. de Maayer- Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli- Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur;
Zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
ARUBA
Nassaustraat 110.
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Center, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf)

WASHINGTON- medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202- 4623933).

MIAMI- medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

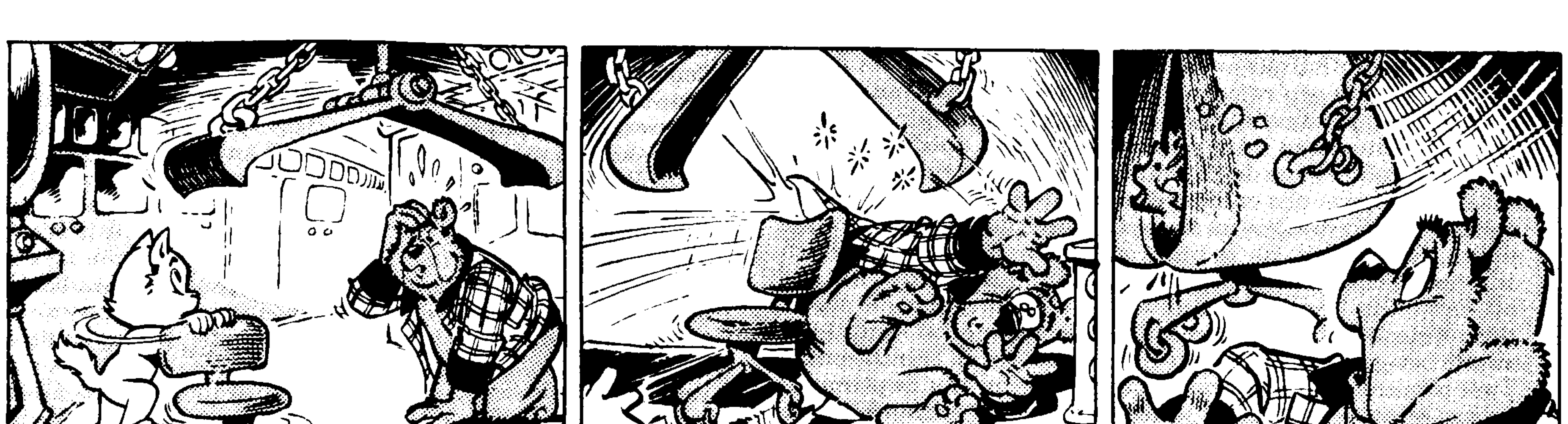
DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curaçao: Districo N.V., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong- Loi- Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en het Bommel-Verschiet

Door Marten Toonder

01659 — "Mooi is dat", klaagde heer Bommel terwijl hij langzaam overeind kwam. "Zo wordt iemand, die met levensgevaar de toekomst in goede banen wil leiden, dus behandeld. Zijn beste vriend..."

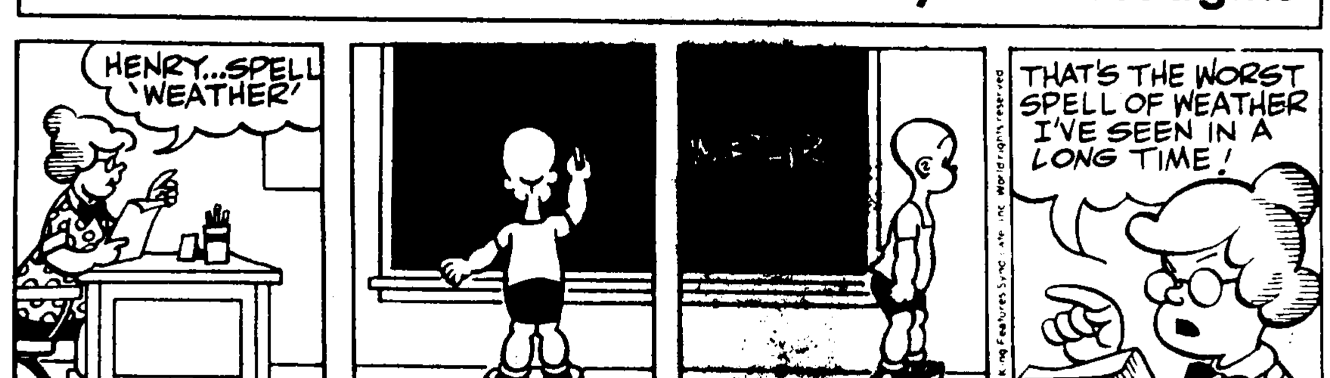
Tom Poes zag boven zich iets bewegen, en sprong naar de andere kant van de zaal, waar hij met al zijn kracht een bureaustoeltje naar de klagende Verschiet-leider duwde. Het meubel had soepel werkende wieltjes zodat het heer Ollie met grote snelheid raakte en hem terzijde wierp. Het was maar net op tijd, want op het moment dat hij opnieuw tegen het parket sloeg, vernietigde de grijper het stoeltje met een metalen hap, die akelig door het vertrek galmde.

Heer Bommel rees verblekend overeind, en zijn gevoelig gelaat verried dat de ernst van de toestand plotseling helder tot hem doordrong.

"D-dit... dit is heel v-vreselijk..." stamelde hij. "Ik eh... ik had me lelijk kunnen be-bezeren! Het is misdadig, bedoel ik. W-wie..."

"Wie dat doet, weet ik niet", zei Tom Poes. "Maar het is wel duidelijk, dat niemand ongehinderd bij de hoofdknoppen kan komen. We moeten hier weg, want we zijn van ons leven niet zeker".

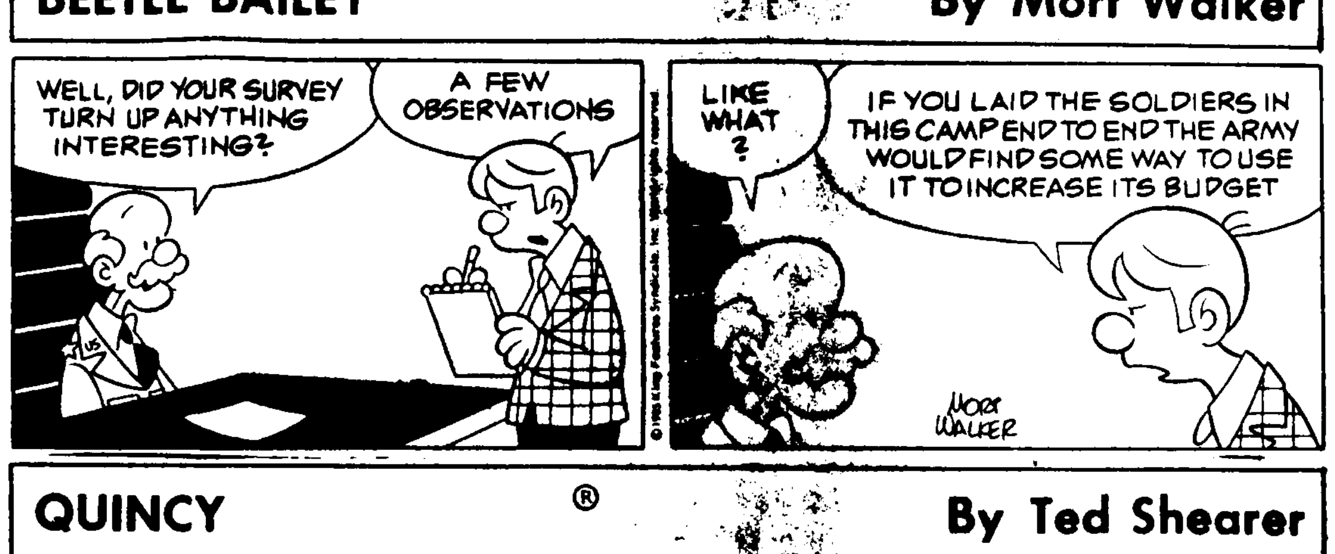
HENRY ® **By Dick Hodgins**

Jim Henson's MUPPETS

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

QUINCY ® **By Ted Shearer**

FRACTIE LAAKT NIET NADER TOEGELICHTE TARIEFS-REDUCTIE

Terzake belasting-beleid

MAN overweegt interpellatie van minister van Financiën

WILLEMSTAD — De MAN- fractie in de Staten zal naar alle waarschijnlijkheid nog vandaag bij Staten- voorzitter Roy Markes een schriftelijk verzoek indienen tot interpellatie van minister van Financiën Gilbert de Paula. De oppositie- partij wil, zo lichtte Statenlid drs Marco de Castro tegenover de Amigoe toe, van de bewindsman opheldering over diens beleid terzake het belasting- tarief dat de Lago- werknemers op Aruba in rekening werd gebracht.

De MAN- fractie is van oordeel dat de minister diens beleid tegenover de Staten nader dient toe te lichten. Voor wat betreft de belasting- heffing die de ontslagen Lago- werknemers werd opgelegd, werd volgens de oppositie zonder enige verdere informatie door de minister van Financiën besloten af te wijken van het geldende maximum belasting- tarief van 39 procent. De Lagomensen werd over de lumpsum die hen bij de sluiting van de raffinaderij op Aruba werd uitgekeerd, een belasting- tarief van 30 procent berekend.

Alhoewel de vakbond van Lago- werknemers IOUWA daar ten zeerste bij de bewindsman op aandrong, stelde voorheen De Paula zich op het standpunt dat hij zich aan de wettelijke bepalingen moest houden en de Lagomensen derhalve geen gereduceerd tarief kon laten berekenen. De bewindsman ging daarbij zelfs zover nadrukkelijk te verklaren dat hij, indien het toch tot een reductie zou moeten komen, zijn portefeuille beschikbaar zou stellen. Desalniettemin, laakte het MAN- Statenlid, blijkt de minister van dit uitgangspunt te zijn afgeweken en werd het belasting- tarief voor de betrokken werknemers verlaagd tot 30 procent. Een nadere uitleg of rechtvaardiging van deze beslissing, bleef tot nog toe bovendien achterwege, aldus De Castro.

Volgens de MAN kan een dergelijke tariefs- reductie als niet anders dan discriminatoir worden beschouwd. Met name gezien het feit dat ook andere maatschappijen als de Shell en de Curaçaose Dok Maatschappij zich nog niet zo lang geleden gedwongen zagen werknemers af te vloeien. Opheldering hieromtrent van minister De Paula acht de fractie dan ook van bijzonder groot belang, stelde het Statenlid.

Waar het in grote lijnen om gaat, zei vanmorgen De Castro, is dat belasting- bepalingen, meer dan welke andere bepalingen ook, nooit discriminerend mogen worden toegepast. Daarom wil zijn fractie van minister De Paula vernemen hoe deze het besluit denkt te kunnen rechtvaardigen en wat diens beleid hieromtrent in de toekomst zal zijn.

De MAN vindt dat dat de regering zich met een dergelijk besluit zelf in de vingers snijdt. Juist nu de regering meer inkomsten nodig heeft, wordt er zo'n korting gegeven, hekelde De Castro. Waar aan de ene kant de gemeenschap wordt gevraagd in te leveren, krijgt anderzijds een groep mensen een korting op het geldende belasting- tarief.

Elke vakbond heeft uiteraard het recht voor de belangen van de bondsleden op te komen, maar de minister mag daarop nooit ingaan indien dit een voorkeursbehandeling met zich meebrengt, voerde hij aan. Door zulk een toezegging van de kant van de minister, ontstaat een uitzonderings- positie voor een bepaalde categorie. Daar krijg je alleen maar scheve verhoudingen door, vreest de MAN. Volgens De Castro zet overigens niet alleen de oppositie vraagtekens bij het beleid van de minister van Financiën ten aanzien van de belasting- heffing voor de Lagowerknemers. Ook binnen de coalitie zou hierover enig ongenoegen bestaan, zegt hij te hebben vernomen.

Indien de minister op aandringen of onder druk van coalitiepartner MEP tot zijn besluit inzake het belasting- tarief gekomen is, zou dit een ernstig probleem zijn dat dringend correctie behoeft, zei het Statenlid. Die voegde er in zijn verklaring tegenover de Amigoe aan toe, een gerucht te hebben vernomen als zou de reductie van het belasting- tarief volgens een afspraak tussen de MEP en de PNP zijn verlopen. Of deze geruchten op waarheid gebaseerd zijn, aldus De Castro, had hij evenwel niet weten te achterhalen.

Met name in verband met de problemen, die naar aanleiding van het gewraakte belasting- tarief rezen, werd onlangs door de regering een wets- wijzigingsvoorstel ingediend. Het voorstel, dat met terugwerkende kracht tot 1 januari van dit jaar zou moeten ingaan, omvat een regeling waardoor de belasting- inspecteurs op de verschillende eilanden de ruimte wordt geboden een verlaagd belasting- tarief toe te passen in geval van door sluiting of drastische imkrimping genoodzaakte ontslagen. De nieuwe regeling zal geldig zijn voor twee jaar. Daarna hoopt de regering dat de financieel- economische situatie dermate verbeterd zal zijn, dat het maximum tarief van 39 procent opnieuw kan worden ingevoerd.

WILLEMSTAD — Ruim een jaar na zijn overlijden, ontving politie- rechercheur Burney Stasia alsnog het militair eerbetoon waarmee de teraarde bestelling van een politie- ambtenaar traditiegetrouw gepaard gaat. Dit eerbetoon werd de op 30- jarige leeftijd gestorven rechercheur vorig jaar onthouden, omdat de verdenking bestond dat hij een vrouw vermoord had en vervolgens de hand aan zichzelf had geslagen. Inmiddels werd zijn naam echter van alle blaam gezuiverd en werd onlangs ook in hoger beroep een man wegens de dubbele moord veroordeeld. Op de begraafplaats te Bottelier werd gisteren door minister van Justitie mr Leslie Navarro bij het graf van de rechercheur een herdenkingsplaat onthuld en werd er een saluut afgeschoten. Naast familie van Stasia en de minister, waren ook gezaghebber Casseres, hoofdcommissaris Oldenboom en de korpsleiding aanwezig.

Land en eiland onderkennen noodzaak tot synchronisatie

Volgende week mogelijk afkondiging maatregelen

WILLEMSTAD — Synchronisatie van de maatregelen tussen het Land en het Eilandgebied Curaçao stond gisteren centraal tijdens een ontmoeting tussen vertegenwoordigers van kabinet Liberia- Peters en afgevaardigden van het Curaçaos Bestuurscollege. Voor zover mogelijk zullen de wellicht volgende week door het Land af te kondigen (bezuinigings)maatregelen ook voor Curaçao gelden of, middels synchronisatie, door dit eiland worden overgenomen.

Gedeputeerde Agustin Diaz van Economische ontwikkeling verklaarde vandaag tegenover de Amigoe dat het land en het Eiland "zekere overeenstemming" hebben bereikt over de tijdens de sociaal- economische top van de Curaçaose sociale partners benadrukte noodzaak tot synchronistie. "Er zijn evenwel zaken die puur onder het Land resorteren, terwijl andere zaken eilandelijke aangelegenheden zijn," zei de gedeputeerde, die niet veel wilde loslaten over de afkondigingsdatum van de maatregelen. Diaz verklaarde wel dat de te nemen inkomens-verruimende en uitgavenbeperkende maatregelen direct na het Paas- weekeinde besproken zullen worden met vertegenwoordigers van de overheids- onderwijsvakbonden. **"Hierna zal het niet lang meer duren," aldus de gedeputeerde vandaag.**

Het gaat, zoals bekend, om reeds lang aangekondigde maatregelen waarmee het Land het begrotingstekort wil terugbrengen. De voor de publieke sector geldende maatregelen, die veelal snoeien in de secundaire arbeidsvoorwaarden van de ambtenaren zijn reeds verschillende malen met de bonden besproken. De maatregelen, die door de Overheid als "pakket" gekenmerkt worden, zouden aanvankelijk 1 maart afgekondigd worden. Op aandringen van de bonden en de Curaçaose overheid werd gewacht tot na het sociaal- economisch top- overleg tussen de sociale partners van Curaçao. Tijdens dit overleg twee weken geleden, werd zoals bekend overeenstemming bereikt over een algemene inkomensmaatregel. Van de zijde van de Centrale overheid, die **enige weken geleden met klem stelde dat de maatregelen uiterlijk 1 april afgekondigd zouden** worden, zijn geen offciële bekendmakingen meer gedaan. Insiders hebben de Amigoe meegedeeld dat minister De Paula de afgelopen weken druk doende is geweest de laatste hand te leggen aan de formulering van de te nemen stappen. De minister zelf is al geruime tijd onbereikbaar voor de Amigoe- redactie.

Tot na decentralisatie ATM

BC vraagt minister te wachten met geven vergunning aan TDS

WILLEMSTAD — Het Bestuurs College van Curaçao heeft de minister van Verkeer en Vervoer, Roland Lacle, gevraagd het verstrekken van een vergunning aan TDS Curaçao voor de invoering van het zogenaamde "black- box"- systeem, uit te stellen tot de decentralisatie van de ATM een feit is.

Zoals de Amigoe eerder berichtte, is TDS Curaçao een dochter- onderneming van de Antilliaanse Televisie Maatschappij (ATM). Deze onderneming wil in juni, voorlopig alleen in de grote hotels, het zogenaamde "black- box"- systeem invoeren voor het uitzenden van vier verschillende satelliet- verbindingen.

Naar gezaghebber Ronald Casseres desgevraagd tegenover de Amigoe verklaarde, heeft het Bestuurs College de minister van Verkeer en Vervoer, Roland Lacle, onlangs gevraagd de benodigde vergunningen voor de invoering van dit systeem, uit te **stellen tot alles omtrent de decentralisatie van de ATM geregeld is.** Casseres stelde dat het eindrapport over de decentralisatie inmiddels is afgerond. Het enige waarover nu nog gesproken moet worden is de vorm van de ATM na de decentralisatie. Het zou een n.v. kunnen worden, een (overheids)dienst of een stichting, daarover is nog geen beslissing gevallen, aldus Casseres. Het Bestuurs College is echter van mening dat, gezien het feit dat de decentralisatie binnen enkele maanden een feit is, het niet juist zou zijn als er nu vergunningen worden verstrekt waar het Bestuurs College geen zeggenschap over heeft. De gezaghebber is echter van mening dat een dergelijk verzoek geen ingrijpende gevolgen zal hebben.

Directeur Norbert Hendrikse van de ATM verklaarde dat, indien het black- box- systeem niet op de geplande datum, te weten de maand juni, ingevoerd kan worden, dit "ernstige financiele gevolgen" met zich meebrengt. Dit heeft de ATM de minister al schriftelijk laten weten, de benodigde vergunningen moeten dus tenminste per één juni een feit zijn, aldus Hendrikse, die benadrukte dat, gezien de gedane investeringen van TDS Curaçao, de financiele consquenties zeer ernstig zullen zijn.

Voor vrachtvervoer

Venezuela en Antillen tekenen charter-accoord

WILLEMSTAD — Vorige week hebben het Antilliaanse en het Venezolaanse departement van Luchtvaart een administratief accoord bereikt voor het uitvoeren van vracht- charters. Het accoord dat beide landen in staat stelt dergelijke vluchten uit te voeren is voor onbepaalde tijd van kracht. In het verleden was reeds sprake van een soortgelijk accoord: volgens deze overeenkomst echter, mochten vanuit de Antillen alleen lokaal gefabriceerde produkten naar Venezuela vervoerd worden; de Antillen waren hier, wegens de geringe lokale exportmogelijkheden niet tevreden mee.

De directeur van het Antilliaanse departement van Luchtvaart, mr Celso Cathalina, heeft het document namens de Antillen getekend, terwijl zijn collega uit Venezuela, generaal Graterol namens het buurland het accoord bekrachtigd heeft.

De heer Cathalina verklaarde gisteren tegenover de Amigoe dat in Venezuela voorts meegedeeld is dat de ALM voornemens is spoedig twee zg geregelde vrachtvluchten naar Venezuela uit te voeren. De huidige bilaterale (Koninkrijks) luchtvaartover- eenkomst tussen Venezuela en de Antillen stelt de de Antillen in staat 4 maal per week "geregelde "(lijn) vrachtcharters naar Venezuela te maken, terwijl Venezuela volgens deze uit 1954 daterende overeenkomst 6 maal per week vrachtvluchten naar de Antillen kan uitvoeren. De landen hebben tot nu toe echter geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

Naar Cathalina verklaarde is naast de ondertekening van het vracht- charteraccoord in Venezuela voorts meegedeeld dat de ALM binnenkort (ook) geregelde vrachtvluchten zal gaan uitvoeren naar het buurland.

In de Antilliaanse delegatie, die de overeenkomst vorige week vrijdag in Caracas getekend heeft, waren ook vertegenwoordigers van de ALM en eilandelijke luchtvaart- autoriteiten aanwezig.

Andere accoorden of afspraken zijn niet gemaakt: de bilaterale Koninkrijksovereenkomst, die ook voor de Antillen geldt, schrijft voor dat bij de ondertekening van accoorden, met uitzondering van charters, ook een vertegenwoordiger van Nederland aanwezig moet zijn.

WILLEMSTAD— De Dienst Culturele zaken organiseert tweede Paasdag een Seú- festival door de straten van Willemstad. De stoet begint te trekken om drie uur 's middags vanaf het viadukt aan de breedestraat en gaat vervolgens over de Emma- brug naar Punda, waar de optocht aan het Waaigat ontbonden wordt. De verwachting is, dat er ongeveer 1500 mensen aan het festival deelnemen.

Financiele werkgroep buigt zich wel over inleveringen

"Task force" uitwerking van conclusies economische top blijven voorlopig uit

WILLEMSTAD — De benoeming van een financiële werkgroep die aan de hand van verschillende "scenarios" het in de algemene inkomensmaatregel in te vullen (inleverings)- percentage zal bepalen en het minimum waarvoor deze maatregel zal gelden; de bespreking van de slot- conclusies van het sociaal- economisch topoverleg met de Hoofden van dienst en het op de markt brengen (tegen kostprijs!) van het slotdocument met de "kumbre"- conclusies. Dit zijn de belangrijkste beslissingen die afgelopen dinsdag in de vergadering van het Bestuurscollege gevallen zijn met betrekking tot de vervolg- werkzaamheden van het topoverleg tussen de Curaçaose sociale partners.

Gedeputeerde Diaz van Economische ontwikkeling verklaarde vandaag dat nog geen concrete stappen genomen zijn ten aanzien van het voorstel van het presidium tot task- force uitwerking van bepaalde principebeslissingen van de kumbre. Hij zei dat behalve dat dit "verdere uitwerking" hiervan vereist is, ook de spoedige afkondiging van de (gesynchroniseerde) maatregelen die het Land (en Eiland) in petto hebben een rol spelen. "Een groot aantal voorstellen van de kumbre komen voor op de lijst maatregelen van het Land die middels synchronisatie ook voor Curaçao zullen gelden. We moeten daarom deze maatregelen afwachten, voordat met de uitwerking van (soortgelijke en overlappende) maatregelen begonnen wordt", zei de gedeputeerde van Economische ontwikkeling. Zoals elders uit deze editie blijkt is de afkondigingsdatum van de maatregelen nog niet bekend. De gedeputeerde zei wel te verwachten dat die "spoedig" bekend gemaakt zullen worden.

We berichtten reeds over de financiële werkgroep die op korte termijn het percentage moet berekenen dat als gevolg van de eventuele inkomensmaatregel afgekondigd zal worden. Coördinator van deze werkgroep, drs Cedric Eisden, bevestigde gisteren tegenover de Amigoe de opdracht van het Bestuurscollege ontvangen te hebben. Hij zei 1 week "erg kort dag" te vinden, maar voegde eraan toe dat de commissie zo spoedig mogelijk het BC verslag zal uitbrengen. De commissie bestaat verder uit de heren Snoek (Centrale Bank) Kuster (Departement van Financiën) Calmes (eilandsfinanciën) en Parisius (Centraal Economisch Planbureau).

Voor wat betreft de bespreking van de conclusies van het sociaal- economisch overleg met de Hoofden van dienst, zei gedeputeerde Diaz vandaag dat dit volgende week zal plaats vinden. Deze ontmoeting zal gehouden worden in het bijzijn van het Bestuurscollege en de personen die het presidium van de kumbre vormden.

Koninkrijks- ambassadeur naar Antillen

WILLEMSTAD — Van 22 tot 26 april zal de Koninkrijks- ambassadeur in Washington, mr R Fein een officieel kennismakings- bezoek afleggen aan de Antillen. Mr Fein bekleedt die post nog niet zo lang.

Tijdens het officiële gedeelte van zijn verblijf zal de Koninkrijks- ambassadeur ondermeer een opwachting maken bij gouverneur Römer en premier Liberia- Peters. Zo bevestigde de directeur van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen in Willemstad drs Kleinmoedig tegenover de Amigoe.

In Willemstad zullen eveneens Amerikaans- Antilliaanse aangelegenheden besproken worden, waarop Kleinmoedig niet wilde vooruitlopen. Een ontmoeting met de gezaghebbers staat eveneens op de agenda.

Mr Fein zal, eenmaal op de Antillen, enige dagen voor vakantie- doeleinden uittrekken.

Auto hinderen les- geven

WILLEMSTAD— Twee autobestuurders kregen een procesverbaal uitgereikt, vanwege het feit, dat ze opzettelijk het verkeer in gevaar brachten en met hun piepende banden het les geven in een school in de binnenstad hinderden.

McDonalds nu ook op Aruba

Investering van een miljoen gulden voor supermodern, hygienisch bedrijf

ORANJESTAD — „Iedereen is welkom bij ons, maar men zal er wel rekening mee moeten houden, dat we een restaurant runnen en geen plaats zijn waar men uren lang met een soft drink kan zitten en de nodige herrie kan maken. Dat permitteren wij pertinent niet". Aan het woord is de manager/eigenaar van het McDonalds restaurant op Aruba dat zaterdag in Boulevard center zijn deuren opent op vragen van de pers wat er gaat gebeuren met de «hangende jeugd», die zoals bekend de Nassaustraat ook al eens voor de nodige problemen zorg droeg. Door de opening van het eerste McDonalds restaurant op Aruba wordt ook Aruba opgenomen in de internationale organisatie van «fast food» restaurants — ruim achtduizend — over de gehele wereld.

De verbouwing en inrichting is een investering van een miljoen gulden, waardoor dan ook niet alleen een supermodern restaurant beschikbaar is op Aruba, maar ook een bijzonder fris, degelijk en vooral hygienisch ingericht bedrijf, hetgeen overigens dwingende voorwaarden zijn om een McDonalds restaurant te kunnen hebben.

De pers kon gistermorgen tijdens een ontbijt in McDonalds kennis maken met het echtpaar Tito en Mireya Cordeiro- Gonzalez dat het een en ander over de plannen vertelde. De afgelopen dagen is het ruim 35 man personeel in training en de verwachtingen zijn dat het zaterdag zover is dat het publiek kan worden ontvangen. Tijdens het gesprek, waarna een rondgang wordt gemaakt door het bedrijf dat van het modernste equipment — veel computers — is voorzien, blijkt dat McDonalds bijzonder hoge eisen stelt aan zijn restaurants. Daarom behoort de organisatie ook tot de top- organisatie op het gebied van restaurants. Vooral de hygiene staat bijzonder hoog, hetgeen ook wel uit McDonalds Aruba duidelijk naar voren komt. Het restaurant is gelegen naast de Boulevard- theathers en kan bereikt worden ook door de ingang van het Boulevard- shopping center, dat met deze aanwinst een nieuwe vleugel erbij kreeg waarin nog eens een 15 winkels onderdak zullen vinden.

Door zijn opzet is McDonalds uitgegroeid tot het restaurant dat het meeste vlees verkoopt dan welk bedrijf ook, hetgeen blijkt uit het feit dat McDonalds reeds een record van vijftig biljoen hamburgers op zijn naam heeft staan. Tito Cordeira vestigt er nog eens met nadruk de aandacht op dat het een fast food restaurant is, waar men niet lang behoeft te wachten. Wanneer het personeel geheel ingewerkt is — voor hen is het ook een nieuwe wereld — dan moet het zo zijn dat men nauwelijks twee minuten in de rij behoeft te staan en in één minuut afgeholpen wordt met de bestelling. Hierbij worden vier registers opengehouden.

Aan de opleiding van het personeel is bijzonder veel aandacht besteed — onder meer het speciale video- opleiding — en de pers kon gisteren ervaren — zij het nog wat onwennig — dat ook het personeel een positieve bijdrage tot het succes zal leveren.

De verbouwing was in goede handen van Bouwmaatschappij Aruba, met als onderaannemers Unicon en Conar, terwijl Associate Architects het ontwerp maakte en de directie tijdens de bouw voerde. Mevrouw Cordeiro zette nog uiteen dat het restaurant nog over een speciale afdeling beschikt waar kinderfeesten met vele attracties kunnen plaatsvinden, waarbij de jarige extra in het McDonalds zonnetje wordt gezet.

De verwachtingen zijn dat omstreeks 4 mei aanstaande de officiele opening is — het personeel is dan zeker geheel ingewerkt — hetgeen zal geschieden met vele activiteiten, waarover de Cordeiro's nu nog niets wilden loslaten. Maar het zal wel iets bijzonders worden.

Van vliegtuig naar restaurant

ORANJESTAD — Via steward/purser bij de ALM, inspecteur bij Ennia en directeur van Muskus Atlas Insurance is Tito Cordeiro (zie foto) in de restaurant- wereld terecht gekomen. Hij dacht "de eerste klap is een daalder waard", richtte een vennootschap op, «Aruba Family Foods Inc», en begon met het eerste McDonalds restaurant op Aruba. Voordien was hij een half jaar werkzaam als manager bij McDonalds te Santa Maria op Curaçao en volgde daarna nog de speciale management- opleidingen van McDonalds te Fort Lauderdale en aan de «Hamburger University» in Chicago. Gistermorgen kon de pers op Aruba met de "oudleerling van Colegio Arubano" kennis maken, waarbij wel bleek dat hij de afgelopen jaren goed besteed heeft en in staat is dit nieuwe ultra- moderne restaurant in Boulevard Center wel aan te kunnen. Daarbij ontvangt hij de onmisbare steun van zijn echtgenote, Mireya Cordeiro-Gonzalez, die de marketing van het nieuwe restaurant op zich nam, na vijf jaar op Curaçao op dit gebied de nodige ervaring te hebben opgedaan. Een sympathiek echtpaar, dat van wanten weet hetgeen uit de groei van McDonalds op Aruba wel zal blijken.

Hotelprojecten voor verbetering van economie

Ged. Henriquez: per juli weer salariskorting van 10% nodig

ORANJESTAD — Per 1 juli komt een tweede salaris- korting, ditmaal tussen de — en 10%, voor ambtenaren en arbeiders in eilandsdienst.

De salaris- kosten van 88 miljoen gulden op de originele begroting 1985 zullen door de maatregelen verlaagd moeten worden tot 28 miljoen gulden. Dit werd gisteren bekendgemaakt door gedeputeerde Milton Henriquez tijdens de voortzetting van de door de PPA aangevraagde raads- vergadering over het salaris- beleid van het Bestuurscollege.

De gedeputeerde ging hierna in op de verschillende vragen van de oppositie. In eilandsdienst zijn er op dit ogenblik 135 personen met een inkomen van minder dan 1000 gulden per maand, 1568 personen die tussen de 1000 en 1500 gulden verdienen en 1599 personen met een inkomen boven de 2000 gulden. Tot op dit moment is nog niet bekend hoeveel overheids- dienaren naar huis moeten. Dit zal per 1 juli, bij het ingaan van de 2e fase salaris- korting, wel bekend worden. De nieuwe ontwerp- begroting 1985 zal, gezien de moeilijke situatie, niet eerder dan medio/eind juli aan de Eilandsraad kunnen worden aangeboden.

Wat betreft de liquiditeits- positie van het eilandgebied; deze bedroeg per 1 februari dit jaar 49.5 miljoen gulden, waarvan 29.2 miljoen aan liquide middelen en 20 miljoen aan deposito. De liquiditeits- prognose voor 1985 is voor het eerste halfjaar 178.2 miljoen aan inkomsten en 163.3 aan uitgaven (voordelig saldo van 14.9 miljoen). Voor het 2e halfjaar zijn de ontvangsten 105.7 miljoen en de uitgaven 157.4 miljoen (nadelig saldo van 51.7 miljoen). Dit verschil van 51.7 miljoen, waarvan afgetrokken het voordelig saldo van 14.9 miljoen, zal een nadelig saldo veroorzaken van 36.8 miljoen, hetgeen betekent dat alle reserves opgesoupeerd zullen zijn en onder andere geen salarissen uitbetaald kunnen worden. De genomen en te nemen maatregelen, hoe pijnlijk ook, zijn volgens de gedeputeerde tegelijkertijd onvermijdelijk om een evenwicht te kunnen invoeren tussen de inkomsten en de uitgaven.

De gedeputeerde wees verder op de projecten en uitbreidingsplannen op hotel- gebied die voor werk en gedeeltelijke verbetering van de economie moesten zorgen. Hij noemde onder andere het Aruba Fantasy Resort — een project van 50 miljoen dollar naast Dividivi en Tamarijn Beach Hotels — dat onlangs een garantie kreeg van de Centrale regering en een hotel- project van vijftien miljoen gulden tussen de Povaclub en het Marinecentrum, welke door een lokale groep neergezet zal worden.

Over invoering van de Oliewet (Petroleum Landsverordening) ...

TV-informatie over Domeinbeheer

ORANJESTAD — Het nieuwe gebouw van Domeinbeheer te Wayaca zal op 15 april voor het publiek in bedrijf worden gesteld. In verband met deze opening zal op maandagavond half acht op de televisie een programma worden gebracht over de werkzaamheden bij Domeinbeheer.

Aandacht voor Arubaanse brandweer

ORANJESTAD — In de junieditie van het Nederlandse tijdschrift «Brand Internationaal» zullen een paar pagina's aan de Arubaanse brandweer worden gewijd. De uitgeverij Anboek nv in Nederland benaderde het hoofd van de Arubaanse brandweer, ing. Juan Lopez, met het verzoek een stuk te schrijven over de ontwikkeling en het functioneren van de lokale brandweer. De contacten hiertoe werden gelegd door de heer Eddy Marchena.

IMF-deskundigen aangekomen

ORANJESTAD — Op Aruba zijn de experts van het Internationale Monetaire Fonds (IMF), Claus Riechel en Pierre d'Honte, aangekomen. Zij hadden gisteren reeds een gesprek met de Centrale Bank. Zoals bekend heeft Nederland het IMF verzocht deze experts naar Aruba te zenden om een rapport op te stellen in verband met mogelijke bezuinigingen, de ombuiging van het financieel/economisch beleid en de Nederlandse begrotingshulp. De verwachtingen op Aruba zijn dat de experts wel met enige zware voorstellen zullen komen om Aruba uit de financiële chaos te kunnen halen.

Oecumenische dienst op Paaszaterdagavond

SAVANETA — In de kapel van de mariniers- kazerne Savaneta wordt zaterdagavond om zeven uur een oecumenische Paasdienst gehouden. Hierbij zullen voorgaan vloot- predikant dominee C. Spaans en pater dr. W. Driesen. Na afloop wordt koffie gedronken in het Militair Tehuis Willem Alexander.

Paasmaandag Franse Pas-loop

ORANJESTAD — Op Paasmiddag organiseert de Arubaanse Atletiek Bond wederom de veldloop in de Franse Pas. Tot en met zaterdag kan voor deze loop worden ingeschreven bij sportshop Antilliano en voor leden van atletiekclubs bovendien in het stadion.

De aanvangstijden zijn als volgt: 9.00 uur: 4000 m. voor heren, veteranen en A-jongens; 9.30 uur: 3000 m. dames en B-jongens, 9.50 uur: 2000 m. A/B meisjes en C-jongens; 10.10 uur: 1000 m. C/D meisjes en D-jongens; 10.20 uur: 1000 m A-pupillen; 10.30 uur: 1000 m B-pupillen.

... duidelijk dat sinds de raffinaderij werd gesloten de Lago in goed vertrouwen mede op wat aan Lago werd toegezegd, producten tegen hogere kosten heeft ingevoerd. Voorts werd een bedrag van anderhalf miljoen dollar geïnvesteerd in equipment om aan de lokale markt te kunnen leveren. Verder uitstel van de door de Lago gevraagde marge op die producten zal Lago dwingen zijn positie voor een langdurige marketing- aanwezigheid op Aruba, te herzien.

Voorts zet de Lago- directie in zijn verklaring uit dat de aanwezige voorraad producten niet voldoende was om te voldoen aan de behoefte voor de komende zes maanden. De lokale behoefte en scheepvaart- mogelijkheden eisen dat bepaalde producten eens per maand worden ingevoerd.

Voorts gaat de Lago in zijn verklaring in op een andere complicatie; dat het Bestuurscollege geen vergunning heeft gegeven voor de vestiging van de nieuwe Esso marketing firma «Esso Petrolera», die voor invoer van stookolie, benzine en gas naar Aruba zal gaan zorgen. Het verzoek voor vestiging van dit nieu- ... met oliezaken. Bij mogelijke levering van goedkope Venezolaanse olie zou deze of een andere maatschappij de zaken kunnen gaan behartigen. Indien behandeling van olie- producten inderdaad door een andere maatschappij geschiedt, is het wel interessant te weten waar de eventuele winsten — met de goedkope Venezolaanse olie — voor gebruikt worden.

Oppositiemoties over salaris-korting

Eerst totaal plan nodig, studie pensioenkwestie

ORANJESTAD — De Arubaanse Eilandsraad houdt zich vanmiddag om twee uur bezig met twee moties welke tot slot van de reeds weken durende vergadering — welke herhaalde malen werd geschorst — over de tien procent loons- vermindering door het Bestuurscollege werden ingediend door de PPA- en AVP- fracties. In de ene motie wordt voorgesteld een commissie bijeen te roepen die een studie moet maken van de gehele problematiek van de pensioen- uitkeringen. In de andere motie wordt het BC aanbevolen de aangekondigde maatregelen aan te houden en over te gaan tot het opstellen van een integraal plan. De vergadering begon gisteravond negen uur en werd vanmorgen kort voor één uur geschorst tot vandag twee uur.

Bij de behandeling van de moties in eerste ronde zette de oppositie uiteen dat uit de antwoorden van het Bestuurscollege duidelijk naar voren is gekomen dat het BC geen integraal plan heeft om het hoofd te bieden aan de financiële, economische en sociale situatie waarin Aruba verkeert. Voorts dat de huidige situatie van dien aard is dat een degelijk plan onmisbaar is, gezien onder andere de grote werkloosheid, de sociale spanningen en de intrede van de status aparte.

Het BC wordt uitgenodigd een degelijk rapport op te stellen waarin een grondige analyse van de gehele problematiek wordt gemaakt. Voorts welke doelstellingen ten grondslag liggen en hoe men te werk is gegaan om deze doelstellingen te realiseren.

In de tweede motie van de AVP en PPA wordt gewezen op de diverse bezuinigings- maatregelen die het BC heeft aangekondigd. Voorts dat de salaris- verlaging van ambtenaren en leerkrachten de pensioen- grondslag van de gouvernements- arbeiders aantast, terwijl dezelfde maatregelen de grootte van de pensioen- uitkering van de ambtenaar en leerkracht negatief kan beïnvloeden. Het BC wordt dan ook verzocht een commissie in het leven te roepen die een studie moet maken van de gehele problematiek van de pensioen- uitkeringen, vooral gezien in het licht van de salaris- en loons- verlagingen en uiterlijk vier weken na het aannemen van de motie aan het BC verslag moet uitbrengen van bedoelde studie.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14:00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnenzijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 uur *Purple Rain* (14 jr.).
(II): 20.45 uur *The last American virgin* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 uur *The revenge of the Ninja* (18 jr.).

BOTICA S: Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712

WACHTREGELING DOKTOREN
San Nicolas en Savaneta: dokter J. Tromp, via Centro Clinica San Nicolas / Hospitaal, tel.: 48833/24300.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad) **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

TENTOONSTELLING **(t/m 7 april)**: werken van de Venezolaanse schilderes Edy de Gil - Hotel Concorde.

SPORT
IDEFRE: 19.30 uur domino- wedstrijden - Trappersclub.

OUDERAVOND: 18.30-21.00 uur te Ir. Cesar Terzano MTS te Sero Blacoe.

GOEDE VRIJDAG
GEEN FILMVOORSTELLINGEN

WACHTREGELING DOKTOREN
vanaf 5 april 1985 om 18.00 uur t/m 8 april 1985 om 06.00 uur
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter A.S. Ridderstap, Sta. Cruz 362, tel.: 28017 of via hospitaal pageboy 227.
San Nicolas en Savaneta: dokter M. Cheung, via Centro Clinica San Nicolas / Hospitaal, tel.: 48833/24300.
(op maandag 8 april dienen patiënten voor spoedgevallen contact op te nemen met hun eigen huisdokter)

BOTICA'S: Oranjestad: Sta. Anna, tel.: 28281; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

DIVERSEN
PELGRIMSTOCHT: 05.00 uur vanaf het huis van de heer Atan Lee, Catiri, naar kapel van Alto Vista.

TOERISTENSCHIP: 13.00-24.00 uur «Fairsea» - vert. SELMA.

ZATERDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 en 24.00 uur *Private Popsicle* (18 jr.).
(II): 20.15 uur *First Born* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Terminator* (18 jr.).

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 uur *Private Popsicle* (18 jr.).
(II): 18.00 uur *Footloose* (alle leeft.); 20.45 uur *Firt Born* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Terminator* (18 jr.).

DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-15.00 uur «Fairsea» - vert. SELMA.

SPORT
PACER RUNNERS TEAM: 07.00 uur start «Funrun 5 km» van Malmok naar de Oude Molen.

ARUBA CENTER LEAGUE: 10.00 uur Aruba Video Center vs Aruba Rotary; 12.00 uur Lipton's Tea vs Champion Sparkplugs; 14.00 uur Concorde Hotel Casino vs Libby's - Little League Ballpark.

MAANDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 21.15 uur *Private Popsicle* (18 jr.).
(II): 20.45 uur *First Born* (18 jr.
DRIVE-IN: 20.30 uur *Terminator* (18 jr.)

WACHTREGELING DOKTOREN
San Nicolas en Savaneta: dokter E. Weststrate, via Centro Clinica San Nicolas/Hospitaal, tel.: 48833/24300.

DIVERSEN
TOERISTENSCHEPEN
07.00-14.00 uur «Britanis»;
08.00-14.00 uur «Ocean Princess» - vert. SELMA.

SPORT
BASEBALL **(Amstel springtraining)**: 10.00 en 14.00 uur wedstrijden - Winstonveld.

ATLETIEKBOND: 09.00 uur aanvang veldloop - Franse Pas (start en finish: bij de ruïne van de goudmijn).

TELEARUBA
DONDERDAG: 17.00 Heman & the masters of the universe; 18.30 Progr. LVV; 18.45 Telenovela: «Colorina»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Lotto pa deporte; 20.05 Telenoticias; 20.30 Aruba y su independencia; 21.00 The Cossby show; 21.30 Culturama (Herenstraat 10, deel 6); 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

VRIJDAG: **geen uitzending.**

ZATERDAG: 18.00 CHIPS (To your health); 19.00 Progr. RVD (min. H.S. Croes); 19.30 The A-team (Trouble on wheels); 20.30 Estreno (Another woman's child); 22.00 «60» Minutes; 23.00 Santo Domingo invita; 23.50 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Club PTL; 18.00 Quiz «13» (Dominucus College vs Mariaschool); 19.00 Dance fever; 19.30 Showtime; 20.30 Just our luck (Something Alien); 21.00 National geographic (Dr. Leaky and the Dawn of man); 23.30 Sluiting.

MAANDAG: 18.00 Littlest hobo (Photo finish); 18.30 Obra di man (Trahamento di bela); 18.45 Telenovela: «Corolina»; 19.30 Gobernacion; 20.00 Benson; 20.30 Harold Sport show; 21.30 Dallas (Love stories); 22.30 A special program (An industrial romance); 23.20 Sluiting.

DINSDAG: 18.00 Fat Albert; 18.30 Kiko ta saludable; 18.45 Telenovela: «Colorina»; 19.30 Purba ku keshi (Salada di berdura ku keshi); 19.45 Pa un Aruba sigur; 20.00 Telenoticias; 20.30 Culturama; 21.00 Panoramiek (De toekomst van Jalta); 21.30 Falcon Crest (Devided we fall); 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

KERKDIENSTEN
WITTE DONDERDAG
BRAZIL: 19.30 uur.
DAKOTA: 19.30 uur (na mis aanbidding tot 22.00 uur).
NOORD: 19.00 uur.
ORANJESTAD: 19.00 uur (na mis tot 22.00 uur aanbidding).
PARADERA: 19.00 uur laatste maaltijd; 24.00 processie naar Alto Vista.
SAN NICOLAS: 19.00 uur.
SANTA CRUZ: 19.00 uur.
SAVANETA: 19.00 en 22.00 uur.

GOEDE VRIJDAG
BRAZIL: 15.00 uur.
DAKOTA: 10.00 en 15.00 uur.
NOORD: 15.00 uur.
ORANJESTAD: 10.00 en 15.00 uur.
PARADERA: 10.00 en 15.00 uur.
SAN NICOLAS: 05.00 uur.
SANTA CRUZ: 04.30 en 15.00 uur.
SAVANETA: 15.00 uur.

PASEN
BRAZIL: 23.00 uur; 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: 20.00 uur; 08.00 en 19.00 uur.
NOORD: 19.00 uur; 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: 20.00 uur; 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: 22.00 uur; 10.00 en 17.30 uur.
SAN NICOLAS: 23.00 uur; 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: 23.00 uur; 06.30, 10.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: 19.00 uur; 17.30 uur.
POS CHIQUITO: 08.30 uur.
TANKI LEENDERT: 09.00 uur.

TWEEDE PAASDAG
BRAZIL: 08.00 uur.
NOORD: 08.00 uur.
ORANJESTAD: 08.45 uur.
PARADERA: 19.00 uur.
SAN NICOLAS: 17.00 uur.
SANTA CRUZ: 08.00 uur.
SAVANETA: 18.30 uur (om 08.00 uur uitdelen van wijwater).

KAPEL MARINIERSKAZERNE SAVANETA: **(zat)** 19.00 uur oecumenische Paasdienst, voorgangers vlop. ds. C. Spaans en pater dr. W. Driesen.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
WITTE DONDERDAG
SAN NICOLAS: 19.30 uur viering H.A.

GOEDE VRIJDAG
ORANJESTAD: 19.00 uur avondmaaldienst (Crèche).
PIEDRA PLATA: 10.00 uur viering H.A.

EERSTE PAASDAG
ORANJESTAD: 10.00 uur Paasdienst, ds. A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds. H. Hessen.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds. H. Hessen.

TWEEDE PAASDAG
PIEDRA PLAT: 10.30 uur Paasattractie voor de zondagsschool in het Jeugdcentrum.

McDonalds nu ook op Aruba

Investering van een r voor supermodern, h

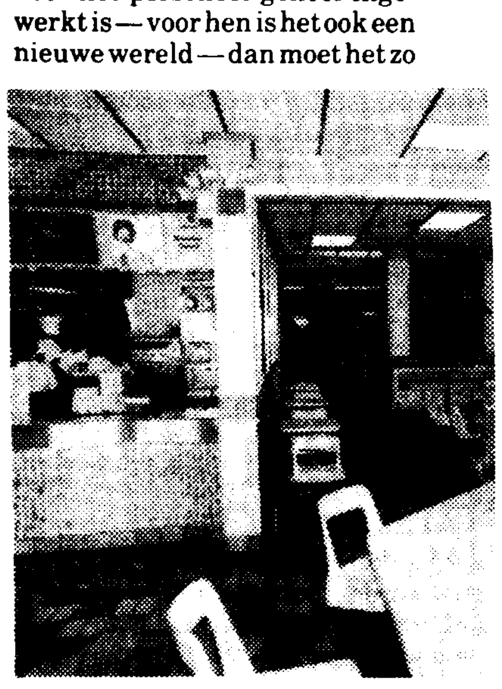
ORANJESTAD — „Iedereen is welkom bij ons, maar men zal er wel rekening mee moeten houden, dat we een restaurant runnen en geen plaats zijn waar men uren lang met een soft drink kan zitten en de nodige herrie kan maken. Dat permitteren wij pertinent niet". Aan het woord is de manager/eigenaar van het McDonalds restaurant op Aruba dat zaterdag in Boulevard center zijn deuren opent op vragen van de pers wat er gaat gebeuren met de «hangende jeugd», die zoals bekend de Nassaustraat ook al eens voor de nodige problemen zorg droeg. Door de opening van het eerste McDonalds restaurant op Aruba wordt ook Aruba opgenomen in de internationale organisatie van «fast food» restaurants — ruim achtduizend — over de gehele wereld.

De verbouwing en inrichting is een investering van een miljoen gulden, waardoor dan ook niet alleen een supermodern restaurant beschikbaar is op Aruba, maar ook een bijzonder fris, degelijk en vooral hygienisch ingericht bedrijf, hetgeen overigens dwingende voorwaarden zijn om een McDonalds restaurant te kunnen hebben.

De pers kon gistermorgen tijdens een ontbijt in McDonalds kennis maken met het echtpaar Tito en Mireya Cordeiro- Gonzalez dat het een en ander over de plannen vertelde. De afgelopen dagen is het ruim 35 man personeel in training en de verwachtingen zijn dat het zaterdag zover is dat het publiek kan wor-

ping center, dat met deze aanwinst een nieuwe vleugel erbij kreeg waarin nog eens een 15 winkels onderdak zullen vinden.

Door zijn opzet is McDonalds uitgegroeid tot het restaurant dat het meeste vlees verkoopt dan welk bedrijf ook, hetgeen blijkt uit het feit dat McDonalds reeds een record van vijftig biljoen hamburgers op zijn naam heeft staan. Tito Cordeira vestigt er nog eens met nadruk de aandacht op dat het een fast food restaurant is, waar men niet lang behoeft te wachten. Wanneer het personeel geheel ingewerkt is — voor hen is het ook een nieuwe wereld — dan moet het zo

ST EUSTATIUS — Het eerste song festival op St Eustatius, georganiseerd door de Buzzy Bees is een groot succes geworden. Alle kaarten waren uitverkocht en in het community center waren ongeveer 400 mensen aanwezig. Wegens plaats gebrek moest echter een aantal van de aanwezigen het song festival buiten beluisteren. Winnaar van het song festival was Kenneth Mitchel met het lied "Prince of Darkness". Op de tweede en derde plaats eindigden Maxine Suares met "Don't fall in love with a dreamer" en Robert Redan met "I love my music". Het populairste lied "Come back to me" werd gezongen door Walton Schmidt. De trofeeën werden overhandigd door de heer Sprockel van Cede Antiyas.

Voorbereidings- toernooi volleyball

SAN NICOLAS — De volleyballteams van de Ceciliaclub, te weten Burger King, Pepsi Cola en Galeria Moderna, organiseren een volleyball- toernooi als voorbereiding op de nieuwe competitie. Het toernooi wordt op 9, 10, 12 en 13 april gehouden in de Sporthal met deelname van de overige volleyball- clubs van Aruba. Op iedere speeldag beginnen de wedstrijden om half zeven, waarbij de wedstrijden 2x10 minuten zullen duren. De finale- ronde dames en heren zijn op de laatste speeldag en worden volgens het «best out of 3»- systeem gespeeld.

Man bij steek partij zwaar gewond

PALMBEACH — Ter hoogte van het Palmbeach Hotel werd gistermiddag de kok R.L. door een man met een mes gestoken. Hij liep hierbij ernstige verwondingen aan zijn buik op en werd naar het hospitaal gebracht.

Uit eerste onderzoek bleek dat het slachtoffer zijn aanvaller alleen maar van gezicht kent. Vermoedelijk was de dader terug gekomen omdat er enige uren te voren tussen hem en R.L. een discussie was geweest over het parkeren van een auto bij personeels- ingang van het Palmbeach Hotel. De politie heeft de zaak in onderzoek.

Zakenvaria

VAN DE HAND van de heren mr. A.R. Bermudez van de Inspectie der Belastingen op Aruba en mr. M. van Romondt van Touche Rose Nederlandse Antillen verscheen het boekje «Hoeveel moet ik betalen?» als een handreiking bij het invullen van het aangifte- biljet-A van de Inkomstenbelasting 1984. Zij schreven deze brochure omdat zij allen in hun eigen werkkring hebben gemerkt dat veel belasting- plichtigen behoefte hebben aan een handleiding bij het invullen van hun aangiftebiljet voor de Inkomstenbelasting. In kort maar krachtige bewoordingen met de nodige voorbeelden wordt een en ander beschreven, waarbij een inhouds- opgave duidelijkheid geeft waar men in bepaalde gevallen kan zoeken.

Van vlie[...]

Geslaagd

VOOR HET STAATSEXAMEN Motordrijver (scheepvaart) zijn geslaagd: Joslyn J. Gil en Hubert Semeleer. Het examen werd afgenomen onder toezicht van de Scheepvaart- inspectie. De overige zes kandidaten leggen het herexamen af in de maand november 1985. De opleiding werd verzorgd door de Avondleergangen Technisch Onderwijs aan de J.F. Kennedyschool.

Brand te Babijn snel bedwongen

ORANJESTAD — Omstreeks half twaalf werd donderdagmorgen een uitslaande brand in een woning te Babijn 58 gemeld. Brandweer en politie waren spoedig ter plaatse en de brandweer had in korte tijd het vuur onder controle. Niet voorkomen kon worden, in het bijzonder in een van de kamers, dat stevige schade werd toegebracht.

Bezoek studenten Pedagogische Akademie van Curaçao

ORANJESTAD — Een groep van dertig studenten van de Curaçaose Pedagogische Academie verblijft dezer dagen op studiereis op Aruba. De tweedejaarsstudenten organiseren ieder jaar een studiereis buiten Curaçao en het is de tweede keer dat zij Aruba uitkiezen. De goede samenwerking met de Arubaanse Pedagogische Academie zal hieraan niet vreemd zijn. Tijdens hun verblijf brengen de studenten studie- bezoeken aan de Openbare Bibliotheek, het Archeologisch Museum, de Arubaanse Pedagogische Academie en men maakt geografische en archeologische trips.

Zakenvaria

ORANJESTAD— DOKTER TONK heeft zich als huisarts gevestigd. Hij is eerder werkzaam geweest als arts in het Oduberhospitaal en bij de Lago. In de afgelopen jaren heeft Tonk zich toegelegd op alternatieve geneeskunde en hij mag zich op Aruba de enige arts noemen, die zich bezig houdt met altenatieve therapieën zoals acupunctuur, homeopathie en manuele- therapie.

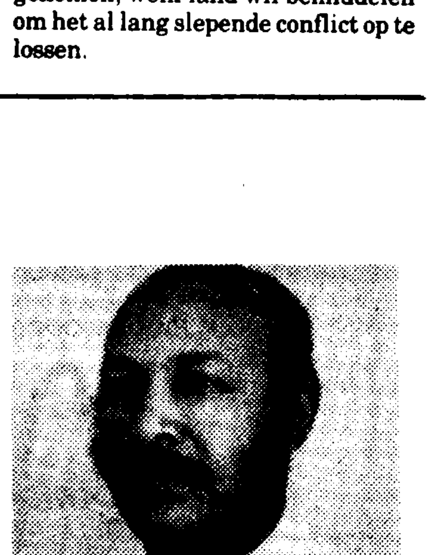
[...]oods Inc.

het eerste

BAMAKO — President Habre en zijn tegenstander oud-president Weddeye van Tsjaad zijn in Mali aangekomen, welk land wil bemiddelen om het al lang slepende conflict op te lossen.

Remitido

Na memoria di amigu i kolega D.E. Tromp

Meneer TROMP tabat'un persona respetá pa un i tur.
E tabatin e don di por hasi kla loke ta parse skur.
Un persona por sierto ku masha hopi dedikashón.
Pa tur problema e tabata kla pa busk'un solushón.

Pero un dia a pas'un kos teribel.
Desesperadamente nos ta puntra ta kon ta posibel,
ku meneer TROMP por a pasa kaba pa eternidat.
Ounke ta berdat ta parse di ta un imposibilidat.

Meneer TROMP tabat'un persona gentil.
Un homber ku semper tabata hopi trankil.
E tabata un hende ku un gran sentido di humor.
Su gran kantidat di chistenan tabata kousa furor.

Por ta parse straño pero p'e ta karakterístiko,
ku siendo un persona na bida hopi humorístiko,
ta fayese netamente riba un día,
riba kual ta mentiranan chistoso t'esnan ku ta bría.

Ku tur seguridat meneer TROMP ta bon di dje aya riba,
i mientras na mundu su rekuerdonan lo sigi biba,
nos ta pidi Dios konsuelo pa nos tur k'a keda tras.
Apresiabel amigu i kolega; "Sosega na pas".

Na nomber di bo koleganan.

Amigu i kolega
E.R.V. DEMEI

Ingezonden

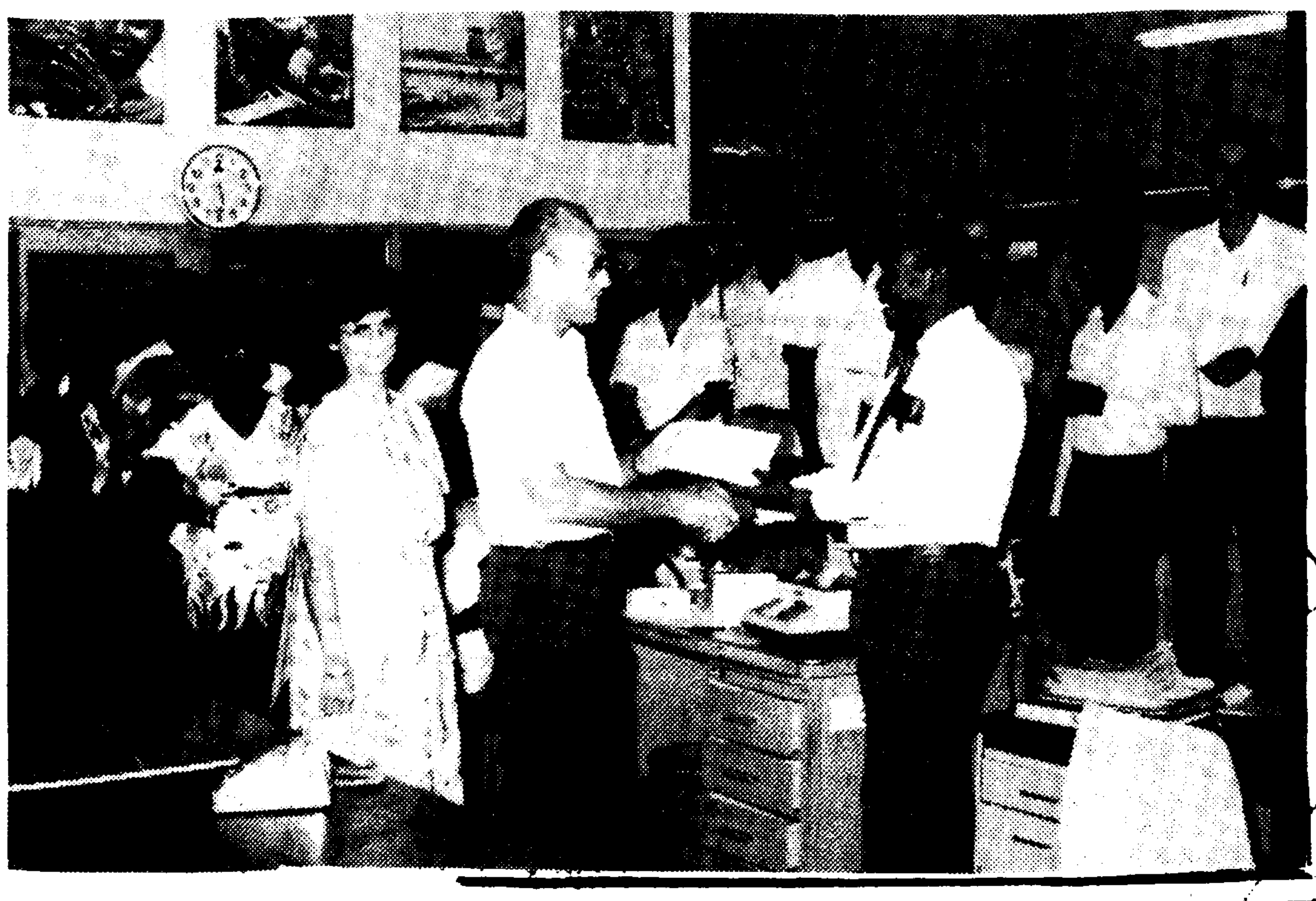
Pausbezoek

IN ZIJN ARTIKEL «In de Kantlijn» van 3 april stelt de heer R. Snow dat in het huidige Nederland een doorsneemensbegrip wordt gehanteerd. De middelmaat geeft de toon aan. Wie die middelmaat overstijgt, komt als een bedreiging over.

Volgens de schrijver van genoemd artikel lijkt dit denkpatroon de reden te zijn dat velen in Nederland grote vraagtekens plaatsen bij het aanstaande bezoek van de paus aan dat land.

Maar dezelfde personen hebben (hadden) geen enkele moeite met b.v. dr. Martin Luther King Jr., mgr. Oscar Romero, Don Helder Camera, toch ook mensen die met kop en schouders uitsteken (uitstaken) boven vele religieuze leiders. Zouden er dan toch andere redenen zijn waarom dit pausbezoek bij hen irritaties opwekt?

N. ERKAMP

WILLEMSTAD — De heer C.Winkel herdacht onlangs het feit dat hij 25 jaar geleden in overheids- dienst trad en sindsdien te werk is gesteld bij het kantoor van de Landsontvanger, waar hij de functie bekleedt van kassier. Ter gelegenheid van dit heugelijke feit kreeg de jubilaris uit handen van landsontvanger Rosario de bekende enveloppe overhandigd.

Postzegel-vereniging houdt ledenbijeenkomst

WILLEMSTAD— De Curaçaose Postzegelvereniging houdt op 11 april om half negen s'avonds een leden bijeenkomst in de "Tamarijn". Vanaf half acht bestaat echter de mogelijkheid voor ruilen, kopen en het afwerken van standig- orders en andere administratieve zaken bij de bestuurstafel.

Opening kantoor „fundashon Santana katoliko Roodeweg"

WILLEMSTAD— "Fundashon Santana Katoliko Roodeweg" opent op 10 april om acht uur 's avonds haar nieuwe kantoor aan de Roodeweg 96. De inzegening wordt verricht door mgr Wim Ellis.

Inbraken in pastories

WILLEMSTAD— In twee verschillende pastories is door onbekenden ingebroken. De buit bestond uit ongeveer 1000 gulden, een radio- cassette- recorder, een ring, een paar oorbellen en een horloge.

LONDEN — Sinds kort wordt degene die de juiste tijd wil weten in Engeland op zijn of haar wenken bediend door een bariton- stem. Na 21 jaar trouwe dienst is de zachtgevooisde stem van Patt Simmons met haar eigenares op pensioen gegaan. Dit gebeurde exact op 2 april om 10 uur 59 minuten en 50 seconden oftewel tien seconden voor het elf uur werd. In haar plaats kwam Brian Cobby. Hij werd gekozen uit niet minder dan vijfduizend sollicitanten die allemaal klaar stonden Groot Brittannië om de tien seconden van de juiste tijd te voorzien. De verdiensten voor dit karwei: zesduizend dollar, maar dan moet men ook wel 8.640 keer zijn zegje doen om de 24 uur van een etmaal vol te krijgen.

Secretaressenweek

WILLEMSTAD— In de week van 20 t/m 27 april wordt de jaarlijks terugkerende secretaressen- week georganiseerd. Het hoogtepunt in die week is de verkiezing van de secretaresse van het jaar "Soty" en de baas van het jaar "Boty", welk evenement zal plaatsvinden op secretaressendag 24 april. Voor meer informatie kan men terecht bij Milena de Jongh tel nummer 614799 en 54335.

AMIGOE'S SCOREBORD

AMIGOE

Naam:.. Datum: 04-04-'85 Adres:..

Score Bord - Formulier Toto Nr.: 25

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. P.S.V. — Haarlem:								
2. Volendam — P.E.C.-Zwolle:								
3. Roda J.C. — Twente:								
4. Feyenoord — M.V.V.:								
5. Utrecht — Sparta:								
6. Groningen — Excelsior:								

	1	2	3	4	5	6	7	8
7. G.A. Eagles — Ajax:								
8. Den Bosch — A.Z.'67:								
9. Fortuna S — N.A.C.:								
10. Cambuur — Vitesse:								
11. Wageningen — Heerenveen:								
12. Willem II — Eindhoven:								

De spelregels van het Amigoe Score-bord:

1- Per gezin kan er wekelijks maximaal slechts één volledig ingevuld formulier worden ingediend dat meedingt naar de prijzen.
2- Op de inzending moeten de naam en het adres (ook eiland) in blokletters worden ingevuld.
3- Een goed ingevulde kolom is die welke een cijfer van 1, 2 of 3 bevat bij alle twaalf wedstrijden die verschijnen op het invul-formulier op de Score-bord pagina op de donderdag.
4- Als er een «1» wordt ingevuld achter een wedstrijd, wordt een overwinning voor de thuisclub voorspeld. Een «2» voorspelt een overwinning van de bezoekende vereniging. Een «3» staat voor een gelijkspel.
5- Bij afgelaste wedstrijden geldt de vervangende uitslag van de de organisatoren van de Amigoe Score Bord.
6- De uitslagen van de winnaar(s) van de week zullen in de dagen volgend op de gespeelde wedstrijden worden gepubliceerd in de Amigoe.
7- Het is niet de bedoeling zich te melden bij goed ingevulde kolommen.
8- Inzendingen moeten op Curaçao uiterlijk donderdagavond zes uur p.m. ingeleverd worden aan het adres hotel-bar-restaurant La Paix, Rio Canarioweg 7. Later ingediende formulieren dingen niet mee.
9- Inzendingen op Aruba moeten uiterlijk woensdagmiddag 5 uur zijn ingeleverd op het Amigoe-kantoor aan de Nassaustraat 110. Die van Bonaire uiterlijk 5 uur woensdagmiddag bij correspondent Hubert Linkels aan de Kaya Gobernador N. Debrot 154. De Amigoe op Curaçao ziet erop toe dat die te bestemder plaatse arriveren.
10- Deelname is exclusief voor abonnees van de Amigoe! Veel succes!

Centro Dominguito scoort enige treffer in duel

Overtreding in strafgebied wordt Sithoc/Hubo funest

WILLEMSTAD — Een lichte overtreding in het strafschopgebied is Sithoc/Hubo gisteravond funest geworden. Centro Dominguito/Foto Studio Tramm kreeg daardoor de kans om vanaf de elf- meter stip de enige treffer te scoren van het duel dat technisch op een matig peil stond, maar dat door de bezieling en inzet van de spelers de 800 toeschouwers toch het nodige kijkplezier verschafte.

Met het resultaat, dat een prolongatie lijkt te zijn van zijn verrassend sterke tweede ronde vorig seizoen, heeft Centro Dominguito zich gevoegd bij Jong Holland als de enige ploegen die tot nu toe de volle winst hebben weten te behalen.

De overtreding waaraan de verdediging van Sithoc zich bij een van de sporadische doorbraken van Centro in de eerste helft schuldig maakte was beslist niet zwaar maar Etienne Mercera maakte er heel slim een drama van wat mede van invloed kon zijn geweest op de beslissing van scheidsrechter Leo de Boer. In ieder geval legde de arbiter gedecideerd de bal op de elf meter stip en Sharlon de Windt bekroonde Mercera's theatrale optreden met het enige doelpunt van de wedstrijd. Voordat deze treffer in de 41ste minuut viel, waren de offensieve daden aan beide kanten bijzonder beperkt. De strijd werd meest in het midden van het speelveld geleverd; geen van beide ploegen durfde het initiatief te nemen. Sithoc loste van zijn kant slechts éénmaal een behoorlijk schot op het doel: een scherpe, harde schuiver van Nelson Wilson die mooi gestopt werd door doelman Ingemar Pieternella.

In de tweede helft werd het accent bij Sithoc duidelijk verlegd naar aanvallend voetbal. Sithoc zocht wanhopig naar de gelijkmaker en oefende steeds meer pressie uit op de stugge verdediging van Centro. De attaques van Sithoc wonnen duidelijk aan stootkracht doordat spelmaker Djun- djun Rovina, gisteren opgesteld als centrale verdediger, zich steeds meer met de aanval ging bemoeien. De afronding bleef echter een probleem terwijl subliem keeperswerk van Ingemar Pieternella een tweetal keren de gelijkmaker in de weg stond. Centro speelde intussen op de counter en besteedde verder alle aandacht en mankracht aan de verdediging van zijn voorsprong wat tenslotte ook lukte.

In de eerste wedstrijd, geldig voor de tweede divisie competitie bekampten Vesta en Canisius Boys elkaar. Laatstgenoemde ploeg zegevierde met de score van 3-1. Canisius Boys is de eerste ploeg van de tweede divisie die de volle winst behaalt. In de enige andere wedstrijd die tot nu toe verspeeld werd, deelden Victory Boys en Scherpenheuvel de winst met 1-1.

De competitie wordt vanavond voortgezet. De enige wedstrijd die voor vanavond op het programma staat gaat tussen SUBT en De Koning. SUBT speelde in zijn eerste wedstrijd met 2-2 gelijk tegen Undeba terwijl De Koning in zijn debuut in de eerste divisie met 3-0 aan het kortste eind trok tegen Jong Holland.

Met sponsoring van Jan Bodegom & Co

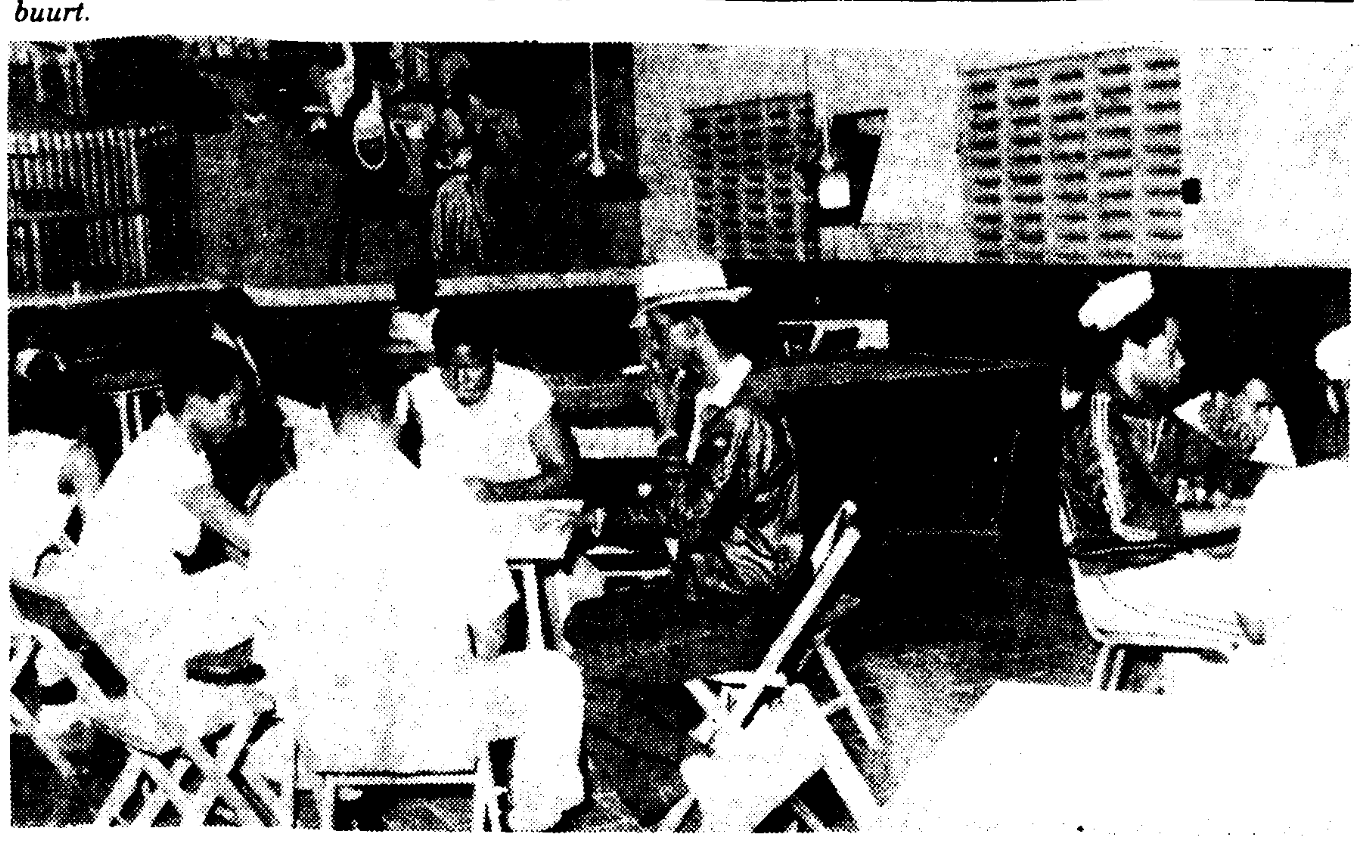
Wild Cats organiseert jeugdbaseball-toernooi

WILLEMSTAD — Met sponsoring van de firma Jan Bodegom & Co. houdt baseballclub Wild Cats in het Paasweekeinde het eerste "Friesche Vlag" jeugdbaseball- toernooi. Met dit toernooi willen de organiserende vereniging en de sponsor een bijdrage leveren aan de aktiviteiten in het kader van het jaar van de jeugd terwijl de wedstrijden tevens bedoeld zijn als "warming up" voor de nieuwe competitie van de Liga Hubenil welke op 14 april a.s. van start gaat.

Het voornemen is trouwens om, in navolging van het Sta. Rosa Indians toernooi in de AA-klasse, het toernooi jaarlijks te doen terugkeren bij wijze van voorbereiding voor de competitie. Aangezien er nog slechts twee dagen beschikbaar zijn (zaterdag 6 april en maandag 8 april a.s.) is het aantal deelnemende clubs beperkt tot 8. Volgend jaar zullen de wedstrijden over een aantal weekeinden uitgesmeerd worden waardoor alle clubs in de gelegenheid gesteld zullen worden om deel te nemen. Voor het eerste toernooi dat op de eerder vermelde data in het Nicho Hurtado ballpark op het Rif verspeeld wordt zijn uitgenodigd: Charo Zelbo, Royal Scorpions, Petromar, Nevada, Winston, Coco Rico en St. Augustinus. Men is daarbij uitgegaan van de ranglijst van vorig jaar.

Het programma van de eerste wedstrijddag ziet er als volgt uit: 09.00u opening; 9.30u Charo Zelbo - Royal Scorpions; 11.30u Petromar - Nevada; 13.30u Winston - Coco Rico; 15.30u Banco di Caribe Wild Cats - St. Augustinus. Maandag worden om 10.00u en 12.00u de semifinales verspeeld waarna om 15.00uur de finalisten elkaar ontmoeten. Een tijdslimiet van 2 uur zal van kracht zijn voor elke wedstrijd terwijl ook de knock- out regel toegepast zal worden hetgeen inhoudt dat de club die na 5 innings met een verschil van 10 of meer runs voorstaat tot winnaar zal worden uitgeroepen. Bij een gelijke stand volgt één extra- innings en als er dan nog geen winnaar is zal het lot beslissen. Een belangrijke afwijking van de normale competitieregels is voorts het feit dat de clubs met een "designated hitter" mogen spelen om de spelers alvast wat vertrouwd te maken met dit systeem dat in de AA- klasse wordt toegepast en tevens om meer spelers bij de wedstrijden te betrekken.

WILLEMSTAD — Het Buurtcentrum Groot Kwartier heeft een renovatie-beurt achter de rug. Met frisse moed zijn ondertussen weer de activiteiten hervat zoals op het gebied van de zo uiterst belangrijke recreatie. De dominoers zijn er weer welkom, evenals degenen die eens een potje willen tafeltennissen of kaarten. De biljarttafel staat ook weer uitnodigend klaar en verder kunnen de buurtgenoten er terecht om eens met elkaar op vriendschappelijk terrein te keuvelen. Groot Kwartier was een van de eerste buurten van Curaçao waar men met het buurtcentrumwerk begon en in al die tijd heeft men geprobeerd echt een open huis te zijn voor de buurt.

Tegen Groningen 1-1 gelijkspel

Feijenoord verliest opnieuw een punt

Door Willem Dekker

WILLEMSTAD — Nadat Feijenoord eerder deze week een kostbaar punt had laten liggen bij FC Twente heeft men nu in de inhaalwedstrijd in en tegen Groningen weer een halve misstap gemaakt.

Het leed had nog groter geweest kunnen zijn als men niet de hulp van de scheidsrechter had gehad. Groningen was namelijk al vroeg in de wedstrijd door Eddy Bosman op een 1-0 voorsprong gekomen en hield die krappe stand tot 10 minuten voor het einde vast. Een door Rossien met de borst gespeelde bal werd door scheidsrechter Bep Thomas beoordeeld als een handsbal. Felle protesten van de Groningers ten spijt, de bal verdween op de stip waar Peter Houtman zijn positie als topscorer van de eredivisie nog eens extra benadrukte. Hij schoot het kadootje gedecideerd achter Schellekens en redde daarmee zijn club voor een pijnlijke afgang.

ANDERE SPELERS

Feijenoord miste in vergelijking met het duel tegen Twente drie vaste spelers. Zo bleef Mario Been door een blessure aan de kant en hadden Steur en Brard het veld moeten ruimen voor Stafleu en Petursson. Verder was ook Ivan Nielsen weer terug in de ploeg om de verdediging wat meer body te geven. Het gemis van de langdurig geblesseerde Ruud Gullit voelde men gisteren goed in de Feijenoordploeg. Men heeft nu geen echte spelverdeler meer ook al niet doordat Been niet speelde. Daardoor werd het middenveld van de Rotterdammers veelvuldig overgeslagen en koos men voor het brute lange ballen voetbal. Slechts Simon Tahamata zorgde voor echt gevaar in de voorste lijn van de Rotterdammers. Groningen, met het sterke middenveld Koeman, Rossien en Van Dijk won zodoende de slag op dat middenveld.

Halverwege de eerste helft kreeg Groningen loon naar werken. Een vrije trap van Koeman werd door Bosman van dichtbij verlengd en Feijenoord stond versteend. De gehele Rotterdamse defensie concentreerde zich op de kopsterke De Kock en MacDonald waardoor Bosman de ruimte kreeg om uit te halen. Feijenoord leek rijp voor een afgang maar wist de schade toch tot ver in de tweede helft tot dat ene doelpunt te beperken.

MOED

De treffer van Houtman zo kort voor het einde gaf de Rotterdammers weliswaar loon naar werken maar verdiend was het allemaal niet. Toch putte men moed uit de late treffer en zette men de Groningers nog eens extra onder druk. Met wat meer geluk hadden Duut, die alleen voor Schellekens opdook, en Tahamata, net voor langs, hun ploeg de volle winst bezorgd. Dat zou echter teveel van het goede geweest zijn. In de race naar prolongatie van de landstitel is Feijenoord echter weer een kostbaar punt kwijtgeraakt. Men staat er nu twee achter op PSV en vier op Ajax wat bovendien nog een wedstrijd tegoed heeft.

NEGEN TREFFERS

Ruim 13.000 toeschouwers hebben gisteren in het Eindhovense PSV stadion waar voor hun geld gehad in de repaly van de kwartfinalebekerwedstrijd tussen PSV en MVV. Liefst negen doelpunten, geen enkele gele of rode kaart, aanvallend voetbal en veel spektakel. Kortom een echte bekerwedstrijd. Dat alles onder leiding van de zeer goed fluitende scheidsrechter Blankenstein die de sfeer perfekt aanvoelde en liet spelen waar het kon. Toch was MVV trainer Barry Hughes het niet altijd eens met de man in het zwart wat hij dan ook een aantal malen op de voor hem bekende wijze duidelijk maakte. Dit uiteraard onder grote hilariteit van het publiek.

PSV speelde heel wat beter dan de twee wedstrijden ervoor toen men niet verder kwam dan gelijke spelen, eerst 1-1 tegen hetzelfde MVV en later voor de kompetitie 0-0 tegen NAC. Het speelde dit keer puur op de aanval waardoor men met name van de individuele klasse van de PSV voorhoede gebruik maakte. Thoresen en Brylle vormden hier het gouden koppel die bovendien een onderling wedstrijdje scoren leken te houden. Het leidde tot een onverwacht ruime 6-3 zege waarvan de beide aanvallers er ieder drie voor hun rekening namen.

MVV had in Pierre Vermeulen zijn grote uitblinker. Goed en sportief bewaakt door Berry Van Earle groeide hij toch uit tot de gevaarlijkste man bij de Limburgers. Hij was het ook die aan de basis stond van de drie MVV treffers.

MVV leek een regelrechte afslachting tegemoet te gaan nadat PSV al na 3 minuten, via Brylle de score had geopend en daar, binnen 26 minuten nog eens twee treffers aan toe voegde. Thoresen in de 22e en weer Brylle in de 26e zorgden voor een 3-0 voorsprong voordat Driessen iets terug kon doen voor MVV. Hij rondde een schitterende aktie van Vermeulen naar behoren af en bracht de spanning weer wat terug. Thoresen vergrootte echter vier minuten voor rust de marge voor zijn ploeg tot drie treffers.

Na rust leek PSV eenvoudig weg te kunnen lopen van MVV toen Brylle zijn derde en PSV vijfde doelpunt binnen schoot. De ploeg van Reker dacht toen gas terug te kunnen nemen maar had dat beter niet kunnen doen. MVV putte moed uit die houding en ging onder leiding van ex- international Dick Nanninga in de aanval. De boomlange Groninger in Limburgse dienst was de wedstrijd begonnen als laatste man maar was al na een kwartier in de spits terecht gekomen. Uitgerekend hij zorgde er met een magnifieke kopstoot voor dat zijn ploeg weer wat dichter bij PSV kwam. De Eindhovenaren kwamen toen onder zo'n grote druk te staan dat Reker aanvaller Van der Gijp, overigens niet opvallend spelend, verving door de Zweedse verdediger Hysén. Hughes bleef zich roeren langs de kant en joeg zijn ploeg konstant in de aanval. Wederom leidde het tot een doelpunt. Van de Luer, net in de wedstrijd, smaakte het genoegen de derde Limburgse treffer voor zijn rekening te mogen nemen. Een sensatie hing even in de lucht maar de tijd bleek te kort. PSV snakte naar het einde en MVV had nog wel even door willen gaan. Een moment van onachtzaamheid in de MVV defensie was echter genoeg om het half dozijn treffers op het scorebord te laten verschijnen. Thoresen maakte aan alle onzekerheid een einde en joeg de bal hard en hoog achter doelman Baetsen.

MVV mag zich verder druk maken over de kompetitie en PSV krijgt als volgende, wederom lastige, tegenstander Utrecht. De ploeg van Nol de Ruiter speelt bovendien een thuiswedstrijd. Of dat voldoende garantie betekend om PSV uit de beker te knikkeren is twijfelachtig, zeker gezien de wedstrijd van gisteren.

In B-klasse voetbal

CDM steekt in Paasweekeinde koploper Quick naar de kroon

WILLEMSTAD — Er hebben zich na het afgelopen weekeinde in de A- en B-klasse nogal wat verschuivingen voorgedaan. Vooral in de B-klasse zijn de veranderingen vrij hevig. Zo klom Angua naar een gedeelde tweede plaats. Het andere team dat op die tweede plaats staat, CDM, zal komend weekeinde koploper Quick'60 2 ontmoeten. Dit duel zal voorlopig uitmaken wie op de eerste plaats hoort in de B-klasse. Amereira en Juristen, beide ongeslagen in de C-klasse, zullen uit moeten maken wie nu werkelijk de sterkste in die klasse is.

De standen in de verschillende klassen zijn als volgt:

A-KLASSE

1.DTA Fatum	2	1	1	0	3	3- 2
2.Willemstad	2	1	1	0	3	3- 2
3.Abr. Harbourworks	3	1	1	1	3	8- 3
4.Quick '60	1	1	0	0	2	5- 0
5.Unidos	3	0	2	1	2	3- 4
6.TES	3	0	1	2	1	1-12

B-KLASSE

1.Quick '60 2	2	2	0	0	4	5- 2
2.CDM	3	0	3	0	3	8- 8
3.Angua	3	1	1	1	3	6- 9
4.Bandi Kas	2	0	2	0	2	2- 2
5.Willemstad 2	2	1	0	1	2	5- 6
6.Olympia	3	1	0	2	2	9- 7
7.UNA	3	0	2	1	1	6- 7

C-KLASSE

1.Amareira	3	3	0	0	6	12- 1
2.Unidos 2	3	2	1	0	5	9- 4
3.Juristen	2	2	0	0	4	8- 0
4.Quick '60 3	2	1	0	1	2	2- 3
5.DTS Hoekloos	3	1	0	2	2	3- 6
6.Willemstad 3	3	1	0	2	2	3-11
7.Jan Thiel Boys	3	0	1	2	1	4-11
8.Abr. Harbour Works	3	0	0	3	0	2- 7

VET-KLASSE

1.Willemstad 4	2	2	0	0	4	6- 1
2.Abr. Harbour Works	3	2	0	1	4	8- 5
3.Quick '60 4	1	1	0	0	2	2- 0
4.Quick '60 5	2	0	0	2	0	2- 5
5.Willemstad 5	2	0	0	2	0	0- 7

Het programma voor zaterdag 6 en maandag (Tweede Paasdag) 8 april 1985 is als volgt:

A-klasse

Quick '60 - Unidos	WO	21.00	CDM
DTS Fatum - Harbour Works	ZA	16.30	DTS
Willemstad - TES	MA	16.30	WSD

B-klasse

UNA - Olympia	ZA	16.30	UNA
Willemstad 2 - Bandi Kas	ZA	16.30	WSD
Quick '60 2 - CDM	ZA	16.30	CDM

C-klasse

Amareira - Juristen	ZA	16.30	AMA
Harbour Works - Quick '60 3	ZA	16.30	AHW
Jan Thiel Boys - Willemstad 3	MA	15.00	WSD
DTS Hoekloos - Unidos 2	MA	15.00	DTS

Vet-klasse

geen juiste opgave ontvangen.

De AMIGOE-KIJKTIP voor het komend weekeinde::
zaterdag: Amareira - Juristen
maandag: Willemstad - TES

SPORTAGENDA

VOETBAL
(Fedeprof)
4 april: 20.30 uur De Koning vs SUBT - SUBT-stadion.

BADMINTON
(int. Paastoernooi)
5 april: 09.00-23.00 uur Sporthal Parera.
6 april: 16.00-23.00 uur in Rust en Burgh;
7 april: 10.00-13.00 en 16.00-19.00 uur finale - Rust en Burgh.

ZEILEN
(5, 6 en 7 april)
«Curaçao Sail In» - wedstrijden bij Coral Cliff.

TENNISCLUB ASIENTO
(wedstrijden t.g.v. bezoek Surinaamse delegatie van club «Oase»)
6 april: 16.00 en 17.00 uur;
7 april: 17.30, 19.00 en 20.30 uur - terrein Rust en Burgh.

BASEBALL
(AA-kl.)
4 april: 20.00 uur Sta. Rosa Indians Complan vs Alpha Zelbo
6 april: 20.00 uur Royal Scorpions Banco Maduro vs Cobras Princess Beach;
7 april: 14.30 uur Blue Hawks Kodela vs Wild Cats/Banco di Caribe;
8 april: 10.00 uur Sta. Maria vs Sta. Rosa/Complan; 14.30 Alpha Zelbo vs Royal Scorpions/Banco Maduro - SDK

ZWEMMEN
13.30 uur 12 1/2 km zwemtocht vanaf Jachthaven Brakkeput.

JEUGDBASEBALL
(Wild Cats/«Friesche Vlag» jeugdbaseball- toernooi)
6 april: vanaf 09.00 uur.
8 april: vanaf 10.00 uur - Rifstadion

Bridgeclub Asiento

WILLEMSTAD — Afgelopen dinsdag werd de laatste ronde van de tweede clubcompetitie van bridgeclub Asiento gespeeld. Het waren Snellers/Moenir- Alam die de laatste ronde en tevens de competitie overtuigend wonnen.

De paren die de laatste ronde boven het gemiddelde scoorden zijn: 1. mej. Snellers/hr. Moenir-Alam 66.67%; 2. heer Beerman Vos 58.33%; 3. heren van den Ende/Tigelaar 54.76%; 4. heren Brown/Sewrajsingh 54.51%; 5. dames Kooy/Wansink 53.57%; 6. dames van Krimpen/de Vries 50.30%.

Eindstand (de eerste 6 plaatsen): 1. mej. Snellers/hr. Moenir-Alam 58.23%; 2. heer Vos 53.91%; 3. heer Beerman 53.79%; 4. mevrouw Siemens 53.57%; 5. mevrouw Bongers 53.15%; 6. heer Bok 51.85%.

Aanstaande dinsdag 9 april zal er zowel 's morgens als 's avonds gespeeld worden om het Ewald Berendschild.

ASCOLI PICENO — Wereldkampioen Italië heeft woensdagavond in Ascoli Piceno een vriendschappelijke wedstrijd tegen Portugal met 2-0 gewonnen. Bij de rust stonden de Italianen al met 1-0 voor door een doelpunt van Conti in de 41e minuut uit een strafschop de eindstand op 2-0. Er waren 50.000 toeschouwers bij het duel.

AUTOSPORT/RIO DE JANEIRO — Voor de Grote Prijs van Brazilië, de eerste race om het wereldkampioenschap Formule 1 van dit seizoen, hebben zich 25 rijders ingeschreven. De stallen van Toleman, Zakspeed en Lola ontbreken tijdens het Paas- weekeinde in Rio de Janeiro.

Volgens hoogleraar rechts-sociologie

Middels "zelf-wetgeving" wordt ambtelijke vrijheid onderstreept

WILLEMSTAD — Het fenomeen waarbij ambtelijke adviseurs en niet hun directeuren of hoofden van dienst de eigenlijke touwtjes in handen hebben, zou voor zowel de ambtenarij als het publiek een positieve uitwerking hebben door de ontwikkeling van "beleidregels" die binnen de departementen gehanteerd en naar de buitenwereld toe bekend gemaakt zouden moeten worden. Deze regels, "zelf- wetgeving" zouden middels overleg tussen de hoofden en de overige "lagere ambtenaren" die in de praktijk de beslissende stem hebben, tot stand moeten komen, waarna ze gepubliceerd en naar vertegenwoordigers van het bedrijfsleven gestuurd zouden moeten worden.

De ontwikkeling van zo'n systeem zal met name de uitvoering van de ontslagwet en de onderstand- wetgeving ten goede komen. Voordelen zijn dat de ambtelijke organisatie beter controleerbaar en te verantwoorden wordt jegens de gemeenschap, terwijl ook de rechtszekerheid van de burgers ermee gediend zal zijn.

Zo luidde gisteren de kern van het betoog dat prof Andre Hoekema in de aula van de UNA gehouden heeft. Titel van de redevoering van de hoogleraar rechtssociologie aan de Universiteit van Amsterdam was "Ambtelijke vrijheid en verantwoordelijkheid."

In gesprek met de Amigoe deelde de heer Hoekema vandaag mee dat deze volgens hem "niet- theoretische stelling" niet zal opgaan indien de noodzakelijke zakelijkheid binnen de departementen uitblijft of sprake is van politieke benoemingen. "Hoewel ik als buitenstaander niet voldoende ingelicht ben in hoeverre deze aspecten doorslaggevend zijn op de Antillen, ben ik bewust van het feit deze aspecten vaak voorkomen binnen de ambtenarij op de Antillen. Vast staat dat hier de "cultuur van de zakelijkheid" minder ontwikkelt is dan in Nederland", aldus Hoekema, die zei dat ook de politieke benoemingen tot gevolg zullen hebben dat de ontwikkeling van de "beleidsregels" om duidelijke redenen achterwege zullen blijven.

Positief liet de hoogleraar zich uit over het gegeven dat bij het departement Arbeid en Sociale zaken in Willemstad begonnen is met het op poten zetten van een soortgelijk systeem.

"Door het opstellen en bekendmaking van de algemene richtlijnen zal niet alleen onderkend worden dat die ambtelijke vrijheid een feit is waarmee geleefd moet worden; ook zal het "mistige beeld" dat de buitenwereld nu van het ambtelijk functioneren heeft enigszins weggewerkt kunnen worden", aldus prof Hoekema van de Universiteit van Amsterdam.

Volgens hem komt het fenomeen waarbij "ondergeschikten" en niet hun bazen het laatste woord hebben niet alleen voor bij de beslissingen over ontslagaanvragen en onderstanduitkeringen. Ook binnen het politie- apparaat zijn dergelijke verschijnselen merkbaar meent de Amsterdamse hoogleraar, die benadrukte dat kwadertrouw zeker niet altijd doorslaggevend is. "Er zijn gevallen van ambtelijke vrijheid waartegen zelfs de gezaghebber of officier van Justitie niets tegen kunnen doen", volgens prof Hoekema, die meent dat dit gegeven niet meer als een taboe mag worden beschouwd. "De risico's (van kwadertrouw en misbruik) zijn te groot. Het potentieel gevaar hiertoe wordt door het geven van openheid minder, terwijl er een beter contact zal onstaan tussen de ambtenarij en het publiek", aldus prof Hoekema, die zei deze "zelf- wetgeving" gericht moet zijn en geen vaagheden mag bevatten.

Personalia

Bij de laatste EHBO- kursus behaalden 35 kursisten hun diploma. Marilyn Ansano, Noricio Berginia, Napoleon Boekhoudt, Astrid Chong, Evelyn Cox, Mistica Eduarda, Marie Elassais, Sylvio Emerenciana, Shanella Fonseca, Humhrey Girigorie, Beatrice Karel, Ludgarde Lampe, Alice de Lannooij, William Lau, Alain Lichtveld, Joseline de Lima, Sisline Louiza, Rudmiro Lovert, Edsel Maduro, Esther Manuël, Helen Maria- Nicholls, Editha Martina, Esselin Martina, Nilda Martina, Rodney Mercelina, Ronald Meulens, Sidney Paulina, Maria Pastoors- Verwij, Rafaël Segundo Picharo, Rachel Romondt, Mariette Schrijvers v/d Brandt, Alisia Sno, Sinatra Thielman, Edison Wall en Juan Manuel Wyatt.

Vele beschuldigingen van beide partijen

Kort geding Holding vs Maneis behandeld

WILLEMSTAD — Over en weer vlogen vanmorgen de beschuldigingen tijdens de behandeling van het kort geding dat de Holding Company Curaçao tegen de onderhuurders (Maneis NV) van de beach- faciliteiten van hotel Las Palmas, had aangespannen. Geëist werd een ontruiming van de faciliteiten zodat de Holding daar vrije beschikking over kan krijgen.

Zoals de Amigoe eerder berichtte had de Holding Company per brief aan Maneis NV laten weten dat deze onderhuurders per 1 april de beach- faciliteiten ontruimd moesten hebben. Toen dit niet gebeurde spande de Holding een kort geding aan dat vanmorgen behandeld werd. Advocaat Daantje, die de Holding Company vertegenwoordigd, ging uitgebreid in op de historie van het probleem. Dit is ontstaan, zo stelde hij, toen de toenmalige exploitant Hexamij (waarvan Frank Maynard directeur was- red) een overeenkomst met de onderhuurders aanging, wetende dat dit niet zonder toestemming van de Holding Company mocht gebeuren. Daar Maynard ook aandelen heeft in Maneis NV, en deze zeker van het feit op de hoogte moest zijn, zat er volgens de Holding toen al iets scheef, zo bracht de advocaat naar voren.

Nadat Hexamij de onderhuurders hun huur had opgezegd, benaderde de directeur van Maneis NV, Michel Eisden, de Holding Company en vroeg een gesprek aan. Tijdens deze bespreking werden drie punten besloten. De Holding Company zou een schriftelijke huurovereenkomst opstellen, er zouden wijzigingen in het gebruik van stroom en water worden gebracht en als derde punt werd gesteld dat Frank Maynard geen aandeelhouder meer zou mogen blijven van Maneis NV. Gezien het feit dat er enkele maanden overheen zijn gegaan, voordat de Holding weer contact zocht met Maneis NV (in januari 1985- red) ging advocaat Römer, welke hen vertegenwoordigd, er vanmorgen vanuit dat de hele kwestie niet zo spoedeisend is als de Holding doet voorkomen.

Eén van de conflict- punten vanmorgen was of er nu wel of geen overeenkomst bestaat, of deze mondeling of schriftelijk is gemaakt en of deze nu wel of niet geldig is. Met Hexamij was, volgens advocaat Römer, een mondelinge overeenkomst gesloten, de Holding kwam vanmorgen echter aanzetten met een schriftelijke, niet ondertekende, overeenkomst die tussen Hexamij en Maneis zou zijn overeen gekomen, dit werd echter gelijk door de tegenpartij ontkent. Met de Holding Company is in augustus een mondelinge overeenkomst gesloten, waarvan de schriftelijke door de Holding zou worden opgesteld, hetgeen nooit is gebeurd.

Advocaat Daantje voerde vanmorgen ook argumenten aan als dat de gasten zouden klagen over het feit dat er op de beach contant betaald moet worden en de kosten niet op een kamer- rekening kunnen worden geschreven. Verder overlegde hij de rechter een schriftelijke klacht van het Concorde Hotel dat deze overlast zou ondervinden van de beachclub. Advocaat Römer stelde daar tegenover dat door de negatieve publiciteit de inkomsten van de beach- club achteruit zijn gegaan, dat de Holding Company inbreuk heeft gepleegd op het huur- genot van Maneis NV en dat er een bordje bij de balie van het hotel heeft gestaan dat de beach- club gesloten zou zijn, terwijl dit niet het geval is.

Römer voerde verder aan dat Maynard inmiddels de aandelen heeft overgedaan aan Michael Eisden. Hij attendeerde de rechter er meerdere malen op, dat het hier gaat om een politieke kwestie waarbij het bedoeling is Maynard een hak te zetten. Ondanks pogingen van Michael Eisden om, zeker nu Maynard uit het bedrijf is getreden, tot overeenstemming te komen met de Holding, verklaarde Daantje ook vanmorgen weer dat de Holding hier niet op in wil gaan. De Holding wil de beachfaciliteiten vrij hebben zodat er één exploitant zowel het hotel als de beach kan runnen. Volgende week zal de rechter uitspraak doen.

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden er tien aanrijdingen plaats, waarbij twee gewonden vielen en er een schade van 23.550 gulden genoteerd werd.

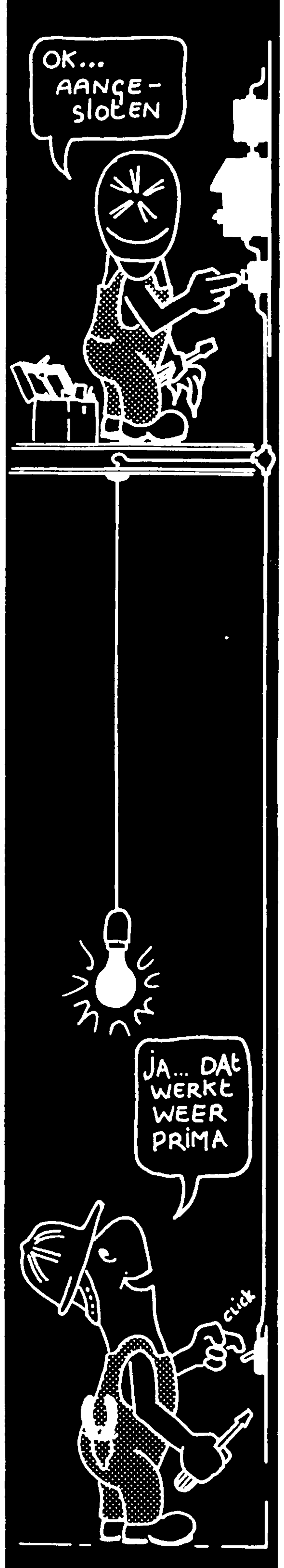
Speciaal programma Radio Korsou F.M.

WILLEMSTAD— Radio Korsou FM presenteert gedurende het weekeinde en de Paasdagen speciale radio- programma's. Vandaag wordt om half negen 's avonds de complete Matheus Passion van Bach ten gehore gebracht. Op Goede Vrijdag wordt er slechts licht klassieke muziek gespeeld, met om elf uur 's morgens het Requiem van Mozart, om drie uur een speciaal programma over de kruisweg verzorgd door mgr Wim Ellis en om acht uur 's avonds de Stabat Mater van Dvovac. Vanaf acht uur tot elf uur 's morgens wordt het nieuws gebracht in magazinevorm. Verder nieuws is te beluisteren van twaalf uur tot half twee en van zeven tot kwart over acht 's avonds. Op beide Paasdagen zijn er aangepaste programma's, met die uitzondering dat op tweede Paasdag het normale avond- programma wordt uitgezonden.

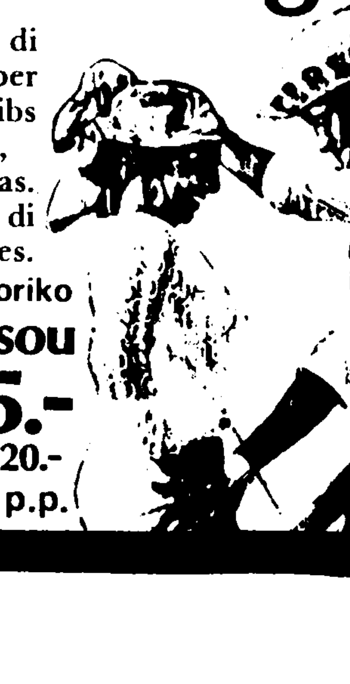
Man door politie in been geschoten

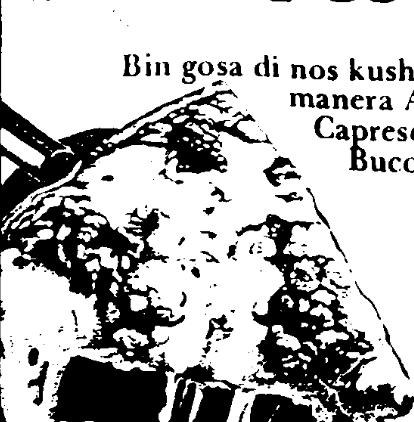
WILLEMSTAD— Een man die op heter daad betrapt werd door de politie bij een inbraak in een woning, nam de benen en sprong door het raam aan de andere zijde van het huis naar buiten. De politie zette de achtervolging in en riep de verdachte toe stil te staan, waarop de man niet reageerde. Na een waarschuwingsschot in de lucht, rende de man nog door, waarop de politie de man tenslotte in het been schoot, waardoor hij uitgeschakeld werd. Hij is door de politie overgebracht naar het ziekenhuis.

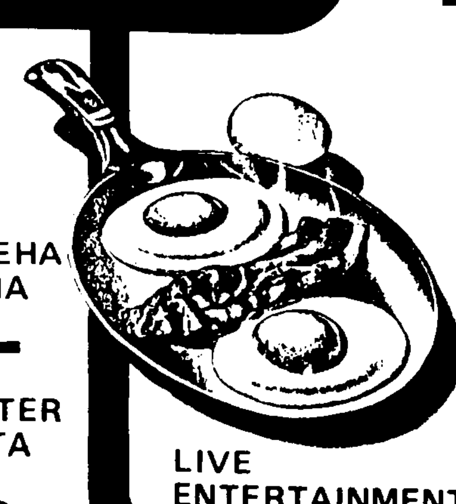
WILLEMSTAD— Meerdere woonhuizen zijn weer het doelwit geweest van het inbrekersgilde. In alle gevallen wisten de dieven de huizen binnen te dringen door het forceren van de ramen. Tot de ontvreemde goederen behoorden onder andere kostbare juwelen.

Gevoelige materie in Brits parlement aan orde:

Fiat voor wet op aftappen van telefoon in 's lands belang

LONDEN — Een wet die het aftappen van telefoongesprekken regelt, is in het Britse Lagerhuis met ruime conservatieve meerderheid aangenomen. Veiligheidsdiensten zullen, na machtiging van de betrokken minister, luistervink mogen spelen in gevallen waarin schade voor de staatsveiligheid is te verwachten of omverwerping van de democratie dreigt.

De wet voorziet in een college van vijf onafhankelijke juristen dat klachten kan behandelen van burgers die menen dat zij ten onrechte of door onbevoegden worden afgeluisterd. De Britse regering was verplicht tot het indienen van deze wet nadat zij vorig jaar augustus door het Europees hof voor de mensenrechten in gebreke was gesteld. Het afluisteren van telefoongesprekken (vorig jaar december waren in totaal 333 vergunningen van kracht) voltrok zich in een rechtskundige schemer en Europa's hoogste rechterlijke instantie was van mening dat Groot-Brittannië niet voldeed aan de minimumeisen van de conventie voor de mensenrechten.

MINIMUM

Tot dat minimum heeft Londen dan thans besloten en dit, zoals was te verwachten, tegen de zin van de Labour-oppositie. Een van haar beste woordvoerders, Gerald Kaufman, zei dat de wet een soort 'vrijbrief voor de telefoontappers' is, omdat de voorwaarden waaronder een bewindsman een vergunning kan verlenen ruim en vaag zijn gesteld. Daardoor is in beginsel de deur van officieel misbruik wijd open gezet.

Het debat over deze gevoelige materie voltrok zich in een sfeer van actualiteit. Kort tevoren was de publieke opinie in Groot-Brittannië opgeschrikt door een tv-documentaire van Channel Four, waarin vroegere medewerkers van de Britse BVD, M15, mededelingen deden over het onbevoegd afluisteren van bekende figuren uit te kringen van het Nationale Comité voor de Burgerrechten en de campagne voor kernontwapening (CND). Aanvankelijk had Channel Four het niet gewaagd het programma uit te zenden omdat de daarin sprekende exambtenaren hun formele zwijgplicht hadden geschonden en de programmaraad daarom strafrechtelijke gevolgen vreesde.

TERUGHOUDING

Maar de regering was kennelijk niet voornemens door drastische reacties de aandacht nog sterker op eventuele eigengereidheid van veiligheidsdiensten te vestigen dat toch al het geval was. Toen dat eenmaal vaststond, voldeed Channel Four alsnog aan zijn journalistieke plicht en zond het omstreden programma uit. Het bood toen overigens al niet veel verrassingen meer. Enkele dagen daarvoor had het links-liberale dagblad The Gaurdian de tekst vrijwel volledig afgedrukt.

Kort na het uitlekken van de bijzonderheden van dit tv-programma had de regering in ongewone voortvarendheid Lord Bridge, een soort inspecteur van het aftapwezen, een rapport gevraagd over ten onrechte afgegeven vergunningen. In vijf dagen was de edelman met zijn beperkte opdracht klaar en in staat te bevestigen dat er geen onregelmatigheden hadden plaatsgevonden. In het Lagerhuis, voegde minister van Binnenlandse zaken Leon Brittan er aan toe dat ook een door hemzelf ingesteld onderzoek niets onwettigs aan het licht had gebracht.

KERNVRAAG

Louter opbeurende berichten dus. Maar de kernvraag bleef uiteraard onbeantwoord. Hadden de veiligheidsdiensten misschien op eigen houtje een al te ruime uitleg gegeven aan de hun verleende vergunningen? Of, erger nog, waren zij misschien hier en daar eigenmachtig, zonder machtiging, aan het aftappen geslagen? Die bange vrees is de wereld nog niet uit. En de minister kon er niet omheen het Lagerhuis toe te zeggen dat de Londense politie een onderzoek zou instellen naar de beweringen, in het tv-programma, over misdadig optreden van BVD-ambtenaren.

Of het grote publiek daarover ooit iets zal vernemen is twijfelachtig. Al dat speuren naar staatsondermijnende activiteit speelt zich af in slecht verlichte grensgebieden van het democratisch bestel. Veronderstel dat het nodig is een communistisch lid van CND ook in zijn telefoongesprekken te bewaken. Aan de andere kant van de lijn bevinden zich CND-partners van onverdachte democratische loyaliteit. Maar hoe verleidelijk is het niet voor een veiligheidsambtenaar in een dergelijke moeite door ook een handig dossiertje van die gesprekgenoten aan te leggen? En wie kan controleren? Het is dit soort zaken dat in het tv-programma aan de orde kwam. Het is ook dit soort aangelegenheden dat door de nieuwe wet wel aangeraakt maar voor veler gevoel weinig overtuigend is geregeld.

(Uit de Haagsche Courant)

...met mate aftappen mag...

Chinese premier:

Voorzichtig omgaan met economische hervormingen

PEKING — China zal zich bij zijn economische hervormingen naar buiten blijven openstellen, maar om succes op de lange termijn te garanderen moet er systematisch worden opgetreden tegen verkeerde ontwikkelingen en misbruik. Dit heeft de premier van China, Zhao Ziyang, gezegd bij de opening van de voltallige zitting van het Nationale volkscongres, het Chinese parlement, die twee weken duurt.

Zhao toonde zich tevreden over de gang van zaken in de economie van het afgelopen jaar, maar liet zich ook zeer duidelijk uit over "ongezonde" zaken als corruptie, speculatie en het naar zijn zeggen van tijd tot tijd al te soepele beleid ten aanzien van geld en kredieten.

Tegenover de ongeveer 2700 afgevaardigden in het congres verklaarde Zhao dat het streven naar ongewoon hoge groeicijfers in de economie plaats moet maken voor verbetering van kwaliteit. Modernisering kan alleen met zuinigheid en hard werken worden bereikt. Een verhoging van de levens- standaard loopt parallel aan een vergroting van de produktiviteit en van de voorraad consumptie- goederen, aldus de Chinese premier.

De afgevaardigden op de derde zitting van het zesde Nationale volkscongres moeten in eerste instantie het sociale en economische ontwikkelingsplan voor 1985 goedkeuren. Ook de begroting komt daarin ter sprake en bovendien een nieuw erfenisrecht. Verder zal de Britse teruggave van de kroonkolonie Hongkong in 1997 onderwerp van bespreking zijn.

De regering vindt dit jaar haar belangrijkste taak de verbetering van het management en de realisering van de vorig jaar oktober besloten hervorming van het loon- en prijsbeleid. Vanaf juli moet er een soepeler loonbeleid komen in plaats van de strak gehanteerde loonschalen in de ministeries en staatsbedrijven. Aan de ongeregelde betaling van bonussen en toeslagen moet een eind komen.

China premier ZHAO ZIYANG ...optreden tegen verkeerde ontwikkelingen...

Op de ongewenst snelle toeneming van het inkomen van de particulieren wil de regering een rem zetten via haar monetaire beleid. Chinese banken hebben vorig jaar dertig procent meer krediet verstrekt dan in 1983 en de loonkosten van de bedrijven zijn in een jaar tijd gestegen met 21 procent.

Premier Zhao was zeer positief over de ontwikkeling van de buitenlandse handel en de toeneming van de buitenlandse investeringen. Vorig jaar mochten buitenlandse bedrijven belangen nemen in 741 Chinese ondernemingen en dat was meer dan in de vijf jaar ervoor bij elkaar. De buitenlandse investeringen bedroegen in 1984 2,7 miljard dollar, 36 procent meer dan in 1983.

Waarschuwing van RK en joodse zijde:

In passiespelen groot gevaar antisemitisme

WINONA — Een ernstige waarschuwing tegen het effect van anti- semitische trekken in passie- spelen is uitgegaan van twee vooraanstaande vertegenwoordigers van de joods-christelijke dialoog in de Verenigde Staten. Naar hun mening is de traditie van het passiespel begonnen „in een periode waarin de vreselijkste uitwassen van onjuiste behandeling van joden door christenen zijn voorgekomen, namelijk de Middeleeuwen".

De verklaring draagt de handtekening van Eugene J. Fisher, secretaris voor joods- christelijke betrekkingen van de Rooms-katholieke bisschoppen- conferentie, en van Rabbijn Leon Klenicki, die dezelfde functie vervult bij B'Nai B'Rith, de joodse organisatie ter bestrijding van jodenhaat. Naar zij menen kunnen passiespelen met de beste bedoelingen worden opgevoerd, maar toch ongewild bijdragen aan verspreiding van anti- semitisme door „onnauwkeurige passages die aan de bijbel zouden zijn ontleend.".

In veel passiespelen treden de farizeeëers op, die in de evangeliën wat het lijden van Christus betreft geen rol spelen, behalve bij Lucas waar hun rol is Jezus te waarschuwen voor de samenzwering tegen zijn leven. Dat het Sanhedrin (joodse raad) een officiële rechtzitting heeft gehouden is volgens de ondertekenaars twijfelachtig: alleen Mattheus en Marcus maken er melding van, maar Lucas en Johannes niet. Voorts is de figuur van de Romeinse stadhouder Pilatus in veel passiespelen historisch geheel vertekend. Hij was niet de daarin verschijnende goedwillende bestuurder, maar een bloeddorstige Tiran die honderden joden heeft laten kruisigen.

Fisher en Klenicki vinden de visie van de Rooms- katholieke theoloog Leonard Swidler van Temple University de beste: „Een passiespel moet ons geen minachting nalaten voor Jezus' volk, de joden, maar christenen integendeel dankbaar doen zijn dat zij tot de ene ware God zijn geleid, de God van Israël, door de jood Jezus". Daarom moet volgens Swidler een passiespel niet de indruk geven dat de joden als volk verantwoordelijk zijn voor de dood van Jezus, terwijl de spelers die Jezus en zijn discipelen uitbeelden er joods moeten uitzien en als joden dienen op te treden.

MOSKOU — SU-Buitenland-minister Gromyko zei gisteren dat de VS en de SU het nog lang niet eens zijn over plaats en tijdstip van de top Reagan-Gorbatsjov. De SU-leider beantwoordde de invitatie wel, maar de inhoud van het antwoord is niet bekend gemaakt.

Menudo-schuld

SAN JUAN — Johnny Lozada mag Peru verlaten als hij dit land bezoekt. Dit had wel enige voeten in de aarde. Lozada mocht ondanks zijn zestien jaar eigenlijk Peru niet uit. Dit omdat hij voorheen deel uitmaakte van de Portorikaanse muziekgroep Menudo. Deze gevierde tiener-sterren zijn in Peru bij de autoriteiten niet zo gezien, omdat de groep twee jaar geleden een aardige schuld achterliet: in Peruaans geld is de schuld helemaal indrukwekkend: namelijk vijftig miljoen soles, in dollars is dit een bedrag van 6500 dollar. Impressario Padosa blijkt indertijd het hotel niet betaald te hebben waar Menudo logeerde. Lozada die nu op eigen artistieke benen staat wilde in Peru optreden, maar rekende daarbij wel dat hij het land niet mocht verlaten. In overleg met zijn impressario JLC Productions is nu overeengekomen dat hij de helft van de schuld voor zijn rekening neemt.

Alfonsin terug

BUENOS AIRES — President Raul Alfonsin van Argentinie is na een buitenlandse reis van vijftien dagen in Argentinië teruggekeerd. Hij bezocht daarbij Brazilie, de Verenigde Staten en Mexico. Hij werd opgewacht door zijn ministers en de waarnemend president Victor Martinez, van wie hij de bevoegdheden weer overnam.

Strategie van Horatio Nelson wordt uiteengezet

Ooggetuigeverslag ontdekt van Zeeslag van Trafalgar

LONDEN — In kringen van marinehistorici in Engeland is opwinding ontstaan over het opduiken van een ooggetuigeverslag van de slag van Trafalgar van 1805, die een einde maakte aan Napoleons droom over een invasie van Engeland.

Het ooggetuigeverslag is een dagboek dat is bijgehouden door een jong marineman die Thomas Huskisson heette en indertijd 21 jaar oud was en die zijn carriere zou afsluiten als kwartiermeester en in 1844 overlijden. Het journaal van Huskisson berustte bij de familie, totdat een verre verwant, marineofficier B.D. John Paulson, het ruim dertig jaar geleden vond in het huis van twee ongetrouwde tantes op het Engelse platteland. De 63-jarige Paulson zag het grote belang in. Hij nam het journaal mee naar huis en typte het uit. Hij is nu pas aan publikatie toegekomen.

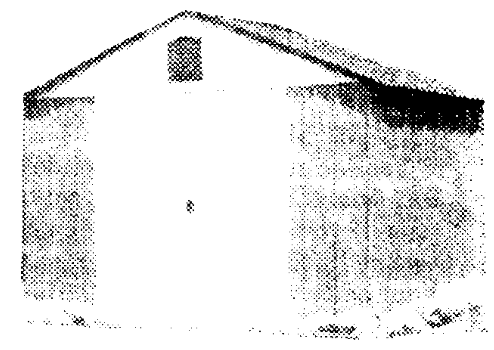
Die publikatie is ter hand genomen door David Ellison, een uitgever die is gespecialiseerd in de "Kijk van de gewone man op grote gebeurtenissen". Ellison zal "Eyewitness to Trafalgar" ("Ooggetuige van Trafalgar") uitbrengen wanneer hij bestellingen heeft voor 200 exemplaren van 10 Pond sterling per exemplaar. Deskundigen en anderen hebben zoveel belangstelling getoond dat hij bijna aan het werk kan gaan.

De bevelhebber van de zegevierende Britse vloot was admiraal Horatio Nelson, voor wie Trafalgar de laatste zeeslag zou zijn. Tegenover hem stond de gecombineerde zeemacht van Frankrijk en Spanje — 33 schepen met 2.640 kanons. Keizer Napoleon Bonaparte had tegen zijn mannen gezegd: "Maak ons gedurende drie dagen heer en meester over het kanaal en wij zijn de heersers van de wereld". De vlaggen op Nelsons admiraalsschip Victory seinden naar de mannen van zijn vloot: "Engeland verwacht dat iedereen zijn plicht doet". De slag duurde vijf uur en toen het laatste salvo over een vrijwel windstille zee was afgegeven, waren 18 vijandige schepen geenterd of tot zinken gebracht. Later werden nog eens vier opgebracht. Er ging niet een Brits schip verloren, maar Nelson stierf aan een musketschot van een Frans schip. Hij was als zeeheld de Britse marinegeschiedenis ingegaan.

Hoewel Huskisson — die in 1800 op 16-jarige leeftijd naar zee ging —, "klaarblijkelijk bedrevener was in het hanteren van de kortelas dan de pen", geeft hij op middelbare leeftijd een gedetailleerd verslag van de strategie van zijn bevelhebber: het opdelen van de Britse vloot in twee kolonnes die op verschillende punten door de vijandelijke linie ploegen. Maar hij laat doorschemeren dat de marineboeken het verkeerd hadden waar zij schreven dat de tactiek volmaakt werkte.

Volgens Huskisson klopte de theorie wel, maar bleek in de praktijk dat door uiteenlopende omstandigheden niet alle schepen de juiste positie konden innemen die ze was toegewezen. Huskissons schip, de "Defence" onder kapitein George Hope, nam een Frans, het Spaanse schip San Ildefonso onder vuur. Meer dan 100 bemanningsleden vonden de dood alvorens het zich overgaf en de kapitein aan boord van de Defence werd gesommeerd om zijn degen af te geven.

"Direct daarna stak hij een sigaar op en deed alsof er niets was gebeurd", schrijft Huskisson over de Spaanse kapitein. Thomas Huskissons carriere heeft altijd in de schaduw gestaan van die van zijn stiefbroer William, een politicus die het tot een positie in het kabinet bracht en werd gedoodverfd als eerste-minister. Helaas was hij een van de eerste slachtoffers van de ijzeren spoorweg. Toen in 1830 de verbinding Liverpool-Manchester werd geopend, snelde hij ter begroeting toe op de hertog van Wellington, struikelde en werd door de locomotief overreden.

AMSTEL BIER

ANTILLIAANSE BROUWERIJ N.V.

De directie roept hierbij de aandeelhouders van de vennootschap op tot het bijwonen van de gewone jaarlijkse algemene vergadering te houden op ... 1985 om 11.00 uur a.m. ten kantore van de vennootschap aan de Rijkseenheid Boulevard te Willemstad, Curaçao.

De agenda alsmede de jaarstukken liggen voor de aandeelhouders ter inzage en zijn gratis beschikbaar ten kantore van de vennootschap en ten kantore van de Hollandsche Bank Unie N.V. te Amsterdam.

Houders van aandelen aan toonder die de vergadering wensen bij te wonen, dienen hun aandelen uiterlijk op 17 april 1985 te hebben gedeponeerd ten kantore van de vennootschap, dan wel bij Maduro & Curiel's Bank N.V. op Curaçao, de Caribbean Mercantile Bank N.V. op Aruba, de Algemene Bank Nederland N.V. op Curaçao en Aruba of de Hollandsche Bank Unie N.V. te Amsterdam, Nederland.

De oproeping tot deze vergadering vindt op verzoek de termijn plaats krachtens beslissing van de commissarissen (art. 19 lid 2 van de statuten).

Curaçao, 4 april 1985

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

CURAÇAO, ... 1 april 1985

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument
RIJST	[illegible]	[illegible]	[illegible]
KOFFIE	[illegible]	[illegible]	[illegible]
THEE	[illegible]	[illegible]	[illegible]
MARGARINE	[illegible]	[illegible]	[illegible]
SLA-OLIE	[illegible]	[illegible]	[illegible]
SUIKER	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ROOMBOTER	454 g / 454 g	[illegible]	[illegible]
MELK IN BLIK	[illegible]	[illegible]	[illegible]
GEZOUTEN VIS	[illegible]	[illegible]	[illegible]
MEDICIJNEN	fab. merk	[illegible]	[illegible]

... 25 april 1985
... 23 april 1985

SETEL N.V.

SERVISIO DI TELEFON

Ta anunsia na tur abonado den:

SCHERPENHEUVEL
ROI SANTU
SORSAKA
MONTANJA ABOU

ku entrante 9 DI APREL 1985, teknikonan di Setel N.V. lo pasa kas pa kas, kontrolando liñanan i komunikashonnan, di kaya pa kurpa di kas i tambe den kas di kada abonado.

Setel ta hasi e tranou aki por nada, i ta suplika abonadonan pa duna e teknikonan di Setel N.V. e koperashon nesesario pa nan por ehekuta e trabou aki ku ta na interes di kada abonado i masha importante mes pa henter nos sistema di komunikashon di telefon.

TERITORIO INSULAR DI KORSOU

SELIKOR

Selikòr, Servisio di Limpiesa di Kòrsou ta partisipá ku djabièrnè venidero dia 5 di aprel 1985, Biernè Santu (Servisio di Limpiesa di Kòrsou) Selikòr no ta traha i no ta pasa kohe shushi di kas.

Djasabra dia 6 di aprel 1985 ta pasa kohe shushi di kas na siguiente bario:

Krakeel - Siberie - Tera Cora - Doezoe - Poos Wanga - Castellita - Daniel - San Willibrordus - Hermanus - Jankok - Kunuku Abou - Seru Chiki - Dokterstuin - Caridad - Soemboe - Ascencion - San Pedro - Rio Magdalena - Gosieweg - Amerikanenkamp - Muizenberg Bieuw - Muizenberg Nobo - Stenen Koraal - Seru Fortuna - Suffisantdorp - Cabo Verde - Monte Carmelo - San Domingo - Suffisantweg - Lagoweg - Essoweg - Kanga - Dein - Waterloo - Rancho - Sabana Hoendoe.

Djaluna dia 8 di aprel 1985, dos dia di pasku, apesar ku ta un dia di fiesta, un dia liber, Selikòr ta pasa kohe shushi di kas durante dia, atardi i anochi na e barionan di kustumber.

Selikòr ta hasi un súplika pa tuma nota di e kambio aki.

Dept. R.P.

Hefe di e Servisio menshoná,
J.G. Francisco.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Licht tot half bewolkt met af en toe een bui. Overwegend matige oostelijke wind. OVERZICHT: de vochtigheid en onstabiliteit blijven voldoende om ook in de komende 24 uur op de Benedenwindse Eilanden een plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen. VOORUITZICHTEN voor de Paasdagen. Weinig verandering in het huidige weerbeeld.

Bij opening jeugdhuis

Crestian breekt lans voor meer toneel in Rincon

KRALENDIJK — Tijdens de opening van het nieuwe jeugdhuis van Rincon sprak gedeputeerde Franklin Crestian er zijn spijt over uit, dat het toneel dat opgevoerd werd, nu voornamelijk afkomstig was van Curaçaose of Arubaanse groepen, terwijl vroeger Rincon bekend was om de artistieke prestaties op dit gebied.

Crestian acht het een dringende noodzaak, dat er een duwtje in de goede richting gegeven zal worden om ook de wijk Rincon weer toneelstukken zal gaan opvoeren. Op eigen kracht en met eigen mensen. Juist het nieuwe gebouw, dat met faciliteiten op het gebied van toneel ver uitsteekt boven de andere wijkcentra, die alle volgens hetzelfde systeem zijn gebouwd geeft alle aanleiding om weer aandacht te besteden aan het toneel, zoals dat ook vroeger gebeurde.

Ged. Crestian memoreerde in zijn toespraak de toneel- opvoeringen van Coleta Frans en Emma Pourier die met de toenmalige jeugd uitstekende toneelstukken op de planken wist te zetten.

Het viel gedeputeerde Crestian voorts wel op, dat juist Rincon een sterke ontwikkeling had meegemaakt op het gebied van dans, zang en muziek, maar met bezorgdheid constateerde Crestian dat er achteruitgang was in het toneel. Rincon, aldus de gedeputeerde van Cultuur is een bakermat van de cultuur en dat heeft zich reeds meerdere malen gemanifesteerd in kunstzinnige uitingen.

Ruzie bij nachtclub

WILLEMSTAD— Bij een nachtclub waren de gemoederen dusdanig verhit, dat de politie erbij te pas moest komen. Drie mannen hadden ruzie met elkaar gekregen om twee vrouwen. Toen de politie ter plaatse kwam, had een van de mannen keien in zijn hand, die bedoeld waren voor de andere twee. Bij nader onderzoek trof de politie een vuurwapen aan in de nachtclub, die echter niet bij de ruzie gebruikt werd.

Langs deze weg wil ik alle vrienden en kennissen bedanken voor hun oprecht medeleven betoond tijdens de ziekte en het overlijden van mijn dierbare man

Wilhelmus Johannes Scholl

Mevr. J.A. Scholl-Sprockel.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Ingevolge Ministeriële Beschikking zijn de volgende maximum prijzen vastgesteld voor het eilandgebied **BONAIRE ingaande 4 APRIL 1985.**

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument
Rijst BLUE RIBBON (bruin)	12/5 lbs.	f. 39,14	f. 3,59
Roomboter Q.B.B.	24/500 gr.	f. 67,42	f. 3,12
Melkpoeder LITA	24/1 lbs.	f. 45,86	f. 2,06
Melk in blik LITA (ongesuikerd)	48/14 1/2 oz.	f. 31,37	f. 0,72
(ongesuikerd)	96/6 oz.	f. 30,41	f. 0,35

AGENCIA FUNERARIA
" EL SEÑORIAL "
Tel.: 73648

Hierbij maken wij het overlijden bekend van de heer

CORNELIS (KEES) VAN DE LAAR
op 58-jarige leeftijd

Namens zijn vrouw: **Melida Van De Laar-Rosa Vicioso**

zijn kinderen: **Rob, Linda, Lisanne, Anton, Candy, Maarten en Rouselle**
Overige familieleden op Aruba en Nederland.

De teraardebestelling zal plaats vinden op zaterdag 6 april a.s. om 4.30 uur p.m. vertrekkende vanuit de Emmakerk te Rio Canario naar de Protestantse Begraafplaats aan de Roodeweg. Gelegenheid tot condoleren vanaf 2 uur.

Verzoeke geen bloemen, doch donaties aan het Prinses Wilhelminafonds.
Geen rouwbeklag aan huis.

NIKI TROMP
...niet elitair...

Deze maand driejarig bestaan op Bonaire

Rotaryclub: in principe voor iedereen toegankelijk

KRALENDIJK — Volgens de voorzitter van de serviceclub Rotary, Niki Tromp is de indruk ontstaan, dat deze vereniging uitsluitend toegankelijk is voor een geselecteerde groep mensen uit de gemeenschap. Hoewel de toetreding tot de Rotary International wel aan bepaalde regels is gebonden, aldus Niki Tromp, die dit jaar het voorzitterschap van de club bekleedt, kan ieder toegelaten worden die een bepaald beroep of bedrijf uitoefent. In het algemeen echter wordt er wel rekening mee gehouden, dat de verscheidenheid aan beroepen zo groot mogelijk is.

Volgens Niki Tromp is de sociale status niet de alleenbepalende rol. Wanneer bijvoorbeeld een bandenreparateur lid van de Rotary zou willen worden, dan bestaat de mogelijkheid daartoe wel. Uiteraard kan men zich niet zelf aanmelden maar zal een ander lid van de club een voordracht doen.

De Rotaryclub van Bonaire, is de vierde serviceclub die het licht zag op Bonaire. Ruim twintig jaar geleden werd als eerste club de Lions opgericht en bijna vijftien jaar later de groep van Kiwanis. Tenslotte werd er ook een poging ondernomen om een round the Table groep op te richten, maar deze club is in ieder geval niet erg actief. De enige vereniging die nog ontbrak en in het algemeen beschouwd wordt als een elitaire vereniging was de Rotary International. Deze club werd op 26 april 1982 opgericht en heeft inmiddels zijn plaats in de Bonaireaanse gemeenschap ruimschoots veroverd. Wereldwijd heeft de club ongeveer 20.000 aangesloten verenigingen, verspreid over 160 landen, aldus voorzitter Tromp en Bonaire is ingedeeld bij de Venezolaanse regio, waaronder ook Curaçao en Aruba vallen.

Het gemiddelde ledenaantal van de Rotary op Bonaire bedroeg over de afgelopen jaar rond twintig, hetgeen min of meer overeenkomt met de beide andere actieve clubs. De grootte van de club is trouwens afhankelijk van het relatieve kleine inwoneraantal van Bonaire, aldus Tromp en daarbij spelen de beide andere clubs ook een rol, terwijl er tenslotte ook nog een organisatie van Jaycees op Bonaire gevestigd is.

Tijdens het bestaan van de Rotary in de afgelopen drie jaar heeft de vereniging verschillende activiteiten getoond en daarbij zijn er eveneens projecten tot een goed eind gebracht. Volgens voorzitter Niki Tromp komt er echter vaak een project van de Rotary niet in de publiciteit omdat dit de personen die geholpen worden bekend zou maken; vooral omdat het hier ook vaak sociale hulp betreft. Sommige projecten die het algemeen belang dienen, zoals het schoonmaken van Klein Bonaire, het uitgeven en sponsoren van een kinderboekje of de feria Rotaria komen echter wel in de openbaarheid. Het ligt volgens Tromp in ieder geval in de bedoeling van de Rotary club om in de nabije toekomst nog verschillende projecten uit te voeren, die vrijwel allemaal gericht zijn op het welzijn van de gemeenschap in zijn totaliteit.

Argentinië neemt serie economische maatregelen

BUENOS AIRES — De Argentijnse regering heeft een aantal maatregelen bekend gemaakt waarvan een deel is bedoeld om de zwarte dollarmarkt weg te dringen. Deze wordt verantwoordelijk geacht voor een flink deel van het speculeren wat op zijn beurt de inflatie doet toenemen. De benzineprijzen zijn met 35 procent verhoogd en de tarieven voor het openbaar vervoer gaan met 26 procent omhoog. De rente op leningen wordt verhoogd tot 24 procent per maand, zo deelde de minister van Economische zaken Juan Sourbouille mee. Ook maakte hij bekend dat men de zwarte markt gaat aanpakken, waar de wisselkoersen 35 procent hoger liggen dan de officiele koers. De Centrale bank moet namelijk meer greep krijgen op het geldcircuit en de kredietverlening. De bewindsman kondigde een herziening van de belastingen aan om de belastingontvangst te verbeteren en om de belastingen eerlijker over de inkomens te verdelen en verder wil men daarbij de consument minder zwaar belasten.

Er wordt nog gewerkt aan een anti-inflatieprogramma dat deze week klaar moet komen en dat de schuldeisers moet overtuigen van het feit dat het de Argentijnse regering ernst is bij de aanpak van de inflatie. Op de eerste plaats wil men het Internationaal Monetair Fonds (IMF) daarvan overtuigen dat verleden week de kredietverlening opschortte aan Argentinie op een lening van 1,4 miljard dollar welke al was toegezegd. Dit gebeurde omdat Argentinie het gestelde doel van het beteugelen der inflatie niet realiseerde. De afspraak was de inflatie tot 300 procent over een jaar terug te dringen. Als de huidige ontwikkeling zich voortzet komt men zelfs op negenhonderd procent inflatie op jaarbasis terecht.

Vakbondsvoorzitter: discussieavond niet zo druk bezocht als verwacht

Ultimatum van Simabo voor RK Schoolbestuur

KRALENDIJK — Tijdens de vergadering van de vakbond Simabo die de Bonaireaanse leerkrachten vertegenwoordigt is er uitgebreid gediscussieerd over de huidige toestand, waarbij de leerkrachten slechts de helft van het hun toekomende salaris over de maand maart hebben ontvangen. Tijdens de vergadering bleek de opmerking van algemeen adviseur Jopie Abraham via een lokaal radiostation, dat ook op 10 april er geen schijn van kans tot betaling was, de laatste hoop de bodem in te slaan. Verwacht mag worden indien de opmerkingen van Abraham op waarheid berusten dat de Simabo na 10 april acties zal voeren.

Het grootste probleem, aldus Simabo- voorzitter Willem waarmee het merendeel van de leerkrachten wordt geconfronteerd is het feit wie eigenlijk de werkgever is. Leerkrachten op Bonaire zijn in dienst van de Stichting SGB, voor zover zij aan de Scholengemeenschap werken; leerkrachten bij het zondere onderwijs zijn allen in dienst van het R.K. Schoolbestuur, terwijl er tenslotte nog een kleine groep leerkrachten is die het BC als werkgever heeft. Dat zijn de leerkrachten van het Colegio Reina Beatrix.

Vooral voor de leerkrachten die niet aan een openbare school werken is het moeilijk zich tot het BC of de Centrale regering te richten, aldus Willem, want de werkgevers zijn immers de schoolbesturen. Bevreemding wekt het wel, wanneer blijkt, dat de schoolbesturen autonoom zijn in het handelen ten opzichte van de leerkrachten en het bepalen van het beleid, aldus Willem maar als het op betalen aankomt, dan geeft de werkgever niet thuis en verschuift de verantwoordelijkheid naar een andere instantie. In het onderhavige geval werd door de werkgever volstaan met het sturen van een protesttelegram naar de Centrale regering aldus Willem. Het ligt in de bedoeling van de onderwijzers- vakbond om via de rechtskundig adviseur een zaak aan te spannen tegen een van de schoolbesturen om zodoende van de rechter te vernemen wie werkgever is en in hoeverre een werkgever zich aan zijn verplichtingen kan onttrekken door geleverd werk niet te honoreren.

De vakbondsvergadering werd overigens matiger bezocht dan de Simabo- voorzitter gehoopt had. De vakbond heeft slechts een gering aantal leden, aldus Willem en wordt niet erkend door het R.K. Schoolbestuur en de Stichting SGB. Daarom was de discussieavond niet alleen voor de leden van de vakbond, maar voor alle leerkrachten. Daarvan is te weinig gebruik gemaakt, zo stelt de Simabo- voorzitter die echter het R.K. Schoolbestuur telegrafisch een ultimatum zal stellen over de uitbetaling van het tweede deel van het salaris. Indien deze tweede betaling niet voor 10 april geregeld zal zijn, aldus Willem dan zullen de leerkrachten overgaan tot acties.

DINSDAGMIDDAG HEBBEN directie en personeel van het Bonaire Trading Service Center (BTSC) afscheid genomen van Jaime Vivanco die enige tijd aan het bedrijf verbonden was voor een speciale training van het personeel van de garage. Vivanco is afkomstig uit Texas en al acht jaar in dienst van de Ford Motor Company die hem ook uitgezonden heeft naar Bonaire. Bij zijn afscheid erkende Jaime Vivanco dat het BTSC een goed georganiseerd bedrijf is dat gebruik maakt van alle moderne gereedschappen. Bij de foto: de afscheidsspeech van Jaime Vivanco en een gedeelte van het monteurspersoneel van Bonaire Trading.

Statenlid Bob Lopez Henriquez

Regering moet kritiek van Abraham weerspreken

WILLEMSTAD — Het Statenlid Bob Lopez Henriquez is van oordeel dat de Centrale regering officieel de onlangs door BC- adviseur van Bonaire Jopie Abraham uitgesproken kritiek aan het adres van de regering dient te weerspreken. Het Statenlid brengt deze mening tot uiting in een viertal aan de minister van Financiën, Gilbert de Paula, toegezonden vragen.

Op Bonaire verklaarde kort geleden DPB- leider Jopie Abraham in zijn hoedanigheid van adviseur van het Bestuurscollege van het eilandgebied Bonaire, dat het eiland momenteel problemen doormaakt, die als voornaamste oorzaak een gebrek aan medewerking van de kant van de regering hebben. Met de problemen doelde Abraham op de moeilijkheden, die op het ogenblik op Bonaire ondervonden worden voor wat betreft de betaling van de ambtenaren- salarissen. Lopez Henriquez wil weten of ook minister De Paula van de inhoud van deze verklaring op de hoogte is en vraagt aansluitend daarop of deze verklaring op waarheid berust. Indien dat niet het geval is, wil het Statenlid vernemen op basis waarvan de bewindsman dan denkt dat Bonaire problemen op financieel gebied ondervindt.

Volgens Abraham zouden deze problemen zich niet hebben voorgedaan indien zijn partij over een vertegenwoordiging in de Staten beschikte. Aan de minister stelt Lopez Henriquez, inhakend op deze stelling van de adviseur van het Bonaireaanse Bestuurscollege, de vraag of De Paula deze opmerking van Abraham denkt toe te kunnen schrijven aan "partij- politiek gepraat" of dat deze alleen voor "lokale consumptie" bedoeld zou zijn. Indien de beweringen van de DPB- leider niet op de realiteit gestoeld zijn, zou de regering er goed aan doen deze beweringen in een officiële verklaring tegen te spreken, besluit het Statenlid.

Nicaragua vermindert ambassade-personeel in San Jose

SAN JOSE — Zestien Nicaraguaanse diplomaten hebben de ambassade in Costa Rica verlaten binnen de termijn welke door de Costaricaanse regering daartoe was gesteld. Op 16 februari vroeg San Jose aan Managua om zijn ambassadepersoneel te beperken wat toen uit 49 man bestond. Beide landen handhaven nu een bezetting van tien man aan diplomatiek personeel in hun ambassades.

» stockmarket « NEWS

AMSTERDAM TODAY

Ahold	213,00	Nat.Ned.	69,20
Akzo NV	108,70	Ned.Lloyd	188,50
Elsevier	110,80	Oce v.Grin.	313,00
Ennia	184,50	Ommeren	30,20
Fokker	99,00	Pakhoed	66,50
Gist Broc.	181,80	Philips	57,40
Heineken	139,50	Robeco	72,10
Holl.Beton	123,50	Rolinco	67,20
Hoogovens	62,00	Royal Dutch	202,70
KLM	57,90	Tele Graaf	271,50
Kon.Papier	138,00	Unilever	341,00
Naarden	47,70	Index	203,60

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 1/2	- 1/8	Hammerm.P.	30	- 1/2
Asa Ltd	52 1/8	- 1 1/8	IBM	126 1/2	- 1 1/4
Amer.T.& T.	20 7/8	- 1/2	ITT	35 1/8	- 3/8
Beatrice Fds	30 1/2	+ 1/8	McDonalds	58 1/4	- 3/4
Burroughs	59 1/8	+ 1/8	Natl Presto	26 3/4	- 1/4
Coca Cola	68 7/8	- 1/2	NCR	27 1/4	- 1/2
Coleco	14 1/4	- 1/2	Pantry Pr.	5 1/8	- 1/4
Dayton Hudson	38 3/8	- 1/4	Pepsico	53 1/2	+ 5/8
Digital Eqm.	102	- 2 3/4	Seagram	38 7/8	- 3/8
Disney	76 3/8	- 3/4	Sears	34	- 5/8
Dupont	51 3/4	- 1/4	Texas Instr.	110 3/4	- 3/4
East Kodak	69 1/8	- 1/8	United Airl.	44 3/4	- 1 1/4
Ford	42 1/2	- 1/4	Union Pac.	48 3/8	- 3/8
Gen.El.	60 3/8	+ 1/8	US Steel	27 1/8	+ 1/8
GTE	40 3/4	- 1/4	West.El.	29 3/8	- 5/8
Genl.Motors	72 7/8	- 3/4	Xerox	43 1/8	- 1 1/4

DOW JONES	INTERIM AVERAGES		HIGH	LOW
Industrials	1258,06	- 7,67		
Transportation	591,56	- 7,64		

CLOSING MARKET COMMENT APRIL 3, 1985.
Stock prices closed lower today with the Dow Industrials sinking 7.62 points to 1258,06 in moderate trading. Declines led advances by a two to one margin. American telephone topped today's most active roster and slid fractionally. American Express Xerox and Hospital Corp. of America also surrendered, but Gulf and Western registerd a new multi-year high today in heavy turnover. Hilton Hotels rocketed ahead today after goldren nugget advised Hilton that it planned to make an offer to acquire about 27 percent of Hilton's outstanding shares for dlr. 72 a share. TRW Inc., cummings engine, and Todd Shipyards were all multi-point downside casualties today. A weak transportation index was a depressant today. While the market appeared to firm late in the session. The Bears won today's battle on Wall Street. The Dow is once again nearing the 1240-1250 support. E.F. Hutton Research.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DONDERDAG 4 APRIL 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.275	1.295	1.315
PND STERLING	2.09	2.145	2.205
NED GLD	49.43	50.15	50.95
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	66.25	66.97	67.77
FR FRANCS	17.24	18.34	19.04
DUITSE MARK	55.94	56.66	57.46
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.57	0.87	0.93

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 4 APRIL 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	99.08
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	106.92
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.99
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	106.90
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	100.84

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.19%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WEEKEND

ÑAPA

AMIGOE

WEEKEND BIJLAGE

DONDERDAG 4 APRIL 1985

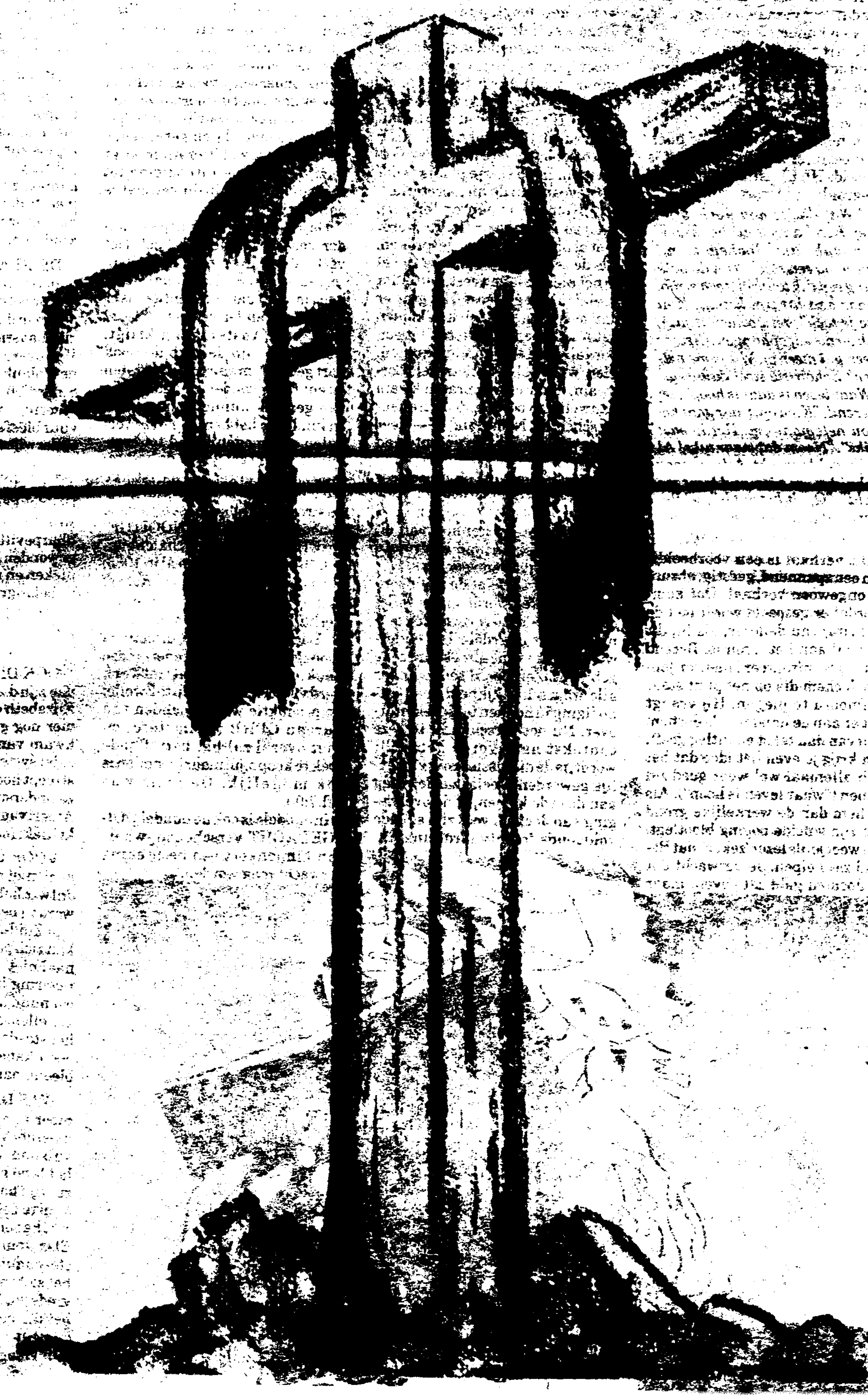
De graankorrel van het kruis

We vieren weer goede of stille week. Op Palmzondag zijn we naar de kerk gegaan om daar het kruisje, gemaakt uit palmbladeren, als herinnering aan toen, in ontvangst te nemen. Op witte donderdag gaan we naar de kerk om daar het laatste avondmaal te herdenken en op goede vrijdag luisteren we naar het verhaal van de kruisiging. Het klinkt allemaal zo bekend, zo vertrouwd haast dat we er eigenlijk nooit lang bij stilstaan. We zijn zo langzamerhand wel vertrouwd geraakt met het verhaal, en de opstanding uit het graf is toch de volgende stap? De afbeelding van het kruis is zo bekend dat ieder het zonder aarzelen herkent als het symbool van het Christendom. De kunst heeft ons prachtige voorstellingen nagelaten van die kruisiging. Rembrandt, Rubens, Gauguin en Dali, om enige van de belangrijkste te noemen, hebben ons prachtige schilderijen van deze [illegible] [illegible] heeft schitterende voorstellingen voortgebracht.

De volks- voorstellingen van de kruisen in Latijns-[illegible] [illegible] straalt er van alle kanten af. De kruisen uit de orthodoxe kerken [illegible] e.a. laten onze Christus zien als de "pantocrator", de grote koning die de [illegible] kruis als teken van [illegible] zonder reden dat het Christendom zich tooit met het kruis als symbool van dat Christendom. Het kruis is immers het symbool van de overwinning op de dood en overal waar het Christendom zich vertoont komt datzelfde kruis tevoorschijn. Is dat eigenlijk wel zo logisch? Moeten we het kruis eigenlijk [illegible] manen? Het was toch een "scandalum" van de Romeinen? Hoe zat dat ook alweer?

Het zeer nauwkeurig lezen van de bijbel en m.n. van het lijdensverhaal geeft ons een indruk van wat er gebeurd moet zijn: Jesus van Nazareth, nog geen week eerder als de koning van de Joden binnengehaald, gaat in een paar dagen zijn totale ontreddering tegemoet. Het is vlak voor Pasen. Een gevaarlijk feest voor de bezettende macht. Immers, dan kwamen Joden uit het gehele land naar de stad Jeruzalem om er het Paasfeest te vieren. De stad puilde dan uit van de vele pelgrims die, bij gebrek aan overnachtings- mogelijkheden, hun kampementen op de pleinen en direkt buiten de stad opsloegen. Voor het volk van de Joden was Paasfeest [illegible] als een bevrijdings- feest geworden waarbij het nationale gevoelen een grote rol speelde. Tijdens een [illegible] werd de herinnering aan de bevrijding uit Egypte levendig gehouden, maar daarmee ook de verwachting van een toekomstige bevrijding van het Romeinse juk. Het is in die omstandigheden begrijpelijk dat de landvoogd zijn schitterende residentie Caesarea voor enkele dagen inruilde voor een verblijf in het bedompte Jeruzalem. Vanaf de burcht Antonia kon hij de zaak van "die vervloekte Joden" in de gaten houden. Dat was noodzakelijk want juist tijdens deze dagen kon het smeulende vuur van het Joodse verzet plotseling oplaaien.

Zo'n vonk kon Jesus van Nazareth zijn. Er werd rondverteld dat hij met een aantal volgelingen enige dagen geleden de stad was binnengekomen en dat hij daarbij door een stelletje bewonderaars, vooral Galileïers (want hij kwam uit Galilea) was toegejuicht. Dat gebeurde wel vaker met rabbi's. Maar nu het met Paasfeest gebeurde was dat verontrustend.

vervolg op pag. 8

NOOITGEDACHT

Een leesboek voor jongeren

Al enige tijd ligt in de boekhandels een bundel verhalen, getiteld NOOITGEDACHT. De bundel bevat een kleine dertig verhalen en laat zich uitermate gemakkelijk lezen. De helft van de verhalen is oorspronkelijk Nederlands; de rest komt uit het buitenland, van Frankrijk tot Japan, van Brazilië tot Rusland. De samenstellers hebben gezocht naar spannende, geestige, absurde en vooral ongewone verhalen. Hun criterium was dat deze verhalen vlot gelezen moesten kunnen worden.

De uitgave kwam mede tot stand door subsidie van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en de medewerking van uitgevers.

Op het omslag van het boek staat een zeer kort verhaal; het is getiteld: HULP en het volgt hier integraal:

"Wat doe je nou Jochem!", riep Berend toen hij het huisje binnenkwam. Jochem stond boven op een stoel. Van de balk hing een dik touw met een strop. Daar had hij zijn kop in. "Dat zie je toch", zei Jochem nijdig, "ik ga mezelf ophangen. ik zie er geen gat meer in. Wil je me helpen? Schop die stoel dan weg". "Waar leven is daar is hoop", zei Berend. "Kom op, waar gaat het nou helemaal om. Het is vast niks". "Noem dat maar niks! Al mijn geld vergokt. Alleen maar schulden, en niemand leent me geld". "O, als het dat is", zei Berend, "dan wil ik je wel helpen". En hij schopte de stoel weg.

Dit verhaal is een voorbeeldje van een spannend, geestig, absurd en ongewoon verhaal. Dat komt doordat er gespeeld wordt met de beleving van de lezer, als hij dit verhaal aan het lezen is. Berend wordt geconfronteerd met een jongen Jochem die op het punt staat zelfmoord te plegen. Hij vraagt wat er aan de hand is. Als Jochem daarvan dan tekst en uitleg geeft, dan krijg je even het idee dat het toch allemaal wel weer goed zal komen ("waar leven is hoop"). Als Jochem dan de werkelijke grond van zijn suïcide poging blootlegt, dan weet je als lezer 'zeker', dat Berend zal helpen. Je verwacht dat hij Jochem geld zal geven, maar het omgekeerde gebeurt, en even later bengelt Jochem aan zijn touw. Het "helpen" heeft dan een andere richting gekregen, dan welke jij als lezer vermoedde.

In de verhaaltheorie zijn de recepten te vinden voor een dergelijke procédé. Je zet eerst de situatie uiteen (wat is er aan de hand), vervolgens gebeurt er iets waardoor de handeling op gang komt. Er is sprake van een stijgende spanning (wat zal Berend doen?). Dan wordt het hoogtepunt nog even uitgesteld, de spanning wordt daardoor vastgehouden. Met het hoogtepunt zelf (het wegschoppen van de stoel) wordt tevens de afloop van het verhaal bekend gemaakt. Dit alles gebeurt op het niveau van het verhaal vertellen. Er zijn ook nog andere niveau's te benoemen. In de eerste plaats is dat het niveau van de interpretatie.

Zelfmoord is een onderwerp waarop een taboe rust. Er wordt niet of nauwelijks over gesproken. Als de zelfmoord de laatste tijd al in het nieuws is geweest, dan is dat veelal te laat geweest. Het ging er dan over, hoe het toch kon komen dat middelbare scholieren tot een dergelijke daad konden komen. Men 'wist' wel dat zoiets wel voorkwam, maar erover praten kwam nauwelijks voor. Op de betreffende school in Nederland is — zeer tot tevredenheid van docenten en leerlingen — het onderwerp (weliswaar te laat) uit de taboesfeer gehaald en zijn daardoor mensen dichter bij elkaar gekomen en is door het weten / kennen van elkaars kwetsbaarheid er grotere aandacht ontstaan voor elkaar.

Als in dit verhaal de zelfmoord dan besproken wordt op een volledig-andere- dan-verwachte- manier, wordt daardoor het onderwerp zelf in een bespreekbare zône gebracht. Zelfmoord sèc zou naar alle waarschijnlijkheid geen uitnodiging in houden tot spreken erover. Nu het verschijnsel in déze contekst naar voren gebracht wordt, is de discussie erover mogelijk geworden. Veelal zal de vraag aan de orde komen, of de overweging van Jochem voor zijn suïcide voldoende 'rechtvaardiging' inhoudt voor zijn daad. De vraag wat dan wel voldoende rechtvaardiging zou zijn, komt dan al heel snel op de proppen, en de communicatie, de uitwisseling van gedachten, is een feit. Zelfs kan men zich voorstellen, dan een niet- reageren aanleiding kan zijn tot communicatie; dat hangt uiteraard van omstandigheden af die niet direct te controleren zijn.

Andere mogelijkheden tot bespreking van dit verhaal hebben te maken met literaire kwaliteiten (zo weinig woorden voor een spannend verhaal), met de humor van het verhaal (hoe kan een dergelijk onderwerp toch de lachlust opwekken), met de moraal van het verhaal (mag de schrijver iets dergelijks zo maar laten gebeuren?), kortom, alles wat literatuur poogt te zijn, namelijk uitnodiging tot communicatie, is in dit verhaaltje aanwezig.

De jonge lezer heeft nog een ander voordeel in deze bundel. Het verhaal is te 'over-zien'; zou bij wijze van spreken dit verhaal hem / haar minder aanspreken, dan is er allicht een ander verhaal dat wel zijn / haar instemming krijgt. Daarnaast zijn de verhalen ook kort genoeg om aan elkaar te laten lezen; thuis zouden ze onderwerp van gesprek kunnen zijn; ouders en kinderen hebben door deze verhalen een mogelijkheid tot communicatie, al zal veelal de bespreking zich beperken tot 'hartstikke leuk' of 'maf' of woorden van gelijke strekking. Maar alles bij elkaar genomen is de bundel NOOITGEDACHT een prima verhalenbundel. Het boek verscheen al in 1983; het is samengesteld door Robert Anker, Fetze Pijlman en John Verhallen; het is uitgegeven door de Stichting voor de Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek. De druk en het zetwerk werd verzorgd door Tulp te Zwolle. De produktie was in handen van Bureau CPNB te Amsterdam. Niet overal zal het betreffende boek te koop zijn, maar bestellen is ook mogelijk. De prijs was Nfl.7,90.

Inmiddels is ook de bundel OOITGEDACHT verschenen, waarvan binnenkort een bespreking verwacht mag worden.

Vrede sal daar nie kom nie

HET WAS ONLANGS vijfentwintig jaar geleden dat zich in Zuid-Afrika het Sharpeville-incident afspeelde, dat in de hele wereld leidde tot felle reacties jegens dit land. Sharpeville is een stad voor zwarte bewoners, bij Vereeniging, in Transvaal. Volgens officiële rapporten zou toen een geweldige menigte een politiebureau hebben aangevallen, waarbij de politie — in paniek geraakt — van vuurwapens gebruik maakten en zevenenzestig mensen doodde. De onlusten waren al eerder begonnen als protest tegen de impopulaire pasjesregeling voor zwarte Zuidafrikanen. Tot de demonstratie was opgeroepen door het PAC, het Pan Africanist Congress. Het liep op een bloedbad uit.

Het PAC IS EEN afsplitsing uit 1959 van het aanvankelijk gemachtigde Afrikaans Nationaal Congres — dat al dateert uit 1912 — en stelde zich radikaal op. Zo koos het voor slagzinnen als: 'Afrika voor Afrikanen' en zelfs overwoog het om als motto te gebruiken: 'Drijf de blanke de zee in'. Daarvan werd afgezien, niet omdat de leiding van het PAC er niet achter zou staan, maar omdat zij er bang voor was dat de wereld-opinie ongustig op een dergelijke 'strijdkreet' zou reageren. In februari 1960 ontwikkelde het PAC onder leiding van Robert Sobukwe een campagne tegen de pasjeswetten. Op vrijdag 18 maart 1960 hield hij een persconferentie, waar hij woorden sprak, die achteraf profetisch bleken. „Ik heb een beroep gedaan op de Afrikaanse bevolking om deze actie in een niet-geweldadige geest te volbrengen. Als echter 'de andere kant' dat wil, kunnen we hem een gelegenheid bezorgen om te demostreren hoe wreed hij is. Wij zijn bereid voor onze zaak te sterven".

OVER DE PRECIEZE gang van zaken op die bloedige dag in Sharpeville doen verschillende versies de ronde. Zo belegerde volgens het officiële rapport een menigte van rond twintigduizend mensen het politiebureau, maar andere schattingen variëren tussen de drie- en de tienduizend. Overigens zijn ook de lage schattingen nog altijd behoorlijke aantallen. De politie werd lange tijd belegerd en raakte door de zwarte overmacht in paniek: zij opende het vuur op de menigte die daarop wegvluchtte. De meeste doden bleken dan ook in de rug te zijn geraakt. Er waren ook nog honderdzesentachtig gewonden, onder wie veertig vrouwen en acht kinderen.

DE REACTIES IN in de wereld waren voor Zuid-Afrika uiterst ongunstig. Weliswaar probeerde de regering het drama terug te brengen tot een onbetekenend incident, maar dat lukte zelfs niet in eigen land. Zo deden in de blanke wereld zich schrikreacties voor: vele blanken schaften zich haastig wapens aan en de beurs in Johannesburg reageerde negatief. Van overal stroomden protesten tegen de politiek van de apartheid binnen: blank Zuid-Afrika begon te beseffen dat het alleen in de wereld stond. Sindsdien is het vrijwel niet meer rustig geworden in Zuid-Afrika. De regering verbood politieke organisaties van zwarte burgers, maar het vuur bleef smeulen. Zo braken er in 1976 felle ontlusten uit in Soweto over onderwijsmaatregelen van de regering.

IN DEZE GROOTSTE onder de zwarte steden (townshipS) van Zuid-Afrika brak een menigte van tenminste tienduizend mensen door een politie-blokkade waarbij er enkele doden vielen. Vanaf dat moment bleek de situatie niet meer in de hand te houden. Het resultaat was erger dan in Sharpeville in 1960: honderdtweeënzeventig doden en ruim vierhonderd gewonden. Bovendien werden vierentwintig scholen verwoest, drie klinieken en negen postkantoren, plus drie bibliotheken — om alleen maar de belangrijkste gebouwen te noemen. Soweto 1976 had dezelfde effecten als Scharpville: scherpe veroordelingen in het buitenland, maar ook kritiek in eigen land. Bovendien sterkten deze 'opstanden' — een betere naam dan 'rellen' — het zwarte zelfbewustzijn.

OOK DIT JAAR zijn herhaaldelijk kleine incidenden gemeld en daarvan zijn die met tenminste zeventien doden in de zwarte stad Langa bij Port Elizabeth en zevenendertig gewonden het ergste. Van de doden waren er vier nog geen zestien jaar. De reacties zijn niet uitgebleven. De felste kwam van de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken Shultz: „Het systeem van apartheid is walgelijk en het patroon van geweld onderstreept hoe slecht en onaanvaardbaar dit stelsel is". Verklaringen als deze onderstrepen hoe sterk Zuid-Afrika in een isolement is geraakt: de Amerikaanse regering was tot voor kort uiterst terughoudend met haar kritiek, maar zij komt de laatste tijd met steeds scherpere verklaringen.

VOOR GEBEURTENISSEN ALS die in Langa past het woord 'incident' niet meer: dat suggereert immers toevalligheid en uitzondering. De ontwikkelingen sinds Sharpeville kunnen moeilijk als 'uitzondering' worden beschouwd, zij zijn regel geworden. Door de actuele geschiedenis van Zuid-Afrika loopt inderdaad een spoor van geweld, maar geen land kan zich permitteren dat tot in lengte van jaren vol te houden. Internationaal niet — het blijkt uit de reacties — en niet op nationaal niveau. De regering kan het zwarte zelfbewustzijn niet blijvend onderdrukken en evenmin kan zij blijvend als argument aanvoeren dat het hier om jeugdige rellenschoppers zou gaan. Zelfs al zou dat laatste waar zijn, dan duidt het steeds weer terugkeren van dit soort botsingen er op dat Zuid-Afrika geen kans ziet een oplossing te vinden voor een kwellend sociaal probleem, namelijk dat van opstandige jonge zwarten.

WAS DAT MAAR uitsluitend een sociaal probleem. Er is echter veel meer aan de hand, namelijk het blijvend uitschakelen van de zwarte meerderheid bij het beleid in het land. Blank Zuid-Afrika leeft op een vulkaan: elk geweerschot van een politieman, op zwarte bewoners van het land gericht, herinnert er aan dat er sinds Sharpeville in principiële zin zijn nog altijd weinig is veranderd. Het land kan de uitdaging van het zwarte zelfbewustzijn kennelijk niet aan. In 1978 verscheen er in Zuid-Afrika een roman (Die zwerfjare van Poppie Nongena) — geschreven door Elsa Joubert — over een eenvoudige, gelovige zwarte vrouw, die zich steeds duidelijker haar eigen situatie en van haar volk bewust wordt. Aan het slot van het boek erkent zij: 'Vrede sal daar nie kom nie. Selfs die wat vrede wil hè, word ingsleep in die moeilikheid. Maar God is my getuie, ek het die moeilikheid nie gesoek nie'. De onlusten van zo pas melden het opnieuw: 'Vrede sal daar nie kom nie'.

(Uit Haagsche Courant) ■

DE KOK

Na veel tegenslag en nog meer volharding

SNORKEL TRAIL EINDELIJK OPEN

Op de kop af 12 maanden geleden berichtte Ñapa, dat Curaçao spoedig met een fraaie snorkeltrail verrijkt zou zijn. Velen weten niet beter of de trail inderdaad bestaat en ligt ergens tussen Hotel Princess

Beach en het nieuwe Seaquarium. Dat is bijna juist. Want het 'spoedig' liep uit op een jaar en de oorspronkelijk geplande trail loopt anders dan toen in Ñapa op een kaartje aangegeven. De reden voor zowel de vertraging als de verplaatsing is op zich een heel plausibele. De voortvarende aanpak van wat in korte tijd Curaçao's laatste toeristische attractie werd (zie Napa van vorige week) vertroebelde heel letterlijk de wateren waar de trail had moeten komen. Het werd voor de enthousiaste initiatiefnemers, de Duik Club Curaçao en het Onderwaterpark, een zaak van uitstel op uitstel. Maar het betuigt van hun doorzettingsvermogen, dat het niet tot afstel kwam. Binnen enkele weken zullen zelfs de meest onervaren snorkelaars kunnen gaan genieten van een stuk onderwaterpracht. Wat daar voor nodig was, zelfs al waren een jaar geleden alle plannen en voorbereidingen op een oor na gevild, is in alle opzichten de moeite van het vermelden waard.

Het idee om snorkelaars op gerichte wijze een blik te gunnen in de wondere wereld van vissen en koralen, ontstond rond de viering van het derde lustrum van de Duikclub Curaçao. De duikclub wenste bij die gelegenheid iets te ondernemen, dat de gehele gemeenschap ten dienste zou staan. Het bestuur van het onderwaterpark werd geraadpleegd en besloten werd samen een snorkeltrail aan te leggen. Daarbij deed zich echter direct de moeilijkheid voor, dat een groot deel van het zogenaamde onderwaterpark bij voor het publiek vrij ontoegankelijke gedeelten van het eiland ligt. Om die reden viel de keuze al gauw op de strook tussen het toen nog in een begin- fase verkerende Seaquarium en hotel Princess Beach. Een route over verschillende soorten koraal werd uitgestippeld. Zover waren een jaar geleden de voorbereidingen gevorderd, dat tot een officiele, zij het nog min of meer symbolische, opening door de gezaghebber van Curaçao, de heer R. Casseres, kon worden overgegaan. Maar toen belandde men plotseling in onrustige wateren. Een kleine dam diende gebouwd te worden om de snorkelaars de gelegenheid te geven zonder overlast van de golven te water te kunnen gaan. Bovendien moest de trail gemarkeerd worden met kleine betonnen blokjes, duidelijk zichtbaar vanaf de oppervlakte van het water met daarop goed leesbare informatie over wat men van bovenaf in de diepte te zien kreeg. Maar precies in diezelfde tijd nam het werk, dat in het schitterende Seaquarium zou resulteren, in volle omvang toe. De aanleg van de jachthaven had (tijdelijk) een vertroebeling van het water tot gevolg, waardoor de trail nauwelijks te zien was en de werkzaamheden voor dat project voorlopig opgeschort moesten worden. Al gauw bleek ook, dat de geplande trail vóór de jachthaven langs om veiligheidsredenen moest worden opgegeven. Dat betekende bovendien, dat het aantrekkelijke punt van een oud wrakje, overgroeid met mooie koralen en druk bezocht door een rijke variëteit aan vissen, niet langer in de trail opgenomen kon worden. Kortom, wat met groot enthousiasme bedacht was, bleek hoe langer hoe minder haalbaar en menigeen zou hebben opgegeven. Dat deden de initiatiefnemers echter niet. En maar goed ook want van toen af liep plotseling alles mee.

Nauwelijks had men besloten de trail binnen het oorspronkelijk gekozen gebied te verleggen in de richting van Princess Beach of een aanbod van een klein wrak werd ontvangen van de firma Cureis N.V. Het scheepje is intussen ter plekke gezonken en zal naarmate de koralen aangroeien de trail steeds aantrekkelijker maken (zie foto). Ook met de aanleg van een dammetje, nodig om een rustige plek te creëeren voor het te watergaan, zat plotseling alles mee. Het Toeristenbureau had voor dit doel en het uitgeven van een brochure een bedrag van NAf. 4.000,-- ter beschikking gesteld. Een goed begin maar bij lange na niet genoeg voor het gestelde doel. Hoe gek het ook mag klinken, het bleek uiteindelijk te veel! Dat is te danken aan de medewerking van bedrijven als Hollebeek en Vens, de Curaçaose Wegenbouw, Granicur en vooral ook DOW. Materialen, machines, kortom alles wat komt kijken bij de bouw van een dammetje werd op de één of andere wijze via medewerking verkregen. Als gevolg werd de dam, die nu 30 meter de zee insteekt voor wat betreft de initiatiefnemers vrijwel zonder kosten gebouwd. De door het Toeristenbureau gevoteerde gelden kunnen nu besteed worden om het lokale publiek en toeristen op aantrekkelijke wijze over de trail voor te lichten.

Intussen kan men zich in de plaatselijke boekhandels al voorzien van een geplastificeerde kaart, waarop de vissoorten die voorkomen in de Curaçaose wateren staan afgebeeld. De kaart is waterbestendig en kan tijdens het snorkelen worden meegenomen om gemakkelijke herkenning van de vissen mogelijk te maken. Dit deel van het project kwam tot stand met behulp van de Maduro & Curiel's Bank.

Het Nederlandse spreekwoord 'de aanhouder wint' heeft zich opnieuw bewezen. Het mag een jaar langer geduurd hebben dan de bedoeling was, binnen enkele weken zal men tussen Princess Beach en het Seaquarium een bordje aantreffen, dat de weg wijst naar de plaats waar de trail begint. Iedereen, die de zwemkunst ook maar enigszins meester is, zal er te water kunnen gaan en rustig snorkelend van markering tot markering de trail van 300 meter kunnen afleggen. Op 13 april a.s. zal gezaghebber R. Casseres de trail nu niet meer symbolisch maar heel definitief officieel openen. Van dan af is de trail open voor het publiek en Curaçao een attractie rijker. ■

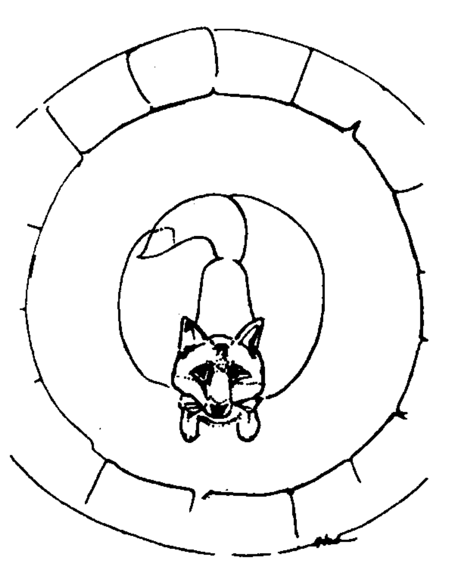
E SORO I E CHUBATU

Un soro ku set a baha den un pos
bebe asina tantu awa
ku e no por a sali mas.

A pasa un chubatu
ku tambe kera bebe
el a puntra kon e awa ta.

Soro purá a gaba e awa
bisa ku e ta masha dushi
i chubatu a baha den e pos.

Ku su barika yen di awa
chubatu tampoko no por a sali
ta kon nan ta hasi awor?

Een fabel van Esopus zoals deze naar het Papiamentu bewerkt is door Enrique Muller.

Soro a bisa chubatu:
'Lanta bo patanan di dilanti
pone kontra banda di e pos.

Mi ta subi riba bo lomba
pasa riba bo kachunan
i asina sali for di pos.

Pareu mi yega ariba
mi ta yuda bo sali
kon bo ta haña e idea?'

Chubatu a bai di akuerdo
ma ora soro a gana su mes ariba
el a dirti laga chubatu stokayá.

***

Promé hasi algu
pensa bon
kiko por ta resultado.

Het onvoltooide scheepsmodel

Uit de Verhalenbundel "Strange People in a Crazy Harbour" door: Henk A. KLOMP.

WILLEMSTAD — De mooiste creatie van de mens is wel het zeilschip van de jaren 1900: de viermastbark! Dit was het zeilschip in haar topvorm. Ik houd van zeilschepen. Welke romantiek gaat er niet uit van een volgetuigd zeilschip, dat overgeleverd aan wind en water, over de wereldzeeën zwalkt. Talloze boeken heb ik gelezen over zeilschepen en steeds weer bekroop mij een nostalgisch gevoel, dat de tijd van het zeilschip voorgoed voorbij is, verdrongen door het stoomschip.

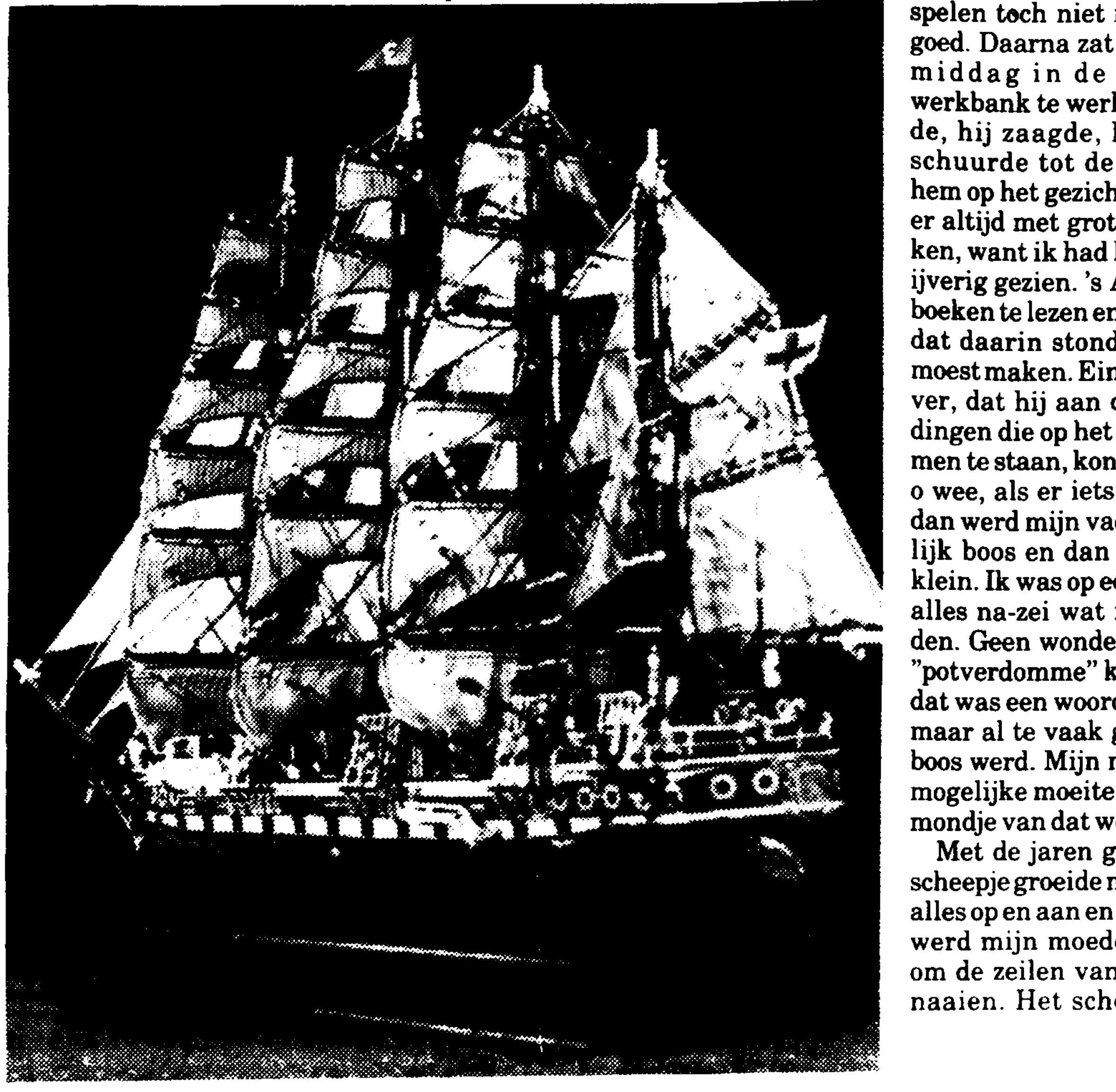
De liefde voor zeilschepen deed mij besluiten om zelf een model te bouwen van een Viermastbark. Nu is dat voor iemand die twee linkse handen heeft en geen ervaring op het gebied van modelbouw, geen sinecure. De enige gunstige omstandigheid was, dat ik op het eiland Bonaire politie-dienst deed, toen ik aan mijn scheepsmodel begon. Daar had ik de beschikking over een zee aan vrije tijd en af en toe kon ik eens een kijkje in de haven van Kralendijk gaan nemen (waar altijd wel een paar schoeners binnen lagen) om de meest elementaire begrippen van tuigage, blokken en andere scheepszaken op te doen.

Na verloop van tijd kwam mijn scheepsmodel klaar en ik liet mijn goede vriend Angel ROSARIO, een uitmuntend schrijnwerker, een glazen kast maken, waarin ik trots mijn werkstuk tentoonstelde. Ik was niet eens ontevreden over het resultaat van mijn noeste arbeid.

Bij mijn overplaatsing naar de Havenpolitie op Curaçao, kwam ik in contact met loods TIMMERS. Een pracht-kerel en ook een scheepsmodel-bouwer, maar dan een van professie. De man had handen als kolenschoppen, maar scheepsmodellen bouwen, dat kon hij! Hij was, toen ik hem leerde kennen, juist bezig aan een model van de "HALVE MAAN", het schip dat de Pelgrimvaarders naar Amerika bracht. Dit model was bestemd voor het Scheepvaartmuseum in Amsterdam. Hij wees mij op de fouten, die ik had gemaakt bij het bouwen van mijn scheepsmodel.

Ik brak mijn scheepje, dat ik met zoveel moeite in elkaar had gezet, weer af en begon opnieuw, waarbij ik de aanwijzingen, die loods TIMMERS mij gaf, zeer ter harte nam. Jammer genoeg is mijn scheepje nooit helemaal klaar gekomen.

...een scheepsmodel...

Het staat onafgebouwd in zijn glazen kast. Tropen- luiheid en gebrek aan tijd zullen daarvan wel de oorzaak zijn geweest. Misschien zal mijn scheepje worden afgebouwd als ik met pensioen ben. Ik weet het nog niet precies. Mijn lieve dochter Irene schreef er op school een opstel over en dat laat ik hier nu onverkort volgen:

"HET SCHEEPJE VAN MIJN VADER"

Ik weet nog dat toen ik als ukje van drie jaartjes, elke middag op mijn fietsje in de tuin reed en op de thuiskomst van mijn vader wachtte. De vogeltjes floten en de takken van de oude tamarindeboom naast ons huis, kraakten in de wind. Op een dag kwam mijn vader thuis met een ruw stuk hout. Hij knuffelde mij eerst en antwoordde op de vraag wat hij met dat stuk hout ging doen, dat hij daar nu een scheepje van ging maken.

Ik dacht dat hij mij voor de gek hield, want hij was wel eens met mij naar de haven gaan wandelen en daar had ik veel schepen gezien, maar die waren véél en véél groter dan dat stuk hout, wat hij had meegebracht. Maar plotseling wist ik het. Hij ging zeker een speelgoed- boot maken. Ik vond het wel gek, want grote mannen spelen toch niet meer met speelgoed. Daarna zat mijn vader elke middag in de tuin aan een werkbank te werken. Hij timmerde, hij zaagde, hij schaafde en schuurde tot de zweetdruppels hem op het gezicht stonden. Ik zat er altijd met grote ogen bij te kijken, want ik had hem nog nooit zo ijverig gezien. 's Avonds zat hij in boeken te lezen en hij vertelde mij, dat daarin stond hoe je schepen moest maken. Eindelijk was hij zover, dat hij aan de masten en de dingen die op het dek moesten komen te staan, kon beginnen. Maar o wee, als er iets verkeerds ging, dan werd mijn vader verschrikkelijk boos en dan was het huis te klein. Ik was op een leeftijd, dat ik alles na-zei wat mijn ouders zeiden. Geen wonder dat ik al gauw "potverdomme" kon zeggen, want dat was een woord, dat mijn vader maar al te vaak gebruikte als hij boos werd. Mijn moeder deed alle mogelijke moeite om mijn kindermondje van dat woord te zuiveren.

Met de jaren groeide ik en het scheepje groeide mee. Er zat al van alles op en aan en op een goede dag werd mijn moeder ingeschakeld om de zeilen van het scheepje te naaien. Het scheepje kreeg ook

vervolg op pag. 15

Hòmber Yagdó

Un dia tabatin un mama ku un yu hòmber. E yu hòmber tabatá yagdó.
Riba un dia e yu a lanta e di ku su mama:
Mama mi ta bai yag awe. Mama ta duná mi tres repa, un bòter ku awa, ku mi fleit ku mi skopèt.
Anto despues ki mi sali bai, Mama ta buta un keter di awa na kandela. Awor si Mama mester weta ku e keter di awa ta herebé basha abou, ta na peliger mi ta."
E mama di: "Ma mi yu, ta kon bo por ta bai antó?"
E yu a rospondé: "Nò Mama, mi tin ku bai, pero den kaso ku e keter di awa herebé basha abou, Mama ta lòs mi tres kachónan mesora laga nan bini seka mi."

E yu a kaba di papia, el a tuma su tres repa, su bòter di awa, el a kohe su skopèt, su fleit, yama su mama ayó i sali bai.
El a bai, ora el a yega den mondi ta kana buska konènchi, a sali un tiger masha feros bini ku fèrt riba dje. E yu a kore bula subi un palu haltu, kuminsá kanta:

O sifle o mamboré
oyá oyá mi mamboré
burunguí burungá
mi mamboré tom tom
mi mamboré ... é ...

A duna ku nèt e momentu ei, e mama a pasa den kushina haña e keter di awa ta herebé basha abou.
E mama a pone man na kabes grita: "Ai Dios Tata!
Mi yu hòmber ta na peliger! Ai Tata, pa fabor kuida mi yu, no laga nada pasa kuné."
Sin perdé ten e mama a kore lihé bai lòs e tres kachónan manda pa e yu.
Tures-ten e yu tabata den tòpi dje palu, pero e tiger ku tabata furibundu tabata blo buska moda di tumba e palu.
E yu a sigui kanta, kanta, kanta, te el a mira su tres kachónan ta bini.

O sifle o mamboré
oyá oyá mi mamboré
burunguí burungá
mi mamboré tom tom
mi mamboré ... é ...

Ai, e kachónan a kuri yega. Nan tabata brabu brabu! Mesora nan a kuminsa koba buraku manera razu.
E yu riba palu a sigui kanta ketu bai:

O sifle o mamboré
oyá oyá mi mamboré
burunguí burungá
mi mamboré tom tom
mi mamboré ... é ...

E kachónan tabata koba buraku, koba buraku ku masha ahinko. Pero ku kada minit ku tabata pasa, e yu su situashon tabata bira mas peligroso; pasobra e tiger fiera a snuk e palu di tal moda, te ku e palu tabata zwai-zoya manera kos ku kera kai. Ora e kachónan a ripará esei, mas duru pa nan a traha; nan a koba e buraku purá, purá te den kas di e mama.

Asina e buraku tabata kla, e yu a hasi vlups bula den e buraku, su tres kachónan a bula su tras i nan a kore manera vupeilu bai sali den kas di e mama.
E mama a bira un sorto di kontentu, el a brasa su yu bisa: "Mi yu, mi no a pensa di mirá bo nunka mas!"
E yu a kontestá: "Mama mi bida tabata na un peliger di bèrdè mes! Ta Mama ku mi tres kachonan a salbá mi.
Asina ei, yu kontentu, mama kontentu kuenta a kaba.

Het isolement van de twijfel

GEVOELENS VAN onzekerheid leiden vaak tot een persoonlijk isolement. De twijfel aan het eigen kunnen is geen bron van zelfontplooiing. Zoekend naar de eigen mogelijkheden wordt het leven een labyrint, waarin het bestrijden van twijfelgevoelens tot doel wordt verheven. Degenen die tijdens die zoektocht door zelf-negatie ten onder dreigen te gaan, roepen bij hun omgeving reakties van medelijden op. Diepere minachting bestaat niet. De cirkel is rond.

Bij schrijvers kan dit isolement een inspiratiebron van betekenis, zijn. Vaak is, als dat wordt onderkent, het in memoriam al uitgesproken. Dankzij zijn "Geheim dagboek" heeft de dichter Hans Warren die retrospectie in het heden geplaatst. Hij geeft ons inzicht in de inspiratiebron die deze vorm van isolement kan zijn.

BIOGRAFIE

Johannes Adrianus Menne Warren is op 20 oktober 1921 in Borssele, Zeeland geboren. Hij groeit op in de nog ongerepte natuur van het Zweedse land. Zijn belangstelling voor botanie en ornithologie ontwikkelt zich op de middelbare school. Reeds jong publiceert hij in natuurtijdschriften. De adolescent Hans Warren is een bewonderaar van de grote natuurkenner Jac. O. Thijsse. Maar naast de natuur is er ook de literatuur. "Le grand Meaulnes" van Alain Fournier is zijn lievelingsboek. In 1941 begint hij poëzie te schrijven en in 1942 — op 16 april — schrijft hij de eerste regels in zijn "Geheim dagboek". Het is niet zijn bedoeling het dagboek ooit te publiceren. Warren ziet het meer als een vingeroefening, een voorbereiding op zijn schrijverschap. De twijfels aan zijn mogelijkheden als schrijver krijgen gestalte in deze als training bedoelde geschriften. Het wordt uiteindelijk een volwaardig boek. Hoe groot zijn twijfels aan het eigen kunnen zijn, blijkt wel uit het derde deel van het "Geheim dagboek".

Op 13 november 1951 schrijft hij:

"Wat versnippert een dagboek je krachten: wat mogelijk in een andere duurzame vorm gegoten zou kunnen worden, verdwijnt nu voorgoed in het proza van een nimmer te publiceren journaal".

ANGST EN TWIJFEL

In deel I van dit journaal schrijft hij met name over de liefde. Hij voelt steeds duidelijker dat homoseksuele elementen zijn erotische gevoelens beheersen. Hij valt ten prooi aan angstgevoelens en twijfel. Homofiel zijn op het Zeeuwse platteland anno 1942: tragischer omstandigheden zijn moeilijk denkbaar.

Zijn eerste dichtbundel "Pastorale" (1946) is dan ook nog aangedragen aan een vrouw. Pas in de loop van de vijftiger jaren durft hij, in nog tamelijk cryptische bewoording, iets over zijn homo-erotische gevoelens op papier te zetten.

Paradoxaal genoeg is dat ook de periode, dat hij in het huwelijk treedt met de Engelse Helen Mary Ferguson. Deze gebeurtenis vindt plaats in 1952 te Bournemouth, Engeland. Warren is zijn huiselijke omgeving ontvlucht.

De pro-Duitse houding van zijn ouders tijdens de Tweede wereldoorlog heeft hem niet evenwichtiger gemaakt. Ook het werk als gemeentesecretaris en literair kritikus van de lokale Zeeuwse krant kunnen hem niet echt de bevrediging geven, die hij zoekt.

POEZIE

Vanaf zijn bundel "Eiland in de stroom" (1951) schrijft Hans Warren op parlante wijze over de twijfels die zijn existentie ondoorgrondelijk maken. Twee dichters hebben grote invloed op zijn werkwijze. Al snel ná zijn debuut in 1946 komt hij in kontakt met Paul Rodenko. Als min of meer gearriveerd schrijver toont Rodenko belangstelling voor het werk van de nog onbekende Warren. Ze discussiëren over de edele dichtkunst en dat mist zijn invloed niet. De wat l'art pour l'art — achtige gedichten uit zijn eerste bundel ondergaan een vorm — metamorfose in "Leeuw Lente" (1954). De bundel is een orgie van over elkaar tuimelende beelden. De poëzie laat alle remmen los.

Symptomatisch voor de zoekende Warren deze pathetische afrekening met het maakwerk van Pastorale. Wanneer hij, niet veel later, het werk van de Griekse dichter Kavàfis leert kennen, leert hij, weer terug naar de nuchtere en vertellende toon, het parlante, dat ook kenmerkend is voor deze Griekse dichter van homo-erotische poëzie.

Eindelijk lijkt Hans Warren zijn twijfels over een juiste toonzetting overwonnen te hebben. In zijn bundel " 't Zelve anders" (1975) rekent hij definitief af met zijn Pastorale-werk. Elk gedicht uit die bundel voorziet hij in dichtvorm van een dodelijk kommentaar.

CHAOS

Zijn "Geheim dagboek" lezend, blijkt een door twijfels ingegeven chaos zijn geest te beheersen. Na zijn reeds gememoreerde huwelijk in Engeland vertrekt hij in 1952 naar Parijs (Nanterre). Hij blijft daar tot 1957 wonen. Uit het huwelijk worden drie kinderen geboren. Het schizofrene van Warren komt in deze periode het duidelijkst naar voren. Overdag is hij de keurige huisvader en 's nachts treedt hij in de voetsporen van Jean Genet door tussen de hoeren en de homo's van Pigalle te bivakkeren.

De zelfkant van het leven leert hem veel over zichzelf. Het is een rijpingsproces, dat hij ervaart als een ontwikkeling naar het volle schrijverschap. Hij schrijft erover in zijn journaal, zich niet realiserend reeds als een volwaardig auteur bezig te zijn. Het onderstreept zijn grenzeloze twijfel aan de eigen kapaciteiten.

GRIEKENLAND

Terug in Nederland — het is 1957 — publiceert Warren bundels, waarin zijn liefde voor de Griekse cultuur centraal staat. Hij voelt zich beklemd geraakt tussen de Griekse en "eigen" cultuur. Tijdens vele reizen naar Hellas laaft hij zich aan de bron der Griekse Oudheid. De Helleense beschaving is een nieuwe bron van inspiratie.

In een interview spreekt hij zich als volgt uit:

"Wat de Griekse cultuur voor me betekent, is natuurlijk niet in een paar woorden te zeggen. Zoiets als gist, desem; alles zou plat vallen als die cultuur er niet was geweest".

en

"Wat me aanvankelijk ook nog naar het "Griekse" heeft getrokken, is natuurlijk aansluiting bij een beschaving, waarin homoseksualiteit zijn vrije plaats had". (Bzzlletin 89, oktober 1981)

...Hans Warren...

De liefde voor Griekenland, inherent aan het displaced person gevoel beschrijft hij op Kavàfisiaanse wijze in o.a. "Herakles op de tweesprong" (1974) en "De Olympos" (1973). Wanneer zijn "Geheim dagboek" in delen verschijnt, blijkt de dichter vooral een indringend proza-schrijver te zijn. Het journaal (bij Bert Bakker verschenen) legt niet alleen zijn innerlijk bloot, maar is ook een **indringend tijdsbeeld. Inmiddels is** Hans Warren in 1975 gescheiden en woont hij vanaf 1978 samen met zijn vriend Mario Molegraaf. Eén keuze is gemaakt. ■

JACQUES GROENENDIJK

Herman Zeevoerder en matroos Vos maken schoon schip

Alles moet weg, zo had de laatst verschenen bundel mengelwerk van Gerard Reve ook kunnen heten. Onder leiding van Reve's huis-, tuin- en keukenvriend Joop Schafthuizen, die in een aantal boeken van de burgerschrijver figureert als Matroos Vos is allerlei materiaal, van een niet gebundelde novelle tot en met kattebelletjes voor de ingezonden brievenrubriek chronologisch gerangschikt en aan de eeuwigheid uitgeleverd, onder de titel SCHOON SCHIP 1945 - 1984.

MENGELWERK

Veel van de opgenomen stukken zijn bruikbaar voor degeen die Reve's leven en ontwikkeling op de voet wil volgen. Er is bijv. journalistiek werk opgenomen uit 1945 dat de politiek- maatschappelijke visie illustreert die Reve toen had. In het stuk Aller belangen dienen van 15 juni 1945 schrijft Reve o.a.: "De socialisatie van de economie is niet langer een utopie of een lachwekkende wereldhervorming: het is de urgentie van vandaag en de wereld van morgen". (bldz 14)

Het publiek dat Reve ooit eens kreten in de trant van "dood aan de arbeiders" heeft horen roepen zal deze bijdrage met stille glimlach doorlezen. Of met luidruchtiger verbazing misschien.

Het is ook erg leuk om het stuk Zedelijke verwildering uit 1945 te lezen. Hierin stelt Reve zich niet op als ethische politieman, dat zou al te gek zijn voor iemand waarvan velen in de jaren zestig zeiden dat hij met zijn beschrijvingen van de Herenliefde als geen ander de geestelijke volksgezondheid ondergroef; wel houdt hij een pleidooi voor iets dat hem tientallen jaren later nog steeds bezighoudt, wat kenners van Reve in navolging van de schrijver "zindelijkheid op het lichaam" noemen.

Zelfs losse zinnen hebben er door latere boeken een dimensie bijgekregen. Op bldz 18 omschrijft Reve de bevrijders van Nederland (het is 1945!) aldus: "onze bevrijders zijn leuke, kerngezonde en weldoorvoede jongens in vlot uniform".

Zo gezien zouden ze niet misstaan in Reve's fictieve militaire loopbaan die hij heeft opgenomen in zijn apocriefe, autobiografische aantekeningen.

Aan het eind van de jaren vijftig heeft Reve zich beziggehouden met toneel. Hij zocht naar een nieuwe uitdrukkingswijze voor dat wat hij wilde zeggen en nam daarom het besluit toneel te gaan schrijven. Ook uit die periode zijn er stukken opgenomen, bijv. recensies op toneelstukken van Hugo Claus maar ook het artikel De levenskansen van het arena theater. In dat artikel valt Reve toneelvernieuwers aan die de vernieuwing vooral zoeken in de vorm. Hij schrijft: "Wat nodig zal blijken, altijd en overal, is niet een nieuwe vorm, maar inhoud. En daarbij het besef dat wie het talent en de energie mist om een toneelstuk in de conventionele vorm te schrijven en te dom is om zich in de onwrikbare wetten van het drama te verdiepen, evenmin ooit iets voor het arena theater zal kunnen scheppen dat de moeite van het bijwonen waard is". (bldz 88)

... Gerard Reve met de bril van Herman Zeevoerder ...

De bekommernis om de inhoud heeft er voor gezorgd dat Reve o.a. een door velen bewonderde vertaling van Edward Albee's meesterwerk Who's afraid of Virginia Woolf heeft gemaakt. Het gebrek aan talent heeft er waarschijnlijk voor gezorgd dat Reve's toneelwerk een doodgeboren kindje was: het toneelstuk Moorlandshuis is nooit gepubliceerd of opgevoerd (het kreeg wel een prijs) en de tragedie Commissaris Fennedy viel als een baksteen. De uitgave in boekvorm is ook nooit meer herdrukt.

MELANCHOLIA

Een van de interessantse stukken uit de bundel is de novelle Melancholia die in 1951 in het tijdschrift Podium gepubliceerd werd. Het was Reve's eerste poging om in het Engels te schrijven. Het verhaal zorgde bij verschijnen direct voor problemen. De latere Minister Cals trad op als de Brinkman van zijn tijd en hij voelde zich gekwetst door de novelle, met name door het deel waarin een angstige jongen zich, boven op een kast, overgeeft aan wat in die tijd, ongetwijfeld, nog zelfbevlekking werd genoemd.

Het verhaal vertoont sterke (stijl) verwantschap met de verhalen uit de bundel The acrobat and other stories (in het Nederlands vertaald onder de titel Vier wintervertellingen) en de meer horror- achtige korte verhalen uit

vervolg op pag. 15

Wat is bevrijdingstheologie?

Een woord dat u tegenwoordig wel eens kunt horen of lezen is het bovengenoemde: bevrijdings- theologie. De spreker of schrijver gaat er dan van uit dat de hoorder of lezer weet waarover het gaat. Hij veronderstelt veel, vaak te veel. Het gaat hier om een onderdeel, of om een bepaalde benadering van de theologie. Wat is theologie? Het is de wetenschappelijke verantwoording van de leer over God. Niet van de menselijke (filosofische) kennis over God, maar van de inhoud van de openbaring: wat God ons over zichzelf heeft meegedeeld. Het antwoord op openbaring is geloof. Men zou dus ook kunnen zeggen: theologie is de wetenschappelijke verantwoording van het geloof.

De kern van het geloof is dat de mens zichzelf niet kan verlossen. Hij kan zich niet aan zijn schoenveters naar boven trekken en uit eigen kracht bij God uitkomen. Hij kan zichzelf niet verlossen — of bevrijden — van zijn zonden. De term: verlossings- theologie is dus een tautologie: het zegt met twee woorden eigenlijk hetzelfde. Als de term: **bevrijdings- theologie** iets anders of iets meer wil zeggen moet bevrijding iets anders betekenen dan verlossing. Anders raakt de theologie met zichzelf in tegenspraak. De lezer zal wel aanvoelen dat we hier te maken hebben met een subtiel verschil, alsook met de aangeboren menselijke neiging om zichzelf iets wijs te maken: wat wij zelf willen nemen wij graag aan. Op sexueel gebied beschouwt iedereen zich als een deskundige en op gebied van geloof en zeden is lang niet iedereen bereid om het gezag van anderen te aanvaarden. We raken hier ook aan het netelige terrein van de kerk en de politiek. Hoe zien wij als gelovige mensen de wereld en wat kunnen wij eraan doen om die te verbeteren?

DE SOCIALE KANT VAN DE VERLOSSING

De Katholieke Kerk (waarin de bevrijdings- theologie zich de laatste 20 jaren, sinds het 2e vaticaanse concilie heeft ontwikkeld) heeft altijd geleerd dat de wereld, ondanks alle fouten en zonden van de mensen, in wezen goed was. Als je de wereld wilde verbeteren moest je beginnen bij de mens. "Verbeter de wereld, begin bij jezelf". Armoede en sociale mistoestanden moesten bestreden worden met individuele naastenliefde, door aalmoezen, hoogstens door verbetering van de gezondheidszorg en het onderwijs waartoe katholieken, (en soms ook protestanten) die daartoe een speciale "roeping" bezaten, zich aaneen konden sluiten — bv. tot religieuze congregaties. De staat, de openbare orde aanvallen was zinloos en in de H. Schrift is daarover ook niets te vinden. Integendeel, Jezus en de apostelen respecteerden het wereldlijk gezag en lieten de sociale toestanden ongemoeid. Dat de christenen toch anders gingen denken en handelen dan de heidenen, bv. over de positie van slaven en vrouwen, kwam door hun persoonlijke instelling: door hun inwendige bekering werd de sociale positie van onderdrukte groepen hier en daar, in sommige gevallen verbeterd. De staat werd gezien als een sociale organisatie van standen en klassen die, onder leiding van de overheid, moesten komen tot samenwerking. De regering, in welke vorm dan ook, moest boven de maatschappelijk verschillende klassen staan en ervoor zorgen dat de rijken de armen niet (te veel) uitbuitten.

Door de industriële revolutie van de 19e eeuw begon, na de politieke en sociale revolutie in Frankrijk, dit systeem van het redelijk evenwicht van standen en klassen te kraken. De 4e stand, het zg. fabrieks- proletariaat, verviel tot onmenselijke wantoestanden. Het is bekend dat Karl Marx hiertegen het systeem van de klassen- strijd stelde. Het zal, gezien het bovenstaande, duidelijk zijn dat hiervoor in het kerkelijk denken geen plaats was. De klassenstrijd werd verworpen omdat

1) hierdoor de overwinning van de ene klasse van mensen boven de andere gezocht werd in plaats van nieuwe vormen van samenwerking;

2) deze strijd gevoed werd door gevoelens van haat en afgunst in plaats van door christelijke naastenliefde;

3) het beroep op geweld makkelijk kon leiden tot nieuwe vormen van machtsmisbruik; en

4) de basis een gesloten ideologisch systeem was dat de klassenstrijd zag als de alleenzalig- makende kracht van de geschiedenis die de maatschappij zou veranderen.

Het historisch materialisme, waarop Marx zijn socialisme grondde, was inderdaad een materialistisch systeem: de gebalde vuist tegen God en de gevestigde orde. De leer van de Kerk kon niet gevestigd worden op dit conflictmodel, maar verwachtte alles van het model van harmonie of samenwerking. Ook het tweede vaticaans concilie zag de maatschappij als een samenwerking van arm en rijk, maar nu op wereld- niveau. De rijke landen moesten de arme landen te hulp komen op grond van een nieuw verstaan van de menselijke waardigheid. Op ethische gronden moest een samenwerking gevonden worden die kon leiden tot een betere verdeling van de rijkdommen van de wereld. Vanaf die tijd dateert de ontwikkelings- samenwerking op kerkelijk en staatkundig gebied.

DE "REVOLUTIE" VAN MEDELLIN

In 1968 kwamen de Latijnsamerikaanse bisschoppen bijeen te Medellin. Zij introduceerden een nieuwe ontwikkeling in de katholieke sociale leer die weldra geaccepteerd werd door verschillende bisschops- conferenties, door de vaticaanse documenten en tenslotte door paus Johannes Paulus II. Medellin kwam tot het inzicht dat de samenleving in de onder- ontwikkelde landen niet langer kan worden begrepen vanuit het harmonie- model, maar dat tot op zekere hoogte niet langer te ontkomen is aan het conflict- model. Het welzijn van de bevolking was nl. door de internationale toevloed van kapitaal niet langer in handen van de eigen regering maar van buitenlandse krachten. Een beroep op een persoonlijk beter, deugdzamer leven was niet voldoende om aan die toestand het hoofd te bieden. De situatie van de maatschappij moest veranderd worden.

In 1932, op het hoogtepunt van de toen heersende economische crisis, had Pius XI reeds verklaard: "Voor het herstel van de sociale orde zijn twee dingen noodzakelijk: de instellingen moeten worden herzien en het zedelijk gedrag van de mensen moet worden verbeterd". (Quadragesimo Anno, no 77) Het een is onmogelijk zonder het andere: de individuele bekering moet sociale consequenties hebben. Medellin noemde het dubbele doel van een structurele verandering gepaard met een nieuw bewustzijn van wat rechtvaardig is: **bevrijding.** Hier ligt de grondslag van de bevrijdings- theologie zoals zij in gelovige bezinning is uitgewerkt en door het kerkelijk leergezag is bevestigd.

DE LEER VAN DE KERK

In 1971 kwamen de bisschoppen van de hele wereld in een synode te Rome bijeen. Hoe zien zij de moderne samenleving? "Wij erkennen de ernstige onrechtvaardigheden die rond de samenleving van de mensen een netwerk opbouwen van overheersing, onderdrukking en misbruiken die de vrijheid te niet doen en die het grootste deel van de mensheid beletten om deel te nemen aan het opbouwen en genieten van een meer rechtvaardige en meer broederlijke wereld" (Iustitia in mundo, no 4.). Tezelfder tijd ziet de synode "het ontstaan van een nieuw bewustzijn dat de mensen wakker schudt uit hun fatalistische berusting en hen aanspoort zichzelf te bevrijden en verantwoordelijk te zijn voor hun eigen bestaan" (ibidem). De synode verklaart zich met deze mensen in hun worsteling solidair. Waarom? De bisschoppen geloven dat het de zending is van de Kerk om Christus' verlossing te prediken en dit sluit in "de bevrijding van iedere onderdrukkende situatie". (ibidem, no 6.)

Het conflict model van de moderne samenleving werd later bevestigd door de bisschoppen in Puebla (1979), waar de oproep naar de hele Kerk uitging: "om op de eerste plaats te kiezen voor de armen". Uitdrukkelijk werd gesproken over "sociale zonde" (Puebla no 173 en 186). Noodzakelijk is een ruimer bewustzijn gepaard aan een worsteling om tot nieuwe vormen van samenleving te komen. De "katholieke actie" moet een sociale actie zijn wil zij getuigen van Christus en het evangelie.

STELLINGNAME VAN DE PAUS

Dit (betrekkelijk) nieuwe gezichtspunt wordt reeds in de eerste encycliek van Johannes Paulus II (Redemptor Hominis, 1979) ten volle onderschreven. Hij legt daaronder een christologisch fundament. Christus heeft zich met alle mensen in hun historische ontwikkeling solidair verklaard. De Kerk zou tekort schieten in haar missie als zij deze ontwikkeling naar sociale gerechtigdheid niet zou steunen. Omdat de paus niet wil dat priesters een leidende rol spelen in politieke organisaties geven niet- katholieke kranten en T.V. uitzendingen soms de indruk dat hij er tegen zou zijn dat bisschoppen en priesters zich zouden uitspreken over sociale rechtvaardigheid en mensenrechten. Het tegendeel is het geval. Als de christelijke verkondiging niet samengaat met de eis voor rechtsvaardigheid, met het openen van de mogelijkheden voor de mens om zichzelf voor God en deze wereld te ontwikkelen, zou zij op een wezenlijk punt te kort schieten.

In zijn encycliek "Laboren exercens" (1983) bevestigt de paus de conflict- situatie waarin de moderne maatschappij verkeert. Hij herhaalt wat hij in de favelas van Brazilië gezegd had: "dat de armen zelf zich bewust moeten worden dat de krachten om tot maatschappelijke veranderingen te komen van henzelf moeten uitgaan". Zij moeten actief betrokken worden bij de vorming van een betere toekomst. En allen die de rechtvaardigheid liefhebben moeten met hen in deze worsteling solidair zijn. Rechtvaardigheid wil zeggen dat de werkende mens belangrijker is dan het kapitaal. Daarom moeten wij bij voorkeur achter hen gaan staan die in deze maatschappij niet aan hun trekken komen.

RISICO'S VAN DE "MODERNE" SOCIALE LEER

Er zullen zeker katholieken zijn die moeilijkheden hebben met deze ontwikkeling van de kerkelijke leer. De grote vraag is: in hoeverre verschilt de stellingname van de paus van de marxistische klassenstrijd? Zeer in het kort is daarover het volgende te zeggen:

1) Solidariteit heeft niet als doel de overwinning van de ene klasse over de andere. Deze houding is gebaseerd op het verlangen naar een betere gemeenschap waarin allen op een meer rechtvaardige wijze aan hun trekken komen. Iedereen zal een veer moeten laten. Het eigenbelang mag niet de voornaamste drijfveer zijn maar een zedelijk streven naar het bijeenbrengen van groepen van mensen die vroeger elkaar als vijanden beschouwden maar nu zien dat zij tot samenwerking moeten komen. In die zin moeten bisschoppen en priesters ook boven de partijen blijven staan en in hun solidariteit met de armen zich niet exclusief met hen identificeren.

2) De theologie van de bevrijding is zich bewust dat de grote bekoring van degenen die tekort gekomen zijn de jaloezie is die de vroegere onderdrukkers wil vervangen door een nieuw soort onderdrukking. Noodzakelijk is een bekering van hart van rijken en armen. Zonder dat is er geen "nieuwe orde" mogelijk.

3) Geweld roept geweld op en moet vermeden worden.

4) Er is hier geen sprake van een gesloten systeem dat de geschiedenis bepaalt maar van een zedelijke houding die door een steeds diepere bekering het kwaad meer van binnen uit aantast dan dat zij het, door een zg. historische noodzaak, van buiten af uitdrijft.

Wij moeten eenzijdig durven zijn in het goede. Dat vraagt geloof en vertrouwen, ook en met name in de leiding van de Kerk. Individuele theologen kunnen zich vergissen; zij moeten de grootmoedigheid hebben zich te laten corrigeren. Maar dat het leergezag van de katholieke kerk een nieuwe richting heeft ingeslagen is duidelijk. Niet de mens kan zichzelf verlossen; hij moet zich door God geest laten leiden; in diepere innerlijke overtuiging en met grotere daadkracht in de practische toepassing. ■

Mr. E. SCHOENMAECKERS, S.J.

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

183 — Een enorm verlies voor de eigen kultuur is het heengaan van de OCHO-DIA JUKAN viering, de authentieke ritus, die gevolgd werd acht dagen lang na een sterfgeval. Het is een zwaar religieuze plechtigheid, waar nooit een priester aan te pas kwam, geheel geleid door een sakristan. En dat doet vermoeden dat het hier een ritus betreft van zeer oude datum. Deze ocho dia was tevens een meesterstuk van therapie. Want een sterfgeval brengt altijd een schok teweeg, een diepe wond, die een welo-verwogen eerste hulp nodig heeft.

De laatste geheel zuivere ocho-dia jukan had plaats in 1972, bewesten Tocuca en betrof het sterven van de laatste voorzangeres van Bandariba, die zich altijd aan de ritus zoals-het-moet gehouden had. Voor deze viering werden vijf sakristans van Bandabow gehaald, alle vijf mannen op leeftijd. Samen met Elis Juliana heb ik de laatste dag, die uren duurde, geheel meegemaakt en wij waren diep onder de indruk. Het zeer veel bidden werd wel eens onderbroken met een pauze, waarin men een drankje en een hapje presenteerde en op gedempte toon druk praatte. Hoogtepunten waren de momenten dat de voorzangers samen [illegible] onvolmaakt, maar aangrijpend. Dan vooral hoorde je vanuit het vertrek, waar de vrouwen zich ophielden, die nauw verwant waren aan de overledene, het dodengehuil opleven: jammeren, roepen, vaak velen tegelijk.

Na die acht dagen, heeft iedereen een voldaan gevoel, iedereen is moe, iedereen heeft alles kunnen zeggen en zich kunnen uithuilen. Alle aandacht die de dode verdiende, heeft zij gekregen. De voorbidders breken onder zang het altaartje af en verzoeken de geest van de overledene definitief heen te gaan. Men gaat opzij en vergemakkelijkt hem te vertrekken naar zijn „eigenlijke plaats waar hij nu thuis hoort". De gemeenschap neemt afscheid. Maar tegenwoordig heeft men niet zoveel tijd meer, men wil van de rompslomp af. De ocho dia is ingekort en meestal verplaatst naar de kerk en geworden een weinig zeggend gebruik. De geestelijkheid is ook tevreden, en heeft weer een reden om naar de kerk te gaan en de oude ritus is hierbij „gekerstend". Een doderitus die aan leven heeft ingeboet. Een verarming, die niet meer te herstellen is.

184 — De natuur leeft. Dode natuur bestaat niet. En de natuur leeft vaak met de mensen mee. Kijk maar naar KOMA-KA KOMPA. Dat is een grote rotsblok in San Pedro, doormidden gespleten en daar tussen ligt een klein stukje rots; het is eenmoeder aan moeder met een baby. Eens — het was nog in de slaventijd — was er een kapucijnerpater op doorreis op het eiland. Een slaaf wilde hem vragen zijn pas geboren kindje te dopen. Maar de eigenaar van de slaaf gaf geen permit. Toen de slaaf een tweede poging waagde om verlof te krijgen, werd de heer zeer boos. Maar met de weigering hoorde men in de verte een knal: de rots spleet in tweeën en een deeltje viel in de spleet. Bevangst gaf toen de heer toch toe. Het kind werd gedoopt.

185 — Zou het eenzame leven op een knoek toch vele mensen gedrukt hebben? [illegible] die vroeger knoek waren vanouds, de naam dragen van Soledat, EENZAAMHEID: Soledat bij Biesheuvel, Soledat bij Santa Cruz, Soledat beoosten Flip, Soledat ten noorden van Beurs, Soledat bezuiden Abrahams, Soledat een wijk ten zuiden van Oranjestraat, waar nu Helenastraat loopt.

186 — „Een van mijn voorvaderen heeft bij [illegible] GEVOCHTEN MET DE DUIVEL. Deze verscheen elke nacht in de gedaante van een stier met hoorns waar vuur uit schoot. Op een keer nam die man een bijl, zei een gebed en toog op het beest af. Het werd een gevecht van elf uur 's avonds tot vier uur in de morgen. Toen zei de stier: „Je hebt me verslagen." Het beest gaf een schreeuw en viel dood neer." Prachtverhaal.

Trouwen en dan......?

Tegenwoordig gaan er steeds meer huwelijken kapot. Zelfs mensen die zo'n 20 jaar getrouwd zijn, gaan scheiden. Het aantal echtscheidingen neemt jaarlijks schrikbarend toe in vele landen zoals de Verenigde Staten, Europa, China en Japan, terwijl het aantal huwelijken sterk aan het dalen is.

De voornaamste reden voor echtscheiding zijn o.a. ontrouw of overspel, egoïsme, financiën, grote karakterverschillen, slecht sexleven. De oorzaak van de gestrande huwelijken is in de eerste plaats het niet kennen van God en in de tweede plaats het zich niet houden aan Gods Woord. Het schijnt dat men de huwelijksovereenkomst, het contract, van weinig waarde acht en dat men zichzelf niet wil verloochenen en zijn kruis opnemen om Jezus Christus te volgen.

Als de mens God en Zijn gebod verlaat, heeft dit gewoonlijk te maken met het verliezen van de eerste liefde.

Dit is ook de oorzaak van de meeste huwelijksproblemen: de liefde gaat verkoelen en dan blijft er meestal niet veel goeds over van elkander. Vele kapotte huwelijken werden gesloten zonder dat God geraadpleegd werd. De meeste hu- [illegible] het nageslacht een heel erg slecht voorbeeld en slecht voorbeeld doet slecht volgen.

Het huwelijk, het gezin, is door God zelf ingesteld en in Efeziërs 5: 22 - 33 zegt Paulus ons dat het huwelijk een schaduwbeeld is van Jezus Christus en Zijn Gemeente. En alles wat het beeld draagt van Jezus Christus zal de duivel, de tegenstander van God, proberen te vernietigen. De Here God heeft ons in Zijn Woord voorbeelden gegeven en wij moeten daarin gehoorzaam zijn. Vergeven, vergeten en met elkaar verzoenen is het beste. Wij moeten de duivel geen gelegenheid geven en wijsheid van God vragen hoe te handelen en te wandelen en wat te doen in tijden van huwelijksproblemen. In een goed huwelijk is er een goede kommunikatie.
Door die kommunikatie leert men elkaar kennen en liefhebben.

God geeft ons in Zijn Woord richtlijnen voor een goede kommunikatie in het huwelijk:

1. Wees eerlijk en oprecht. Vertel geen zogenaamde leugentjes om bestwil. Overdrijf niet, want ook dat is niet in overeenstemming met de waarheid. Colossenzen 3 : 9 zegt: Liegt niet meer tegen elkander, daar gij de oude mens met zijn praktijken afgelegd, en de nieuwe [illegible]

2. Flap er niet zomaar alles uit. [illegible]
Spreuken 15 : 28 zegt: Het hart van de rechtvaardige overweegt, wat hij zal antwoorden, maar de mond der goddelozen stort boosheden uit.

3. Voorkom ruzie. Als het toch eens voorkomt, wees vlug in het weer goed maken.
Efeziërs 4 : 26 en 31 zegt: Geraakt gij in toorn, zondigt dan niet: de zon mag niet over een opwellig van Uw toorn ondergaan. Alle bitterheid, gramschap, toorn, getier en gevloek worde uit Uw midden gebannen, evenals alle kwaadaardigheid.

4. Heb rustig een meningsverschil, maar uit het op aangename wijze. Spreuken 15 : 1 en 31 : 26 zegt: Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een krenkend woord wekt de toorn op. Met wijsheid opent zij haar mond, vriendelijke onderwijzing ligt op haar tong.

5. Luisteren is erg belangrijk! Doe het met alle aandacht en geef geen antwoord voor de ander is uitgepraat.
Jacobus 1 : 19 zegt: Weet dit wel, mijn geliefde broeders; ieder mens moet snel zijn om te horen, langzaam om te spreken, langzaam tot toorn.

6. Bent U fout geweest, aarzel dan niet dit toe te geven en er vergeving voor te vragen.
Jacobus 5 : 16 zegt ons: Belijdt daarom elkander Uw zonden en bidt voor elkander, opdat gij genezing ontvangt.

7. Ontwikkel een vergevingsgezinde houding. Als Uw partner fout is geweest tegen U, vergeef hem.
Colossenzen 3 : 13 zegt: Verdraagt elkander en vergeeft elkander, indien de een tegen de ander een grief heeft; gelijk ook de Here U vergeven heeft, doet ook gij evenzo.

8. Haal geen oude koeien uit de sloot.
Spreuken 17 : 9 zegt: Wie een overtreding bedekt, jaagt liefde na; maar wie een zaak ophaalt, brengt scheiding tussen vrienden.

9. Maak geen [illegible] of kleinerende opmerkingen tegen el- [illegible]
Spreuken 11 : 12 zegt: Wie zijn naaste veracht, is verstandeloos. Philippenzen 2 : 3 vertelt ons: Doch in ootmoedigheid achte de een de ander uitnemender dan zichzelf.

10. Wees iemand die bemoedigt, opbeurt en versterkt.
Job 4 : 4 leert ons: Uw woorden hebben den struikelende opgericht, en knikkende knieën hebt gij gesterkt.

Tenslotte willen wij met Handelingen 16 : 31 besluiten: Stel Uw vertrouwen op de Here Jezus en gij zult behouden worden, gij en Uw huis. ■

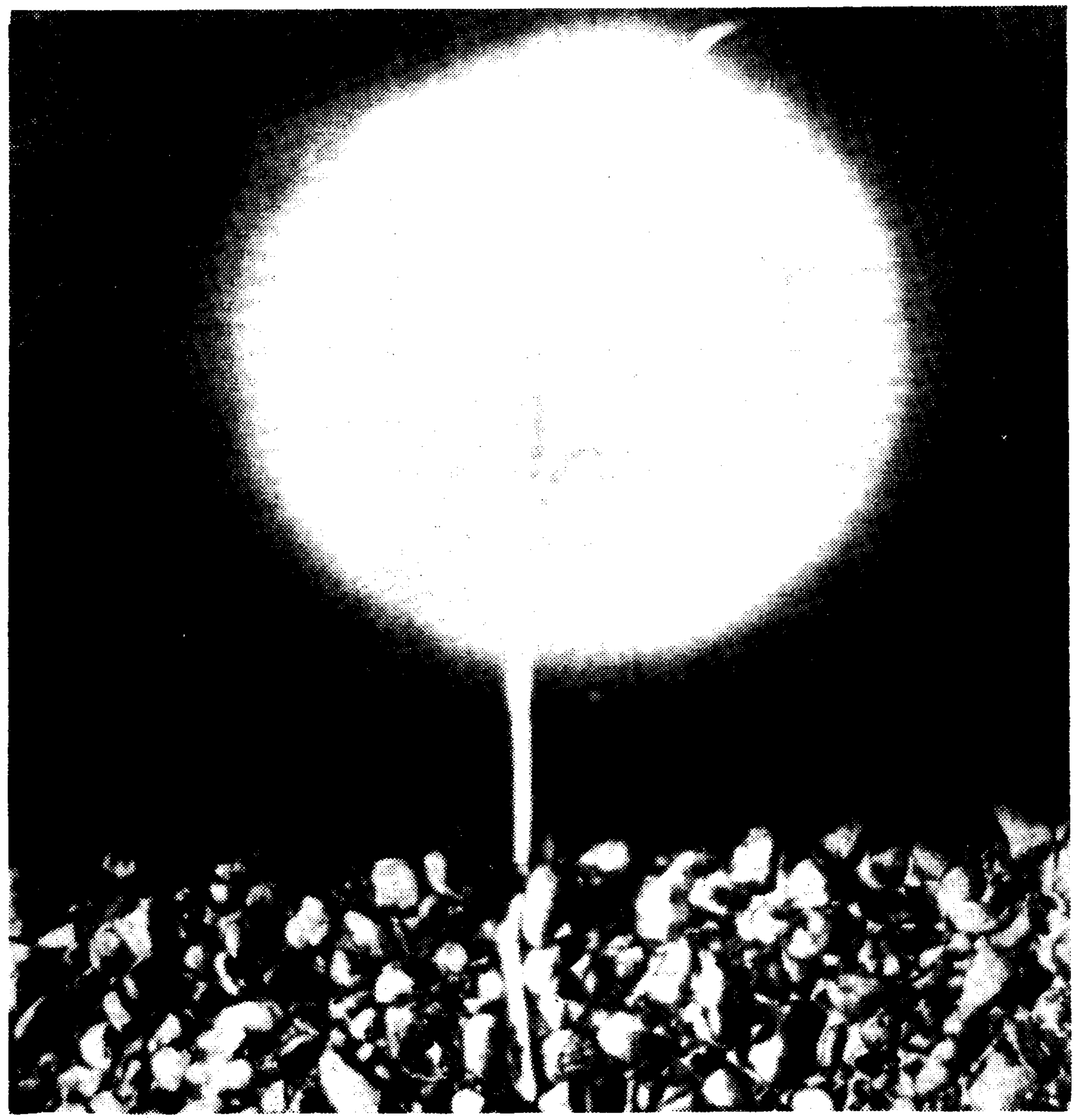
Filas: lijkwade en Jozef

CHICAGO — In zijn woning op de campus van de Loyola-universiteit is op 69-jarige leeftijd aan een hartaanval pater Francis Filas bezweken. Deze Jezuïet was als theoloog wereldbekend wegens zijn wetenschappelijk onderzoek van de lijkwade van Turijn, een stuk stof dat in de kathedraal van Turijn wordt bewaard en dat de indrukken draagt van een man van midden dertig, die gekruisigd is geweest en een doornen kroon heeft gedragen. Door de jaren heen heeft pater Filas steeds meer bewijsstukken geproduceerd voor zijn geloof, dat dit de lijkwade van Jezus is. In 1951 begon telkens op Goede Vrijdag in de Verenigde Staten een door de pater geënsceneerde televisie- serie te lopen over die lijkwade.

Pater Filas heeft zeven boeken geschreven over Sint Jozef en was een drijvende kracht in de internationale beweging, om Sint Jozef toegevoegd te krijgen aan het Eucharistiegebed van de mis. Pater Filas heeft zijn lichaam ter beschikking gesteld van de wetenschap.

De Graankorrel......

vervolg van pag. 1

Daarbij had die Jezus van Nazareth zich nogal onbetamelijk gedragen ten opzichte van een stel kooplui op het tempelterrein en de irritaties ten aanzien van zijn persoon waren groot, omdat hij zich nogal superieur gedroeg ten opzichte van sommige Joodse groepen en de Romeinen. Een plan is vlug gemaakt. De landvoogd zou maar al te blij zijn met het voorbeeld van een gekruisigde Jood voor de stadspoort. Dan kon dat lastige volk eens zien wat de Romeinen deden met kerels die het waagden zich op te werpen als "koning van de Joden".

Dank zij een tip van een van de twaalf volgelingen wordt Jezus 's nachts opgepakt. Na een korte ondervraging wordt hij doorgespeeld naar de Landvoogd Pilatus en dan is het vonnis gauw geveld. Op de gebruikelijke wijze werd Jezus gegeseld. Vastgesjord aan een paal werd hij geslagen met een zweep waar taccilli aanzaten, kleine ijzeren bolletjes met weerhaakjes. Een dergelijke tuchtiging maakte een gezond en gaaf mens binnen een half uur tot een dodelijk gewonde, een "total loss". Terwijl de landvoogd doende was het protocol op te stellen van de veroordeling konden de Romeinse soldaten hun verachting voor het Joodse volk botvieren op dit slachtoffer. Een stuk gordijn als koningsmantel, een riet als scepter en een hoed van picatakken maakte het beeld compleet. De soldaten begroetten hun "koning" door hem de hoed vaster "aan te drukken" met behulp van stokken. Daarna moest hij, als toppunt van sadisme zijn eigen marteltuig naar het galgenveld dragen. Toen hij dreigde te bezwijken, dwongen de soldaten een passant hem te helpen. Enige uren nadat het kruis was opgericht, stierf Jezus. Een vrome Jood begroef hem nog voordat de sabbat werd ingeluid. Afgelopen was de zaak. De geschiedenis draait door.

Wat is er nu eigenlijk zo bijzonder aan dit verhaal? Er sterft een man aan het kruis, iets wat in die tijd wel vaker voorkwam. Was het misschien de pijn die hij geleden had? Uit de geschiedenis van de mensen zijn voorbeelden van pijnervaringen genoeg aan te halen die veel en veel erger zijn. Het zijn nog ergere, nog langere martelingen dan die van Jezus van Nazareth in Jerusalem. We hoeven slechts te denken aan het lot van vele Joodse mensen in de concentratie- kampen tijdens de Tweede wereldoorlog. Zij stierven na wekenlange pijn en zelfs naamloos. Niemand weet van de pijn die deze naamlozen hebben geleden. Slachtoffers van de nu nog gezochte Joseph Mengele; slachtoffers die veertig jaren na data, nog verpleegd worden in speciale ziekenhuizen, omdat de pijn nog steeds aan hen vreet. Wie durft te spreken van de martelingen van de mensen uit landen als Chili, Paraguay en Haïti? Wie noemt de namen van hen die jarenlang gemarteld worden in de kampen in Siberië? Nu, vandaag worden mensen doodgefolterd op een even doeltreffende als pijnlijke manier als toen in Jerusalem. Nee, dat "pijnrecord" kan het niet zijn, want wat dat betreft zou Jezus (om het eens profaan te zeggen) het guiness-book of records niet gehaald hebben.

Als we een echt antwoord op de vraag willen hebben, moeten we terug in de tijd. We zullen terug moeten naar de tijd van Jezus zelf. Naar de tijd van de Romeinse overheersing. Voor de vergrijpen van Romeinse burgers velerlei sancties opgelegd. Voor lichte vergrijpen kon iemand zweepslagen toegediend krijgen of hij kreeg geldboetes opgelegd. Naarmate het vergrijp groter werd, groeide uiteraard ook de sanctie. Veroordelingen tot de galeien of veroordelingen tot de doodstraf in bv. toenmalige beroemde vermaakcentra als het Colosseum en het Circus Maximus, golden als uitermate zware sancties. De "edelste" maar ook de hoogste sanctie bestond in uit het drinken van de gifbeker of de zelfdoding waarbij de veroordeelde zich ertoe verplichte zich te storten in een opstaand zwaard. In het gehele scala van sancties ontbreekt echter de kruisdood. De Romeinen vonden dat de kruisdood volkomen onmenselijk was en derhalve niet toegepast mocht worden op de eigen Romeinse bevolking. Noem het: Mensenrechten van de Romeinen voor de Romeinen. Je mocht de kruisdood alleen toepassen op niet-Romeinen en dan moesten het nog zware bajesklanten zijn of politieke opstandelingen, respectievelijk onruststokers. Voor Galliërs en Grieken, voor Spanjaarden en Joden, kortom, voor allen die wel onder het Romeinse bestuur vielen, maar geen Romeins paspoort hadden, gold deze regel niet. Toen in het jaar 73 voor Christus de slavenopstand onder leiding van Spartacus werd neergeslagen werden alle niet-Romeinse slaven langs de via Appia aan kruisen geslagen. Romeinse slaven kregen een kans in de amphitheaters om hun vrijheid te behouden. Mensenrechten waren ook toen al voor niet-Romeinen ver te zoeken.

Zo werd het kruis een symbool van de misdaad, van de mensen die leefden aan de zelfkant van de maatschappij, van het uitschot bij uitstek. Jezus was dus de dood gestorven van een misdadiger. We lezen de desillusie in de evangeliën. Eerst zien we de apostelen, die hun meester drie jaren lang hebben gevolgd, in paniek wegvluchten. Tijdens de feitelijke kruisiging zijn ze allen spoorloos verdwenen. Slechts zijn allerbeste vriend Johannes, de meest geliefde, komt met de moeder van Jezus enige steun verlenen in zijn allerlaatste ogenblikken. Van de rest ontbreekt elk spoor. Maar is dat dan zo onbegrijpelijk? Eerst hebben ze hem geloofd. Hij had hen drie jaren lang verteld over zijn vader in de hemel en hij had hen laten zien dat geloof in God bergen kon verzetten. Ze hebben nu van de ene op de andere dag hun glorievolle toekomst met Jezus van Nazareth in duigen zien vallen. Hun leider, hun Verlosser is gedood en hij is gedood door middel van dat vervloekte kruis. Een zoon van God gedood door het meest onterende dat er in die wereld van God bestond! De desillusie is vooral bij de eerste leerling, Petrus, erg groot. Als tegen hem wordt gezegd dat hij een van de leerlingen van Christus is, dan ontkent hij zelfs hem gekend te hebben, tot driemaal toe! Iemand die zich de verlosser noemt laat zich op de meest ordinaire manier aan het kruis slaan. Dat konden de apostelen niet accepteren. Dat gaat tegen alle wetten van de logica in.

Zo moeten ook de apostelen het gevoeld hebben. Ze voelden zich letterlijk en figuurlijk beetgenomen door deze figuur met zijn mooie praatjes. We zien dan hun desillusie. Ze kruipen bij elkaar uit angst ook opgepakt te zullen worden of is het de angst uitgelachen te zullen worden. Wie gelooft er nu in een God die zich n.b. door mensen heeft laten kruisigen?

De grootste angst zal in de loop der jaren wel verdwenen zijn, maar de apostelen moeten zich (tijdens de eerste jaren van de verkondiging) geschaamd hebben voor het noemen van het kruis. Er zal wat geschamperd zijn om die kruisiging bij Grieken en Romeinen. In de Marmertijnse gevangenis in Rome vinden we een schitterende weergave van die totale minachting voor het kruis. Een primitieve tekening, gekrast op de muren, laat een mens zien die, blijkens het onderschrift, Alexamenos is in aanbidding tot zijn God. De God die hij aanbidt is duidelijk Jezus van Nazareth omdat hij afgebeeld is aan het kruis. Wat echter meteen opvalt is de ezelskop waarmee Jezus hier gesierd is. De betekenis van een dergelijke afbeelding is duidelijk. Wie een God aanbidt die zich door mensen heeft laten doden, en dan nog wel aan een kruis, aanbidt geen hemelse God maar een ezel. Wat moeten de Grieken gelachen hebben toen Paulus hen kwam vertellen dat God zich aan mensen had geopenbaard in de vorm van een mens en dat die mensgeworden zoon van God zich door de mensen had laten kruisigen.

Maar er is iets gebeurd wat volkomen in tegenstelling blijkt te zijn met alles wat hiervoor opgesomd is. Na de volslagen desillusie van de leerlingen, na het grote debâcle van de kruisiging en na een stilte van angst en wachten komen de apostelen weer tevoorschijn. Niet schuchter, zoals je zou verwachten of onopvallend om maar niet in de kijker te lopen, neen, ze spreken over Jezus met alle overtuiging die ze maar in zich hebben. Ze getuigen van de Heer die levend is. Wat is daar toch gebeurd? Zonder hier over de verrijzenis te willen spreken, moeten we constateren dat hij aan hen ve scheen. We zullen echter nooit te weten komen wanneer precies en waar precies en hoe precies. Maar het feit van hun getuigenis staat vast. Al de mensen uit de kring van de volgelingen van Jezus beleefden iets wat zij beschreven als een "zien van Jezus". Hij werd door hen gezien of hij liet zich door hen zien, hij "verscheen" aan hen, zoals de gejkte term luidde. Misschien herinnerden zij zich dat kleine verhaal van de graankorrel.

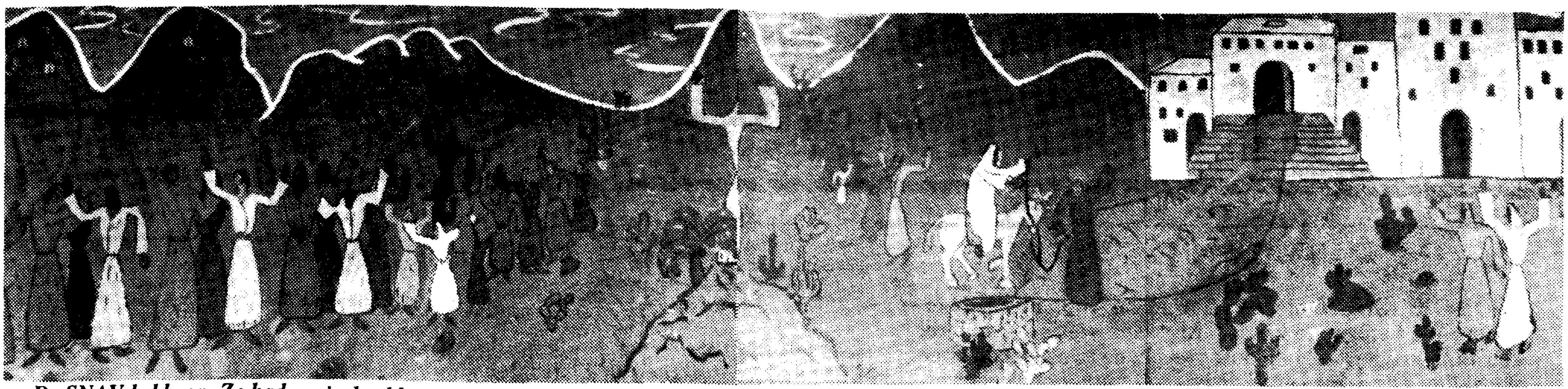
In het geheel van het evangelie is het een zeer onopvallend verhaal. Het bestaat in feite niet meer dan uit een regel. Het is een korte mededeling van Jezus aan zijn leerlingen toen hij hen voorging naar Jerusalem. "Ik verzeker U: een graankorrel blijft een graankorrel als hij niet in de aarde valt en sterft". Vinden we daar geen aansluiting op de vraag naar de zinvolheid van het kruis? De leerlingen hadden de ondergang van Jezus van Nazareth tot in de diepste vezels doorleefd. Jezus was bereid geweest om de dood in te gaan en zelfs op een manier die verder ging dan de gewone doodstraf. Hij koos de dood die het minst heroïek was. En het is juist in die volslagen ondergang dat zijn leerlingen de kracht gevonden hebben om een nieuw leven te beginnen. Zoals een graankorrel helemaal moet sterven om nieuw leven voort te brengen, zo staat het kruis in het leven van de volgelingen. Toen ze dat begrepen was er geen houden meer aan. Het kruis werd de overwinning op de dood. Datzelfde kruis wat een scandalum was voor de Romeinen werd nu een teken van zegen. Het kruis werd de graankorrel van het nieuwe leven.

Dat alles speelde zich bijna tweeduizend jaar geleden af. Ieder die het verhaal hoorde en er oren naar had begreep de symbolische betekenis van het kruis. Maar nu? Wat is de betekenis van het kruis voor het heden van de mensheid of concreter gezegd, wat is de betekenis van het kruis voor mensen op onze eilanden anno 1985?

Als we de kranten van de afgelopen maanden doorbladeren, dan is de teneur vaak niet al te rooskleurig. Het gaat slecht met onze economie. De sluiting van Lago; de dreigende sluiting van Shell; teruglopende inkomsten uit de offshore- belastingen; een toeristensector die alsmaar niet volledig op gang wil komen, enzovoort, enzovoort. Deze onweerswolken dreigen ook andere zaken als veiligheid en onderling vertrouwen te saboteren. Onze getraliede huizen zijn daarvan een duidelijk voorbeeld. Het lijkt een uitzichtloze zaak te worden. Hier is voer voor de defaitisten. Steeds vaker hoor je deze onheils- profeten hun stem verheffen om ons ervan te overtuigen dat het maar beter is het bijltje erbij neer te gooien, omdat het toch nooit meer zal lukken "het zaakje weer gezond te maken!" Zij geloven niet meer in de toekomst. Zij sluiten zich op om te treuren over wat eens is geweest en nooit meer weerom zal komen. Neen, dan waren de apostelen toch andere mensen. Na de totale ontreddering, kwamen ze weer tevoorschijn om te getuigen. Zij geloofden in de toekomst en gingen aan de slag. Ook wij kunnen, net als de apostelen toen, naar buiten gaan om te werken aan de toekomst van onszelf en aan die van onze kinderen. Het kruis kan voor ons een teken zijn dat het mogelijk is. Het kruis dat een scandalum was, heeft afgedaan. Daarvoor is in de plaats gekomen een kruis, getooid met een lijkwade als teken van overwinning op de dood. De graankorrel zal wortel schieten, als we maar geloven dat het kan. ■

JAN W.M. LUIJKX

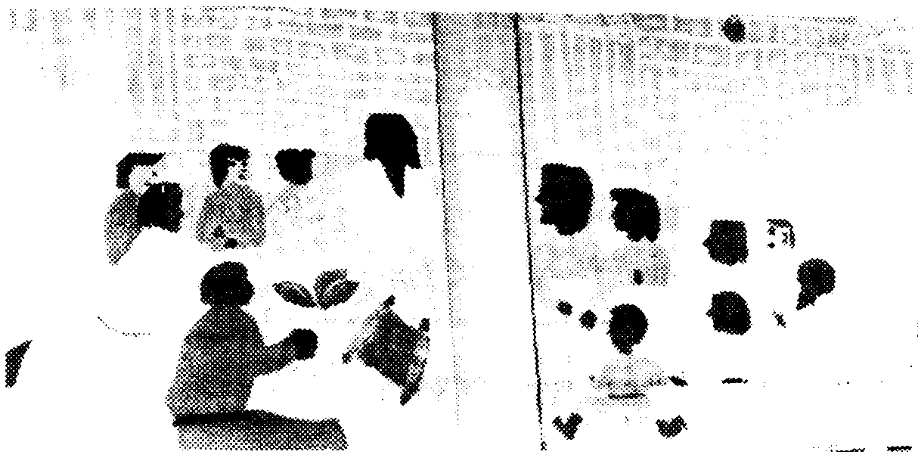
Een bijzondere Paasviering

De SNAV belde op. Ze hadden, zoals dat gaat, een school met een actie geholpen. Afgelopen dinsdag waren ze uitgenodigd naar het resultaat te komen kijken. Dat was van dienaard, dat ze ons belden en zeiden 'dat moet in de krant'. We reden langs en raakten op onze beurt onder de indruk. SNAV had gelijk.

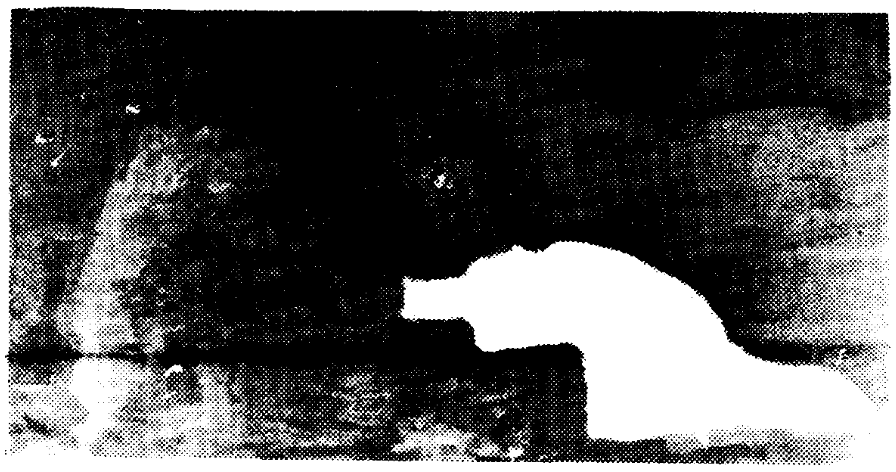
Het verhaal, dat deze week op de Chaya Willems school is geschreven, is de moeite van het na vertellen dik waard. In de kern is het eigenlijk heel eenvoudig en nauwelijks opzienbarend. Maanden geleden besloot de schoolleiding de geschiedenis van de Goede Week in beeld en spel ten tonele te gaan voeren. Dat is geen nieuw idee en het verhaal moet dan ook eigenlijk eerst van achteren naar voren worden verteld.

Elke morgen om 8.30 en 12 uur is deze week door een klas een gedeelte van de laatste dagen van Jezus in Jeruzalem opgevoerd voor de gehele school. Opvallend was daarbij de diepe ernst waarmee de kinderen speelden en de anderen toekeken. Heel bijzonder was het décor waarvoor gespeeld werd. Ieder klas had zich niet alleen op het opvoeren voorbereid maar tevens dat gedeelte van het verhaal, waarvoor de kinderen verantwoordelijk waren, op grote panelen uitgeschilderd. En daar begint voor de toevallige bezoeker de verrassing. Want die panelen zijn schitterend en verraden een uniek stukje klassikaal samenwerken.

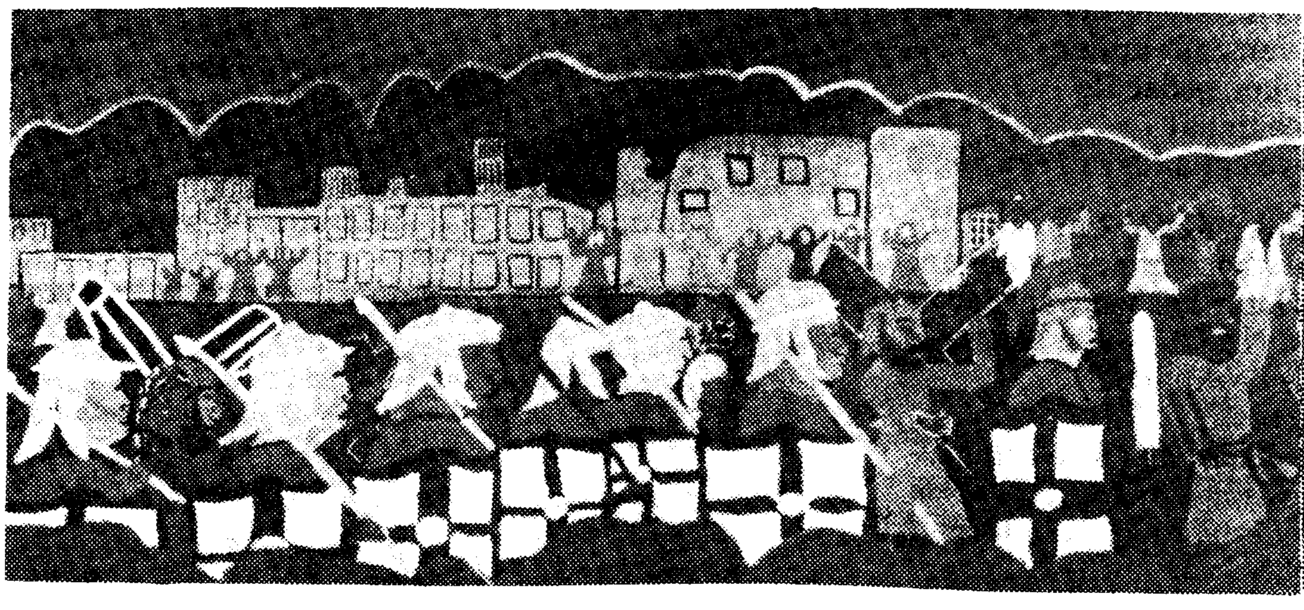
We bekijken het werk samen met de coördinatrice, mevr. J. Cratsz. Ze is er helemaal vol van. Alles is door de kinderen zelf gedaan en ieder kind deed mee. ,,Weet U, we hadden maar zes potjes verf en dus moesten de kinderen hun eigen kleuren mengen. De zesde klassers hielpen de kleintjes daarbij''. Ze wijst op een jongen, die kort geleden aan zijn heup geopereerd werd en een ~~enorm stuk begeleiding~~ strompelend op zijn krukken voor zijn rekening nam. De levensgrote panelen blijken schotten te zijn gebruikt bij de reconstructie van Princess Beach. Die schotten zijn opgehangen langs de speelplaatsomheining op verschillende hoogten voor iedere klas. Zo groot was het enthousiasme van de kinderen, dat ze 's middags en ook op zaterdag terugkwamen om aan hun 'doeken' te werken. Het onderwerp, dat iedere klas moest uitbeelden werd door loting bepaald. Zo kreeg de eerste klas het lang niet eenvoudige moment van de kruisiging zelf toegemeten.

Mevrouw Cratsz vertelt, hoe de zes-jarige Jezus zijn rol vol overgave speelde terwijl we het diep aansprekende paneel bekijken van drie zwarte kruizen met daarop witte bijna geraamte- achtige figuren.

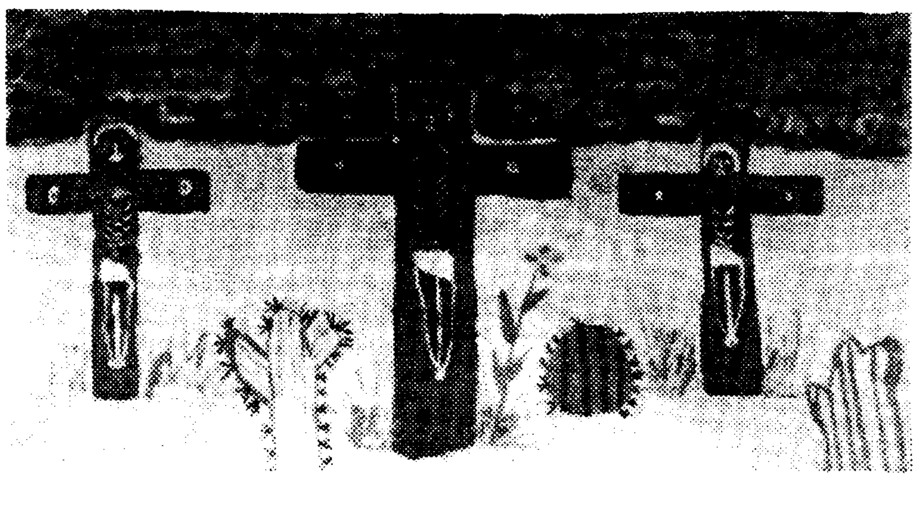

De voorbereidingen waren intensief. Elke klas kreeg in de voorliggende periode wekelijks een aflevering te zien van de via Caracas uitgezonden tv- film over het leven van Jezus. Al vroeg begon men met het instuderen van liedjes, die op toepasselijke wijze bij de zes opvoeringen gezongen zouden kunnen worden. En met het werken aan de schilderingen, werd het een project waar de hele school steeds meer bij betrokken raakte. Vooral, omdat aan de kinderen alle vrijheid gelaten werd hun eigen fantasie en initiatief bot te vieren.

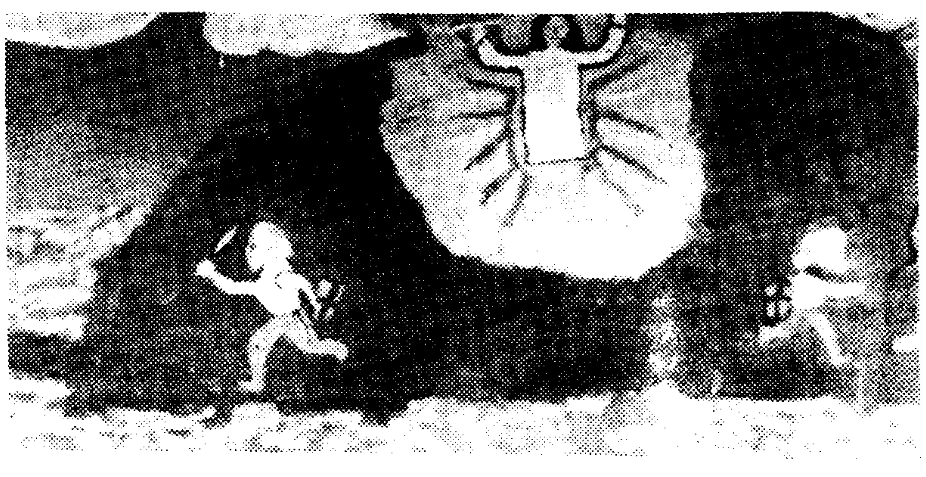
Dat is nog het meest treffend van het verhaal: ruim 150 kinderen brachten elkaar de Paasgeschiedenis en werden er zelf deel van.

We nemen afscheid en staan in één van de klassen nog even na te praten. Mevr. Cratsz pakt van een tafeltje een cahier op. Het blijkt een schoolkrant te zijn, waar de kinderen zelf in schrijven. ,,Ze zitten er elke keer om te springen, dat de krant uitkomt''. Ze begint eigenlijk een tweede verhaal te vertellen en wij denken bij onszelf, dat dit óók op onze scholen gebeurt, dat moet inderdaad maar eens in de krant. Vandaar!

Papilon
kinderpagina

BESTE KINDEREN

VOOR DEGENEN, die [illegible] niet hebben [illegible]. We hebben de [illegible] veranderd. [illegible] krijgen we, in plaats van [illegible] twee [illegible], elke week een bladzijde. De ene keer met een verhaal en de andere keer met de puzzel van de week. Veel leuker, hè?
En behalve dat heet onze krant vanaf vandaag «PAPILON».
Welkom allemaal dus in «PAPILON»!!

TANTE NEL

in de brievenbus

Lieve Tante [illegible] [illegible] geen [illegible] met oma hier op Curaçao bij mijn tante. Hier is een verhaaltje van mij.

Jip en Janneke [illegible] Hans

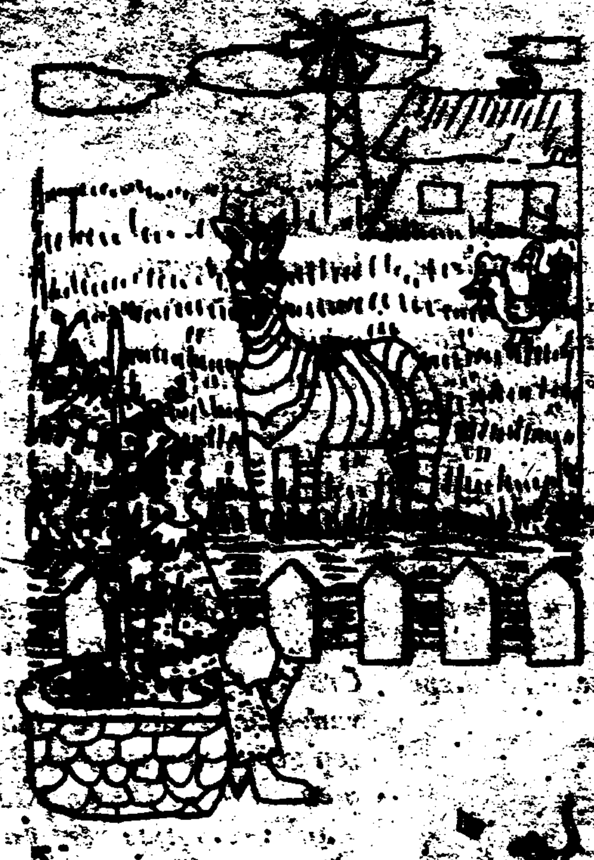
Jip en Janneke spelen buiten en Ans en Hans zijn er ook. Ze doen tikkertje Jip is hem. Hij rent achter Ans aan, maar Ans is sneller dan Jip en hij zegt: Wat ren jij hard, zeg. Janneke staat slap van de lach en Hans ook. Jip zegt: niet leuk, hoor. Janneke zegt: zullen [illegible] 78910, wie niet weg [illegible] Janneke moet nog eten klaar maken. Hans zegt: Ans, zullen we helpen? Ja [illegible] Jip [illegible] ja hoor, [illegible] Jip en Janneke [illegible] Hans gaan [illegible] Ans [illegible] het [illegible] gaat [illegible] het kamertje van Janneke en [illegible] opruimen. Hans gaat de [illegible] Dan gaat de telefoon. Hans roept: Jip, de telefoon gaat. Jip komt de trap af en gaat naar de huiskamer en neemt de telefoon op en zegt: met Jip. Opeens riep Jip: Mama, wat is er? .... Ooh, jagoed. En hing op. Janneke zei: wat is er? Jip zei: Mama komt om 7 uur naar huis.

[illegible] dan moeten we [illegible] het huis opruimen, want mama is werken tot 6 uur en

ANOUK

Beste Anouk,
Dat [illegible] verhaaltje [illegible] helemaal zelf [illegible]

TANTE NEL

simbo is in de tuin.
kijk een kip en een haan.
daar is ook een poes.
die is op het dak van
het huis. dag .
ik kijk in mijn zak.
kijk, kaas voor de .
hap, hap doet de .
m,m,m de kaas is op.
in de buik van de .
ook kaas voor de muis

GESCHREVEN EN getekend door Gerard-Pieter Gooiker (7 jaar) en zijn moeder. Wordt vervolgd.

Puzzel van de week

1	2	3	4
2			
3			
4			

1. een soort [illegible] je van [illegible]
2. plan, [illegible]
3. eenmaal
4. woonplaats van een vogel

Onder [illegible] die alle antwoorden goed hebben, [illegible] van NAf. 15,- van [illegible] [illegible] maakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 18 april 1985 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire. Duidelijk op de envelop vermelden: KINDERPUZZEL.

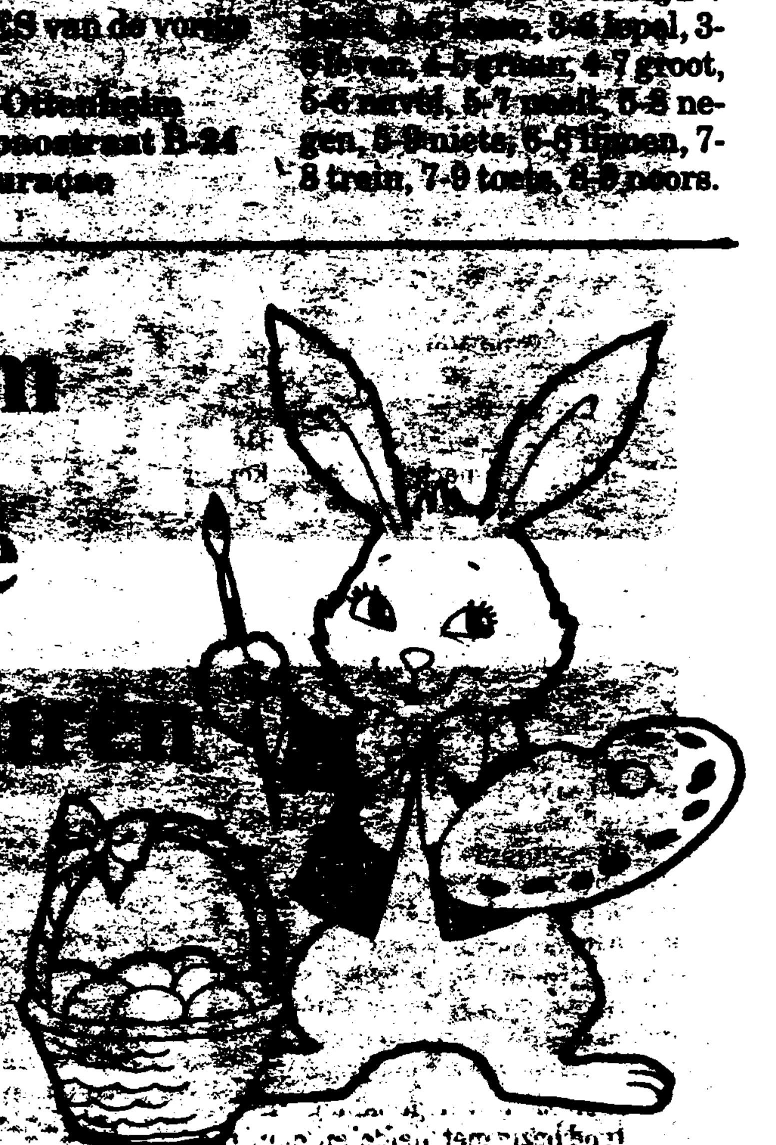
WINNARES van de vorige keer:
Edith Ottenhgim
Salina Abaostraat B-24
Curaçao

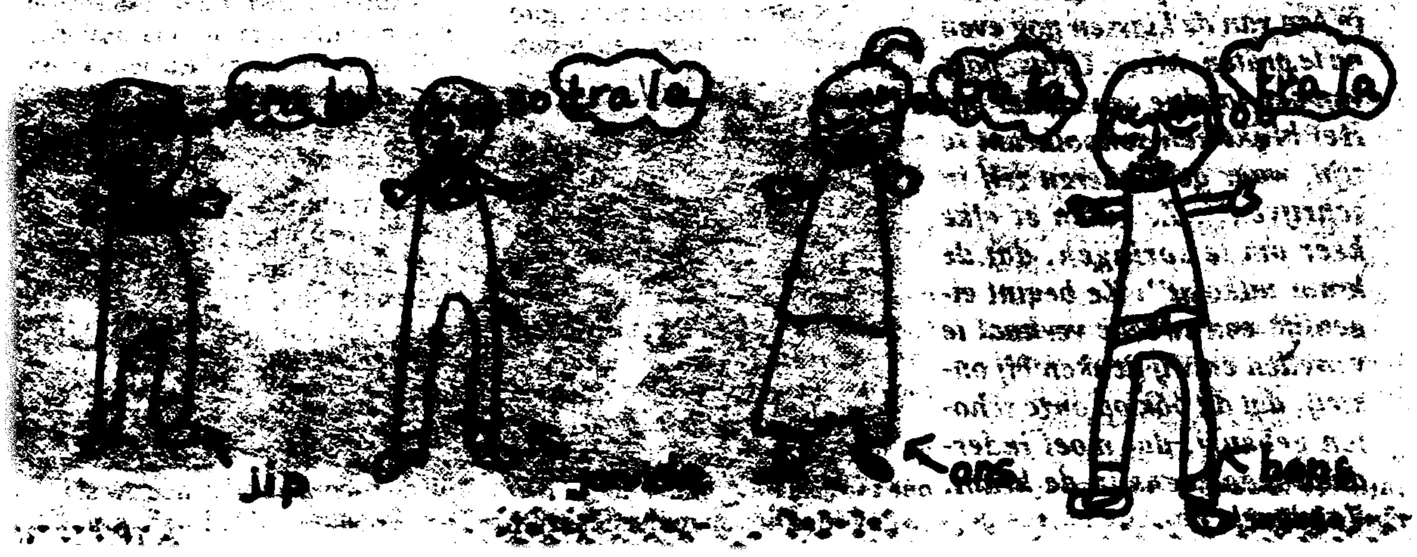
Zij kan langs komen bij Redactie Amigoe Curaçao, Scherpenheuvel z/n (tot 15.00 uur 's middags om haar prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer:

1-2 toost, 1-3 tafel, 1-5 te-[illegible], 2-5 tonen, 2-7 [illegible], 3-6 lepel, 3-[illegible], 4-5 [illegible], 4-7 groot, 5-6 navel, 5-7 [illegible], 5-8 negen, 5-9 niets, 6-8 [illegible], 7-8 trein, 7-9 toets, [illegible] oors.

Om te kleuren

Marley, Reggae en Rasta Fari (2)

Reggae: tekst en uitleg

Vorige week in de Ñapa aandacht voor (de ontstaans- geschiedenis van) de Rastafarie- beweging, deze week voor de Reggae en haar banden met deze Jamaicaanse religieuse beweging.

De geboorte van de Rastafarie- beweging ging niet gepaard met een vernieuwing in de Jamaicaanse muziek. Gedurende religieuse bijeenkomsten begeleidde men zich voornamelijk met traditionele Afrikaanse muziek, op alle andere terreinen was tot ver in de jaren vijftig een lokale variant van de Calypso de meest populaire vorm van muziek, namelijk de *Mento*. Met name door de uitzendingen van Radio Winz in Miami groeide de populariteit van de Afro- Amerikaanse *Rhythm & Blues* en van *Ballades* zoals Frank Sinatra, Bing Crosby en Dean Martin ze ten gehore brachten. Voor wat betreft de Rhythm & Blues konden vooral Fats Domino, Shirley and Lee, Bill Doggett, Rosco Gordon, Chuck Berry, Ernie Freeman en Louis Jordan zich in het midden en het eind van de jaren vijftig verheugen in een grote populariteit. Hun liederen bereikte het Jamaicaanse publiek behalve via de radio, vooral ook door de zgn. *Sound- Systems*. Het was in die dagen nog niet iedereen gegeven zich een radio aan te schaffen, en de vraag naar muziek werd bevredigd door de Sound- System disc jockey's: lokale dj's die met hun eigenhandig samengestelde mobiele discotheken op feesten, danspartijen en bijeenkomsten speelden. In de jaren vijftig behoorden Duke Reid, Nick's, The Great Sebastian, Clement Dodd's Downbeat en Count Boysie tot de bekendste 'sounds'. De dj's kochten soms zelf hun singles in de Verenigde Staten, maar meestal namen zij platen over van terugkerende suikerrietsnijders of Amerikaanse zeelui. De Afro- Amerikaanse Rhythm & Blues en de dj's gaven de toon aan en bereidden de weg, aanvankelijk voor de ontwikkeling van *Jamaicaanse Rhythm & Blues* en iets later voor de *Ska*.

Rond 1960 begon de muzikale mode in de Verenigde Staten te veranderen, *Rock and Roll* werd het populairste genre. Het werd moeilijker om Rhythm & Blues platen te bemachtigen. Voor korte tijd voorzagen lokale grootheden als Laurel Aitken, Owen Grey, Wilfred Jackie Edwards, Jimmy Tucker, Higgs and Wilson en Lascal Perkins in de behoefte aan Rhythm & Blues. Min of meer losgekomen van de Noord Amerikaanse voorbeelden, ontstond er ruimte om een eigen stijl te gaan ontwikkelen. Dit resulteerde in het begin van de jaren zestig in Ska, een zoete mengeling van Rhythm & Blues, Calypso en Mento, maar met een opmerkelijke nadruk op het slagwerk. De Skatalites, Jimmy Cliff, Desmond Dekker en Prince Buster wisten ook buiten Jamaica een publiek te vinden voor Ska. In de teksten hield men zich overigens nog uitsluitend bezig met 'liefde' en 'doin' the Ska'. *Rock Steady* zou de hardere Jamaicaanse werkelijkheid in haar teksten opnemen.

Rock Steady trad in 1966 op de voorgrond, maar voordat het in Jamaica (en daarbuiten) de Ska verdrong was men eind 1964 al met deze opvolger aan het experimenteren. De definitieve doorbrak van Rock Steady kwam met Alton Ellis' "Get Ready, Rock Steady". Het pianoritme van de Ska werd gehandhaafd in Rock Steady, maar langzamer, bovendien werd er beduidend minder gebruik gemaakt van blaas- instrumenten.

In het 'tijdperk' van de Rock Steady escaleerde in Jamaica de sociale onrust en het geweld. In 1962 was het land onafhankelijk geworden en daarmee barstte de interne machtsstrijd tussen verschillende sociale en politieke groepen — met name die tussen *Jamaica Labour Party* (JLP) en *People's National Party* (PNP) — in alle hevigheid los. In deze machtsstrijd waren de bewoners van de ghetto's *(shantytowns)* niet alleen de 'sufferahs', maar eveneens de grote groep van waaruit de politieke leiders hun 'gunmen' en 'gangsters' recruteerden. Deze zogeheten *Rudeboys* terroriseerden niet zo zeer de feitelijke machthebbers als wel hun eigen lotgenoten.

De Ska en Rock Steady musici waren ten dele dergelijke rudeboys en met het oplopen van de spanningen werd de sociaal- politieke strijd onderwerp van de teksten. De haat tegen de Jamaicaanse samenleving vond zijn weg in onder meer Dandy Livingston's "We Are Rude", een verheerlijking van de Rudeboys. Niet alle zangers deelden de waardering voor het ruige en roekeloze gedrag van de Rudeboys. Prince Buster's "Judge Dread" haalde uit naar hun gedrag, opende ogen en droeg bij tot de bewustwording van het geweld niet op de eigen bevolking te richten. Grote invloed begon aan het eind van de jaren zestig echter het alternatieve verzet van de Rastafaries op de Rudeboys, en daarmee op de musici onder hen, te krijgen. Een duidelijk handvat en een uniek beeld om zich aan op te trekken. Het Rastafarie- geloof kruipt langzaam de Jamaicaanse muziek in die zich onder invloed van het Rastafarianisme, ontwikkelde van Rock Steady tot *Reggae*. Andersom zou de Reggae- muziek de Rastafarie- beweging tot ongekende grootte doen uitgroeien.

De wereld kreeg het woord 'Reggae' voor het eerst te horen in 1968 toen de Maytals de single 'Do The Reggay' uitbrachten. (Bob Marley gaf het woord een Spaans afkomst en de betekenis 'The King's Music' mee; aannemelijker is de betekenis van Hux Brown, "It's just a fun, joke kinda word that means the ragged rhythm and the body feelin'".) 'Do the Reggay' is overigens alles behalve een Reggae- plaat, het behoort nog tot de Rock Steady. Reggae liet zich een jaar later echter wel horen. De muziek is beduidend langzamer dan Ska en heeft grote Afrikaans ritmische invloed ondergaan van de (afstammelingen van de) Burrumensen in Jamaica. Met de verandering van de muziek verandert de inhoud van de teksten. Meer nog dan in Rock Steady concentreren de teksten zich op sociaal- economische en politieke onderwerpen. Met name de abominabele levenssituatie van het merendeel van de Jamaicaanse bevolking komt centraal te staan, alsmede de noodzaak om voor veranderingen te vechten (zie kader voor voorbeeld). Burning Spear, The Heptones, Steel Pulse, Third World, Peter Tosh en vele anderen zouden in de maalstroom van de Reggae terechtkomen. Bob Marley zou als Reggae- Superstar en Rastaman *par excellence* tot een legende worden ... bij het goddelijke af, daar zorgen zijn biografen nu voor (hierover in de Ñapa van volgende week). ■

AART G. BROEK

Babylon system

we refuse to be
what you wanted us to be
we are what we are
that's the way it's going to be
you can't educate I
for no equal opportunity
talking about my freedom
people freedom and liberty

yeah, we've been trodding on
the winepress much too long
rebel, rebel
we've been trodding on the
winepress much to long rebel

babylon system is the vampire
sucking the children day by day
babylon system is the vampire
sucking the blood of the sufferers
building church and university
deceiving the people continually
me say them graduating thieves
and murderers (look out now)
sucking the blood of the sufferers

tell the children the truth
tell the children the truth
tell the children the thruth right now
come on and tell the children the truth
(repeat)

cause we've been trodding on
the winepress much too long
got to rebel, got to rebel now
we've been taken for granted
much too long rebel
(repeat)

from the very day we left the shores
of our father's land
we've been trampled on, oh now
now we know everthing we got to rebel
somebody got to pay for the work
we've done, rebel

Bob Marley
(van de L.P. 'Survival', Island records inc. 200 911 1979)

BUNNY WAILER

Het Mexico-syndroom

Het spookt in de Zeister bossen

Het spookt in de Zeister bossen.

Sevilla, 21-12-1983. De ware liefhebber van het buiten z'n proporties gegroeide spelletje, dat voetbal heet, zal de nachtmerrie niet licht vergeten. Spanje wint van Malta. Niets aan de hand tot zover. Dat zijn de verhoudingen. Met 12-1. Dat ruikt naar steekpenningen! Door deze uitslag wordt Nederland op doelsaldo verslagen en kan niet deelnemen aan het Europese kampioenschap. De geruchten nemen toe. De Malthezer doelman Peter Bonello beëindigt onmiddellijk zijn actieve loopbaan. Zal financieel wel onafhankelijk zijn. Geruchten.

De ethiek binnen de voetbalsport verkeert al sinds mensenheugenis in een embryonaal stadium. Geld bepaalt de uitslagen in bewezen gevallen in West-Duitsland, België, Hongarije, Bulgarije en Italië. Mensen zijn "dingen". Voetbal is oorlog. De waanzin aan de macht.

Rijvers

De verantwoordelijk bondscoach gedurende de EK-kwalificatiewedstrijden is Kees Rijvers. Ooit als prof voetballend bij het Franse St. Etienne, sluit hij aan het eind van de vijftiger jaren zijn voetbalcarrière bij Feyenoord af. Enig tactisch inzicht kan hem niet ontzegd worden. Als trainer is hij achtereenvolgens succesvol werkzaam bij F.C. Twente en P.S.V. Als hij in 1981 de aimabele militair (die bestaan!) Jan Zwartkruis opvolgt, is zowel de K.N.V.B. als het voetbalpubliek enthousiast. Nog namijmerend over de gouden zeventiger jaren, zal Brabantse Kees m.b.v. talenten als Vanenburg, Rijkaard, Gullit, Koeman, van Basten en al die andere over het paard getilde tieners de tijden doen herleven.

Rijvers blijkt in de praktijk een wat te eigenzinnig baasje te zijn. Hij geeft duidelijk signalen onafhankelijk te willen functioneren en dat wordt door de regenten van het K.N.V.B.-bestuur niet écht op prijs gesteld. Ook de pers is snel uitgekeken op het in haar ogen recalcitrante baasje. Hij blijkt ongevoelig voor journalistieke influisteringen, wil zich niet corrumperen, ja, toont over enkele geprononceerde principes te beschikken.

Onder zijn leiding weigert hij - als liefhebber van het spelletje - "doodschoppers" op te stellen en is allergisch voor inmenging van bovenaf door types als Jacques Hogewoning, zijnde één der omhooggevallen K.N.V.B. regenten. De monden der voetbal-in-crowd vallen open. Ethiek in de voetbalsport. Is die Rijvers gek geworden?

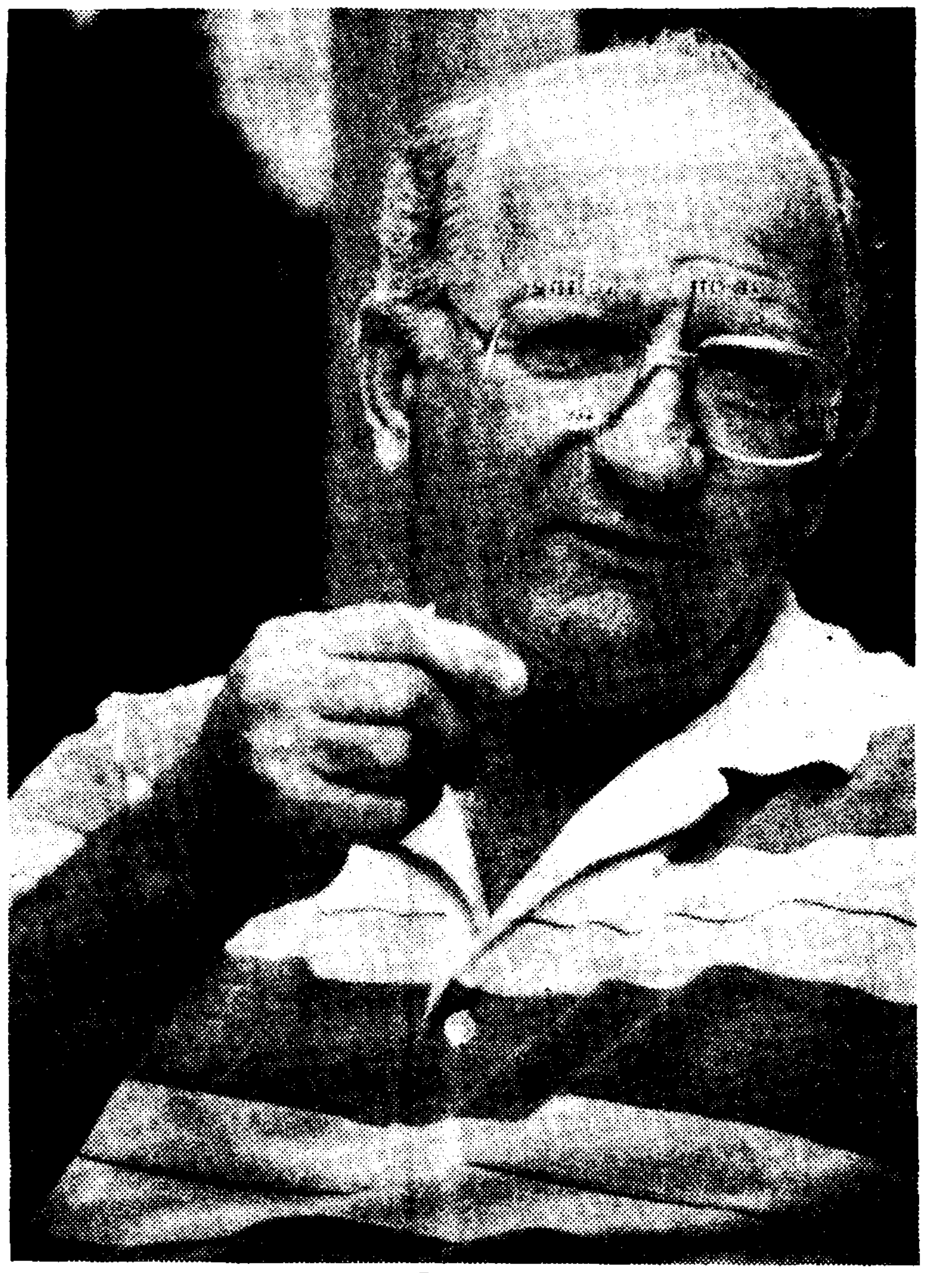
Revanche

Ofschoon de absentie van het Ned. elftal tijdens de EK in Frankrijk (1984) Rijvers niet écht is aan te rekenen, komt de vijfde colonne langzaam, doch zeker op gang. Vanuit Zeist, alwaar de K.N.V.B. resideert, wordt het leven van de fungerend bondscoach allengs bemoeilijkt. Er wordt aan zijn bevoegdheden getoornd. Gevoelig punt voor Kees, want hij heeft zo zijn - inmiddels bekende - principes.

In verband met de grote belangen van de naderende kwalificatiewedstrijden voor de Wereldkampioenschappen in Mexico wordt er tussen de belanghebbende partijen een soort van status quo bereikt.

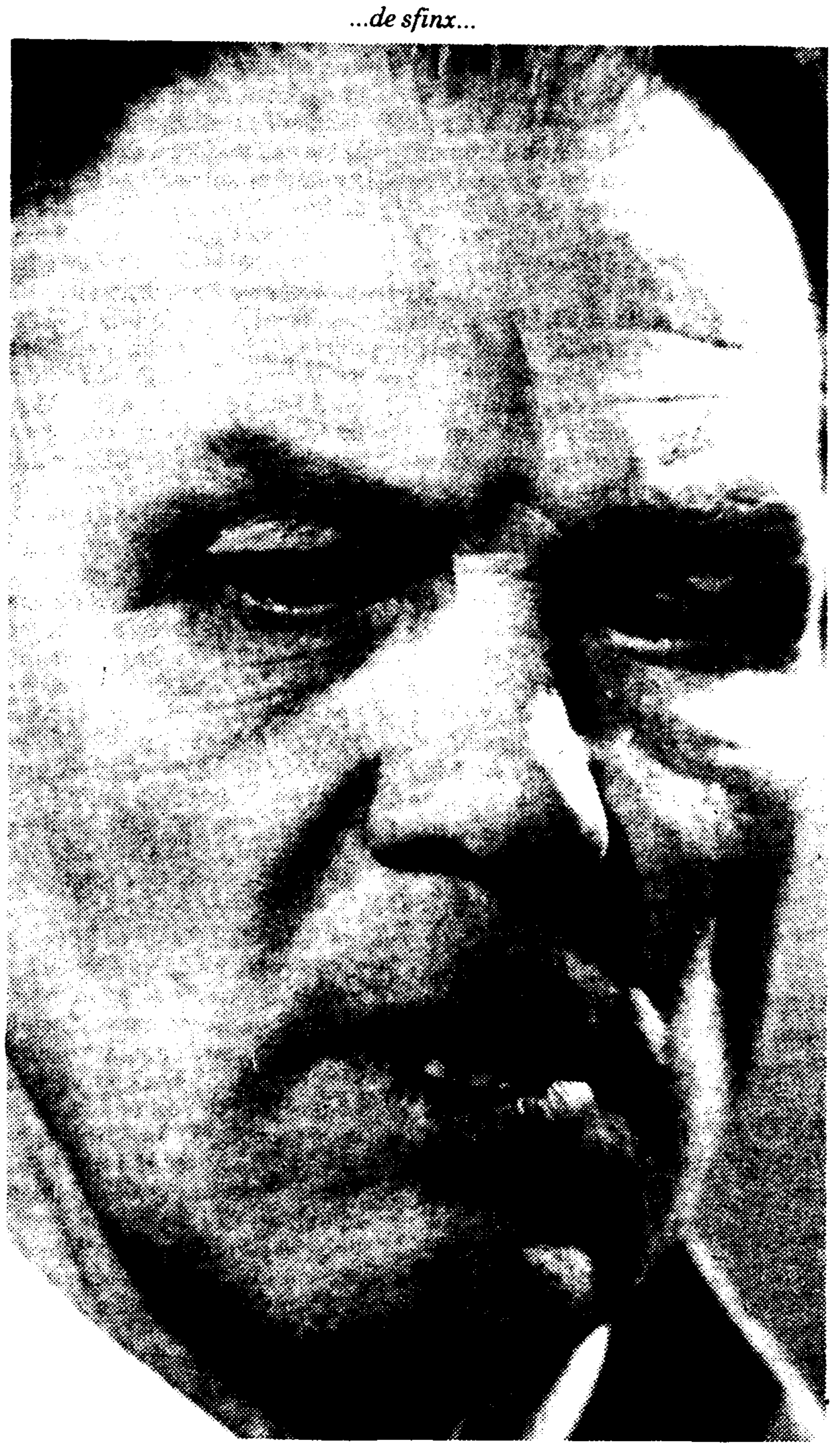
De spelers worden niet geraadpleegd. Democratie bij de K.N.V.B. is als sneeuw op de Tafelberg. We schrijven najaar 1984. De neuzen staan in dezelfde richting. De schande van de gemiste WK '82 en EK '84 moet worden uitgewist. Zeist heeft de façade tijdelijk opgepoetst.

Poule 5, waar Nederland is ingedeeld, oogt comfortabel. Hongarije: sinds Puskas c.s. geen bal meer geraakt. Oostenrijk; aardige skiërs maar voetballers ..., sinds Happel en Hanappi ook tweede garnituur. Cyprus: daar winnen "we" op blote voeten nog van.

...Rijvers...

...de sfinx...

Mislukking

Rijvers prepareert zijn groep zo goed als mogelijk voor de eerste wedstrijd, de eerste stap naar Mexico. Daar waar alles recht gezet zal moeten worden. Daar waar het Nederlandse totaalvoetbal de wereld weer moet veroveren. Zoals in 1974 en in 1978.

In die eerste wedstrijd treedt Hongarije als tegenstander aan. Om 20.00 uur op de 17e oktober 1984 heerst grenzeloos optimisme in de Rotterdamse Kuip. Negentig minuten later blijken de Magyaren met 1-2 te sterk te zijn geweest voor een meelijwekkend zwak Oranje. Rijvers onthutst. Spelers idem. De K.N.V.B. ruikt haar kans.

Michels

Enige maanden voor die teleurstellende 17e oktober heeft de K.N.V.B. een technisch directeur benoemd. Zijn naam is Rinus Michels. Als ex-trainer van o.a. Ajax Barcelona, het Ned. elftal (1974!) en F.C. Köln niet geheel onbekend in de voetbalwereld. Er is een onduidelijke taakomschrijving. De benoeming lijkt onderdeel van een complot de pressie op Rijvers te verhogen.

Michels - ook wel genoemd de generaal en de sphinx - legt in de pers mistige verklaringen af omtrent zijn functieomschrijving. Hij wil Rijvers adviseren, maar deze wijst op zijn 5-jarig contract, waarin zijn autonome verantwoordelijkheid staat omschreven.

In de Zeister bossen, alwaar het K.N.V.B.-sportcentrum is gelegen, begint het te spoken.

Mensen worden tegenelkaar uitgespeeld; manipulaties vinden plaats en verdachtmakingen halen de pers.

Kortom: een sfeer, waarin de Hogewonings goed gedijen. De nederlaag tegen Hongarije is het breekpunt.

Rijvers begrijpt dat zijn principes slechts onderbouwd door overwinningen getolereerd worden en gooit de handdoek in de ring.

Oostenrijk

De nieuwe God heet Michels. Gesteund door de K.N.V.B. burocraten gaat hij aan de slag. Scrupules t.a.v. collega Rijvers kent hij niet. De generaal overziet het slagveld en besluit, dat de rest van de nog te spelen wedstrijden gewonnen moet worden. Over inzicht gesproken. De stress-bestendige voetbal-professor - dergelijke termen komen inderdaad voor in de voetbaljournalistiek - stelt een Ned. elftal samen, dat overigens niet veel afwijkt van dat van zijn voorgangers. In Wenen mòet gewonnen worden. Het vertrouwen is groot. De sphinx zal met zijn uitstraling en ervaring deze hobbel moeiteloos nemen.

Op 14 november 1984 bijt een onsamenhangend spelend Oranje voor de tweede maal in het stof. Natuurlijk nog steeds de schuld van Rijvers. Michels weet zich handig van de verantwoordelijkheid te ontdoen. De kansen op Mexico zijn gereduceerd tot iets meer dan nul. "King Soccer behind the dikes" is op sterven na dood.

Het griezelige spel dat met Kees Rijvers gespeeld is, heeft niet tot resultaat geleid.

Op 23 december tegen Cyprus. Zware wedstrijd!

Geveld

Oranje wint met 1-0. Enkele weken later blijkt de generaal toch niet zo stress-bestendig. Een hartinfarct velt hem. Aan de vooravond van beslissende wedstrijden tegen Cyprus (27-2-'85, 7-1), Oostenrijk (thuis, 1-5-'85) en Hongarije (14-5-'85) is de chaos in de Zeister jungle compleet.

De voetbal-godfathers benaderen Leo Beenhakker, trainer van Volendam, voor de positie van interim-bondscoach. Deze bluffer onder de voetbaltrainers voldoet, publiciteitsgeil als hij is, maar al te graag aan dit verzoek. Hoewel hij zelf een bal nog niet drie keer hoog kan houden, krijgt hij de eind-verantwoordelijkheid over Neerlands voetbalwalhalla.

Of wat daarvan rest. Als een soort Michels-kloon levert hij prima imitaties van zijn idool. Met even nietszeggende uitspraken en toelichtingen.

Onder zijn leiding moet Mexico alsnog gehaald worden.

Al is het maar middels een beslissingswedstrijd tegen de nummer twee van poule één (België?).

Fatsoen

De regels van fatsoen gelden niet in de voetbalwereld. Geféteerde trainers hebben het imago van "het beest". Principes zijn anachronismen en Zeist geeft het voorbeeld. Moge Mexico gehaald worden op basis van voetbalkwaliteiten. De rest is schaamteloze bijzaak, die de schoonheid van het spelletje bezoedelt. ■

PIETER KROL

President Nyerere over schuldenprobleem en IMF:

Derde wereld moet eenheid vormen om rijke landen tot onderhandelingen te dwingen

PRESIDENT JULIUS NYERERE van Tanzania heeft kritiek geleverd op het Internationaal Monetaire Fonds en de voorwaarden die het IMF stelt om een krediet te krijgen. Het IMF heeft maar één recept voor de oplossing van de problemen waar ontwikkelingslanden mee te kampen hebben, ongeacht de specifieke situatie in het land. Zodra het IMF met een land gaat praten, is de uitkomst al te voorspellen, zo zei Nyerere in een rede op het «Institute of Social Studies» in Den Haag.

Hij meende dat de ontwikkelings- landen een front moeten vormen om de rijke landen te bewegen een dialoog aan te gaan over de schuldenlast die drukt op de landen in de Derde Wereld. Tanzania is een van de landen waar een tekort is aan basisgoederen en dat ernstig is getroffen door de droogte die in grote delen van Afrika heerst. De Tanzaniaanse president zei het moe te zijn te moeten horen dat de situatie in Afrika aan Afrika zelf is te wijten en dat de oplossing gevonden moet worden door een overeenkomst te sluiten met het IMF en door privé- investeringen. In allerlei rapporten werd de ramp die zich voltrekt in de minst ontwikkelde landen voorspeld. En er zijn eindeloze studies van deskundigen over hoe die ramp afgewend kon worden. Maar een gezamenlijk antwoord ontbrak.

"Elk land in Afrika, ook Tanzania, heeft fouten gemaakt. In Tanzania proberen we onze fouten te herstellen zodra we ze hebben onderkend. En ik wil me dan ook niet tegenover het Westen verontschuldigen", aldus Nyerere. Een kwart van de wereld- bevolking heeft vier vijfde van de wereld- inkomsten. Rijkdom brengt rijkdom voort, en armoede armoede, aldus Nyerere. Hij constateerde dat er een netto- geldstroom is van de arme landen naar de rijke. Afrika, dat als exporteur van grondstoffen zijn inkomsten de laatste jaren aanzienlijk heeft zien dalen, moest geld lenen om zich te kunnen ontwikkelen en draagt nu een grote schuldenlast met zich mee. Bedroeg de schuld in 1982 nog ruim 59 miljard dollar, nu is die opgelopen tot 150 miljard dollar.

En over elke dollar moet een steeds hogere rente worden betaald. Nu moeten Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara geld lenen om de rente te kunnen betalen, waardoor ze nog dieper in de schulden komen te zitten. Dit jaar betalen de Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara 12,7 miljard dollar aan de rijke landen aan rente en aflossing van schulden, terwijl er in die landen kinderen sterven van de honger. Er is een netto-geldstroom van die landen naar het Westen van 1 miljard dollar.

De kern van het probleem is dat die landen goederen moeten importeren en geld moeten lenen om zich te kunnen ontwikkelen. Gezegd wordt dat privé- investeringen een antwoord zijn op dit probleem. Privé- ondernemingen dragen kennis over en werken efficiënter dan staats- bedrijven, zo wordt gezegd. Maar, zo stelde de Tanzaniaanse president daar tegenover, privé- ondernemingen zijn geïnteresseerd in winst en geven er de voorkeur aan te investeren in gebieden met een goede infrastructuur, waar het in de armste landen juist aan ontbreekt. Slechts 10% van de privé-investeringen wordt gedaan in de landen met een inkomen per hoofd van de bevolking van minder dan 500 dollar. De winst, die de ondernemingen maken, verdwijnt uit het land en privé- investeringen leiden tot een permanente kapitaal- stroom uit de ontwikkelingslanden.

Tanzania, dat onder druk staat van de donor- landen een overeenkomst te sluiten met het IMF, voert al vijf jaar onderhandelingen met dit fonds. Het IMF heeft maar één recept, ongeacht de situatie in de verschillende landen, aldus Nyerere. Het land moet zijn munt devalueren, meer uitvoeren, de invoer liberaliseren, de overheids- uitgaven beperken en de prijs- beheersing loslaten. Aan Tanzania stelt het bovendien de eis dat het de boeren meer moet laten betalen. En dat terwijl het inkomen van de mensen in de steden al drastisch achteruit gegaan is. Het is niet verrassend dat de maatschappelijke prijs voor een overeenkomst met het IMF vaak onlusten is. Nyerere tekende daarbij aan dat veel landen en instanties alleen maar geld willen lenen, wanneer er een overeenkomst wordt gesloten met het IMF.

De niet- gebonden landen en de zogenaamde groep van 77 (ontwikkelings- landen) hebben aangedrongen op een nieuwe internationale economische orde en een dialoog tussen arm en rijk over de schuldenlast. Maar de geïndustrialiseerde landen willen er zelfs niet over praten daarover te gaan onderhandelen. Het wordt misschien tijd je af te vragen of we onze schulden nog wel moeten terugbetalen. Tanzania alleen staat machteloos, en kan alleen maar jammeren over het onrechtvaardige systeem. Maar alle Afrikaanse landen samen hebben wel voldoende macht om de rijke landen op zijn minst dwars te zitten. Als de Derde Wereld een eenheid vormt, dan moeten de ontwikkelde landen wel onderhandelen over het schulden- probleem.

Volgens OESO-rapport:

Schuldpositie van Oostblok is aanzienlijk verbeterd

PARIJS — De schuld- positie van de Oost-Europa, na Latijns-Amerika het grootste probleem- gebied in de financiële wereld, is de afgelopen drie jaar aanzienlijk verbeterd. Er was niet alleen sprake van een daling van het absolute bedrag aan rente- betalingen, maar ook van een verbetering van de verhouding tussen de rentelasten tot de export- inkomsten, zo blijkt uit een rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Doordat een groot deel van de schuld van de Oosteuropese landen niet in dollars luidt heeft het Oostblok geprofiteerd van de relatief lage rente op leningen in andere valuta's en van de stijging van de dollarkoers, zo stelt de OESO vast. De brutoschuld in convertibele valuta's van Oost- Europa, met inbegrip van de Sovjet-Unie, is verminderd van naar schatting 87,2 miljard dollar eind 1982 tot 85 miljard dollar eind 1983 en tot 83,9 miljard dollar aan het eind van het afgelopen jaar.

Twee factoren die in de jaren zeventig leidden tot een zeer sterke stijging van de schuld van het Oostblok zijn volgens de OESO niet meer aanwezig. Dat zijn de drang van de communistische landen om een vermindering van de economische groei te voorkomen door uitbreiding van de import van kapitaal- goederen uit het Westen en de tendentie tot ongeremde verruiming van de krediet- verlening in de periode 1973-1981.

Zelfs Polen, de grootste schuldenaar binnen het Oostblok, heeft kans gezien zijn schuld in het afgelopen jaar te verminderen, namelijk van 26,7 miljard dollar tot 25,8 miljard dollar.

Volgens de OESO hebben de sinds 1981 gesloten akkoorden over herstructurering van de Poolse schuld aan de banken in het Westen de druk op de Poolse economie aanzienlijk verlicht. Ondanks de tevredenheid van de banken over de manier waarop Polen zijn in deze akkoorden vastgelegde verplichtingen is nagekomen wordt het land door het Westerse bankwezen echter nog steeds gezien als een onaanvaardbaar risico, aldus de OESO.

Financiën-minister op goede pad

India's begroting is gericht op de groei

NEW DELHI — De begroting van India voor het jaar dat op 31 maart 1986 afloopt, bevat belasting- verlagingen, versoepeling van het industriële beleid en een verruiming van de effectenmarkt. Bij de indiening ervan in het parlement verklaarde de Indiase minister van Financiën, V.P. Singh, dat het land het economisch goed doet en dat India op het goede pad is gebleven zonder dat het zijn democratische waarde heeft verloren.

De begroting beslaat 992,41 miljard rupee, ongeveer 65 miljard dollar. Het tekort bedraagt 33,49 miljard rupee, twee miljard dollar tegen 39,85 miljard rupee, bijna drie miljard dollar, in het lopende begrotings- jaar. Singh waarschuwde ervoor dat India zijn economie niet op haar beloop moet laten. „Er rust nog een zware taak op ons", verklaarde hij.

Er komen belasting- verlagingen voor bedrijven en individuen, waaronder een verhoging van de belasting- vrije voet. De heffingen op onroerend goed worden afgeschaft en het plafond voor de weelde- belasting wordt verhoogd. De invoer- rechten op bepaalde computers die in het buitenland worden gemaakt zullen worden afgeschaft en de invoer- rechten op onderdelen van computers zullen sterk worden verlaagd teneinde de ontwikkeling van de Indiase computer- industrie mogelijk te maken. Bovendien zullen er mogelijkheden worden geschapen voor een sterkere groei van de hele industrie van het land.

De uitgaven voor defensie zullen met zeven procent worden verhoogd tegen een verhoging met achttien procent in het lopende jaar. De dertien effecten- beurzen van het land krijgen een grotere vrijheid van handelen. De rente op converteerbare obligaties wordt verhoogd van 13,5 tot vijftien procent en aandelen van genoteerde bedrijven mogen vrij worden verhandeld. Er zullen speciale rechtbanken in het leven worden geroepen om belasting- ontduiking aan te pakken.

Singh liet verder weten dat de groei van de industriële produktie in het lopende begrotingsjaar zeven procent kan bedragen tegen 5,5 procent in het voorgaande jaar. Het bruto nationaal produkt zal daarentegen minder sterk groeien, namelijk met vier procent tegen 7.4 procent.

Vleiend portret over nieuwe SU-leider

Gromyko vol lof over Gorbatsjov

MOSKOU — De nieuwe sterke man in de Sovjet- Unie, Michail Gorbatsjov, was tijdens de ziekte van de overleden partij- leider Konstantin Tsjernenko voorzitter van het machtigste politieke orgaan in het land, het Politburo. Dit staat in de toespraak die minister van Buitenlandse Zaken Andrej Gromyko een dag na de dood van Tsjernenko hield en die in een brochure met beperkte oplage werd gepubliceerd.

Gromyko benoemde Gorbatsjov tot secretaris- generaal van de Communistische Partij. Hij prees de 54-jarige nieuwe leider voor de 300 leden van het Centraal Comité van de Communistische Partij als "een man van principes, met sterke overtuigingen". De kandidaat voor het secretariaat- generaal wordt door het Politburo tijdens een bijzondere vergadering ter goedkeuring voorgelegd aan het Centraal Comité. Gromyko waarschuwde tegen de ideologische vijand "die ons observeert om scheuren te vinden binnen de Sovjet- leiding". Wij zullen hen op dit punt niet tevreden stellen, aldus de minister.

Volgens Gromyko was Gorbatsjov "voorzitter van de vergaderingen van het Politburo wanneer Konstantin Oestinovitsj (Tsjernenko) afwezig was. Zijn optreden was briljant, zonder overdrijvingen". Tijdens de 13 maanden dat hij aan de macht was, was Tsjernenko dikwijls ziek en tijden achtereen niet in staat de wekelijkse bijeenkomsten van het Politburo bij te wonen.

Gorbatsjov is met name competent op het gebied van buitenlandse zaken, aldus Gromyko. "Ik ben zelf vaak getroffen door zijn vermogen snel en goed tot de kern van de zaak door te dringen en conclusies te trekken, juiste partij- conclusies", aldus de 75-jarige minister. Hij was vol lof over het "analystisch vermogen" en de "brede kennis" van Tsjernenko's opvolger.

GORBATSJOV
... competent op buitenlandse zaken ...

Gorbatsjov bedankte in een open brief degenen die het mogelijk maakten dat hij unaniem tot partijleider was gekozen. "Ik maak gebruik van de gelegenheid om nogmaals te bevestigen dat de vastberadenheid van de CP van de Sovjet- Unie en van de Sovjetstaat de koers voort te zetten naar een versnelling van de sociale en economische ontwikkeling van het land", aldus de brief.

Little Thumbie

There was once a poor woodchopper. "This woodchopping," he said one day to his woman, "there sits no dry bread in it. I work myself an accident the whole day, but you and our twelve children have not to eat."

"I see the future dark in," his woman agreed. "We must try to fit a sleeve on it", the woodchopper resumed. "I have a plan: tomorrow we shall go on step with the children, and then, in the middle of the wood, we'll leave them to their fate over". His woman almost went off her little stick when she heard this. "What is there with you on the hand?" she cried. "Aren't you good sob?"

But the woodchopper wasn't brought off his piece by her wailing, he gave no thread. "It cannot differ to me what you think", he said. "There sits nothing else on, tomorrow we leave them in the wood. Little Thumbie, the youngest son, had listened off his parents' conversation. The next morning before day and dew he went out and filled his pockets with pebbles. During the walk into the wood he knew unmarked-up to drop them one by one. Then the parents told the children to sprockle some wood, and the parents shined the plate.

When the parents didn't come for the day any more, the children understood that they had been left in the stitch. Soon the waterlanders appeared. But Thumbie told them not by the packages down to sit because he would sorrow for it that they all get home wholeskins. Thank be the pebbles, he was able to find his way back. "By God", the parents said as they turned up. "How have you played him that ready?" "No art on," said Thumbie and explained what he had done. "If you want to be rid of us, you will have to stand up a bit earlier".

That is just what the parents did. This time there came no pebbles on to pass. All Thumbie had was a piece of dry bread. He decided that his bread there then must believe to it. He left a trail of breadcrumbs but he didn't have it in the holes that they were being made into soldiers by the birds. His parents departed with the Northern Sun, as on the day before, but this time Thumbie soon touched rid of the trail. What now? Good council was expensive. The sun was already under, it was raining pipestems and the crying stood Little Thumbie nearer than the laughing. At last he saw a tiny light through the trees. It turned out to be a house.

The lady who stood them to word was a giantess. She gave them what to eat but Little Thumbie received the feeling that something wasn't fluff. He had understood that the giantess' man, the giant, was a people-eater who would see no bone in devouring them. If we do not pass up, he thought, we shall be the cigar. As soon as they saw their chance clean they took the legs and smeared him.

When the giant came home, he sniffed the air and bellowed:

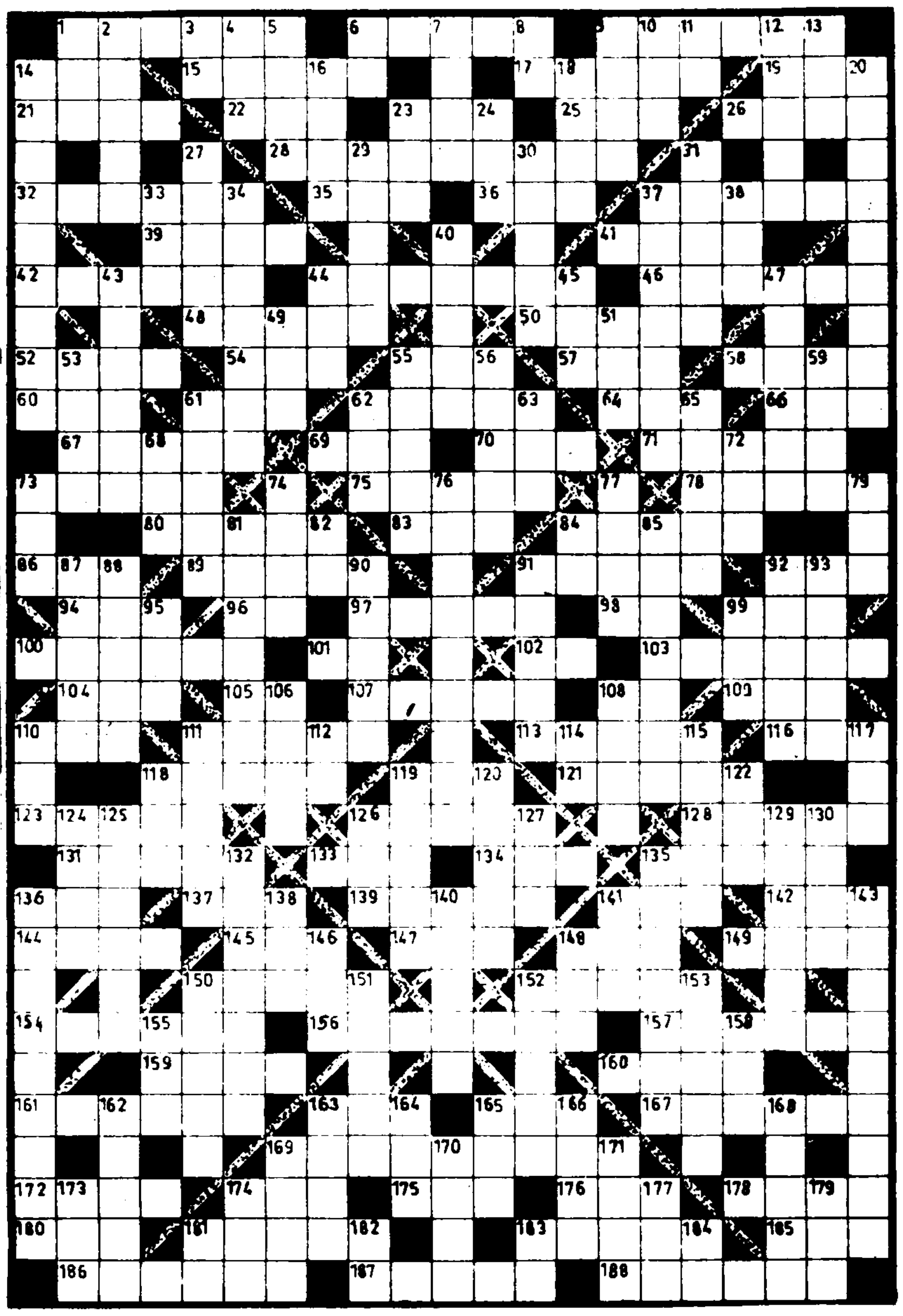
"I smell people flesh! Woman, why have you let them go there from through? Bring me my sevenleague boots, I go behind after!" He was about to haul the children in, but, wonder above wonder, just then he decided to lie down in order to snap a little owl. "Shoot up, help me!" Thumbie said to his brothers as soon as the giant lay there pitting. "We must see to make him his seven-league boots off-handy". He squeezed him like an old thief but they went ahead and knew him to draw his boots out. "Now we must make that we come away!" Little Thumbie said.

He put on the boots and quickly made himself out of the feet, carrying his brothers along. Also, he had seen chance to roll the giant's pockets and pick in all his gold pieces. "How have you boxed that before each other?" cried Thumbie's parents in amazement when he showed up. "It was a pod-skin", said Little Thumbie modestly. "I may be small but I stand my little man. And look, I have also brought a lot of poon. We used not to be able to allow ourselves billy-goat's leaps, but now we have out sheep on the dry. We will never become anything too short again! I shall be able to buy myself a nailpants at last! And a woody-stringy!"

"Great," his father exulted. "I shall buy us a auto". That afternoon he came riding to the fore in a sled of a wagon. "I seem to be having trouble riding straight out," Thumbie's father complained. "That thank you the cuckoo," his woman said. "You have a piece in your collar. You have him around again. I shall stop you in bed." The next day all the children were stuck in the clothes as well. In her new dress mother looked like a cleanliness. After that, they moved to The Hague, where they bought a chest of a house on the New Explanation, and lived happily ever after.

Uit: De Nederlandse Clubkrant, Singapore. Ingezonden door Aaf Ting-Mak, Edmonton, Alberta.

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. feestelijk maal op een laat uur; 6. avondmaaltijd; 9. eerste maal van de dag; 14. keg; 15. onheil, ramp; 17. tor; 19. stremsel; 21. deel van het oog; 22. modegek; 23. plaats in Gelderland; 25. scheepsvloer; 26. insekteneter; 28. groente; 32. hevige wervelstorm; 35. voegnaad; 36. overblijfsel van gedestilleerde teer; 37. nagerecht; 39. verpakkingsmateriaal; 41. mengsel waarvan brood wordt gemaakt; 42. min. 6 velletjes schrijfpapier; 44. bedelmonnik; 46. opgewekt; 48. titel van Russische monarch; 50. schuivende ijsheuvel; 52. toegankelijk; 54. hevig; 55. halsdoek; 57. drankbuffet; 58. betaalwijze; 60. jong dier; 61. trechter van netwerk; 62. maalinrichting; 64. slag, klap; 66. hevig, scherp; 67. al; 69. telwoord; 70. boom; 71. pijnlijk gevolg; 73. sprong; 75. Franse rivier; 78. Griekse letter; 80. trainer van een ploeg; 83. deel van de dag; 84. klont, brok; 86. zeehond; 89. hemel, uitspansel; 91. angstbeklemming; 92. behoeftig; 94. vaatwerk; 96. Rijksuniversiteit; 97. insectenwapen; 98. administratieve troepen; 99. bid (lat.); 100. onderdeel van een gedicht; 101. reeds; 102. persoonlijk voornaamwoord; 103. degelijk; 104. elektrisch geladen deeltje; 105. onder- officier; 107. slordig; 108. deel van de bijbel; 109. maand; 110. vrouwelijk dier; 111. vrouwelijke godheid; 113. meubelstuk; 116. haarkrul; 118. met de hand geweven tapijt; 119. vreemd; 121. kweker; 123. makker; 126. deel van een breuk; 128. peetvader; 131. boos; 133. rekening; 134. kleverige vloeistof; 135. drieheid (Gr.); 136. praatvogel; 137. slim, uitgeslapen; 139. voorbeeld; 141. per, langs; 142. vrolijk; 144. soort palm; 145. beteuterd; 147. speelgoed; 148. huid; 149. drinkgerei; 150. jaargetijde; 152. gepeupel; 154. klimhulpmiddel; 156. Chinees-Indisch gerecht; 157. strafwerktuig; 159. oudnoors- proza; 160. zin; 161. pijl; 163. projectieplaatje; 165. Japanse parelduikster; 167. ontplofbaar projektiel; 169. iemand die veel van zoetigheid houdt; 172. glibberig; 174. kuip; 175. verkeerd; 176. geplooide halskraag; 178. vervelend persoon; 180. roem; 181. kuch; 183. hoofddeksel; 185. voordat; 186. rand, buitenlijn; 187. familielid; 188. ellende, nood (Fr.).

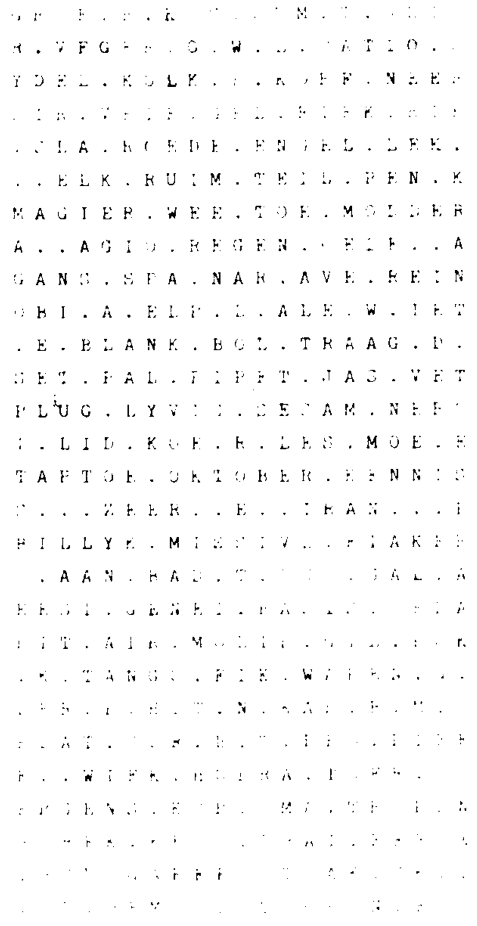
VERTICAAL: 1. vreemde aanspreektitel; 2. bepaalde kruisboog van gebouwen; 3. per persoon; 4. sprookjesfiguur; 5. knol; 6. inhoudsmaat; 7. ongaarne; 8. bepaalde godsdienst; 9. deel van een fornuis; 10. deel van de hals; 11. telegraafrestant; 12. vlieggat in een bijenkorf; 13. afslagplaats bij golf; 14. groente; 16. koraaleiland; 18. azijn; 20. groente; 23. gravure; 24. ivoor; 27. doorgang; 29. bosgod; 30. vòòr alles; 31. richting; 33. lofzang; 34. onzin; 37. op 'n vroeger tijdstip; 38. ik (lat.); 40. langdurige ziekte; 43. molentrechter; 44. deel van een week; 45. baan (Eng.); 47. afdak aan een gebouw; 49. woonboot; 51. mannelijke dier; 53. vreemde munt; 55. rivier in Oostenrijk; 56. rivier in Frankrijk; 59. kier; 61. afgod; 62. snijwerktuig; 63. ontkenning; 65. rijst te velde (Maleis); 68. enzovoort; 72. dwingende bepaling; 73. plaaggeest; 74. energie- reservoir; 76. oorspronkelijk; 77. Frans eiland; 79. vochtmaat; 81. stralenkrans; 82. hare Hoogheid; 84. boksterm; 85. opschorting; 87. vrije keus; 88. adelijke titel; 90. stokkaarten; 91. bliksemschicht; 92. watergeest; 93. communicatiemiddel; 95. religieuse; 99. boom; 106. Germaanse God; 108. namiddag; 110. afscheiding; 111. vertering; 112. ter nagedachtenis; 114. motorraces; 115. melaatsheid; 117. vervoermiddel; 118. soort papegaai; 119. het genieten; 120. conus; 122. koordans; 124. eikeschiller; 125. afgeschrabde huid v.e. varken; 126. hoofdkerk; 127. register; 129. plak chocolade; 130. Spaanse rivier; 132. wanorde; 135. ophaalbrug; 136. stemming over iemands toelating; 138. deel van een visgerei; 140. geloofsleer; 141. dieren bij boerderij; 143. meer in Nederland; 146. schil; 148. nagerecht; 150. ingetogen; 151. schimpnaam voor bepaalde haarkleur; 152. slaapkleding; 153. bladvezels van de Agave; 155. duinvallei; 158. gravure; 162. opschudding, onrust; 163. zachte vogelveren; 164. atmosfeer (afk.); 165. grote bijl; 166. grote gehoorzaal; 168. weer gezond; 169. kwijt, verloren; 170. plaats waar iets ophoudt; 171. pier; 173. pausennaam; 174. gesloten; 177. Turkse eretitel; 179. hert; 181. Hoge Raad; 182. communicatie- middel; 183. bruto; 184. toets alleen.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Elba Corsen
Juliana v. Stolberglaan 23
Curaçao

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 4 april 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Education

(SPECIAL TO AMIGOE)

Family Sailing adverture

WHEN WE LEFT Toronto, we knew that the biggest challenge we faced was not the storm-tossed oceans or raging seas, but whether or not Penny and Peter could adapt to their new life afloat. If they were not happy, our voyage would not last long. We started off with some advantages. Paul had finished the interior of the boat in our backyard, so both children were very familiar with it. Penny could pull herself up the 16-rung ladder before she could walk, and Peter was helping his father hammer nails in the cockpit when he was three years old.

The best thing about travelling by boat is that you always sleep in your own bunk and carry all your familiar belongings with you — even if your parents do tell you you can only take whatever toys you can stuff into one bag each. As long as Penny and Peter had "Pooh", "Paddington Bear" and their other favourite animals, they felt secure.

We had exchanged our large, landbased home for a smaller one afloat — but the children could still read their favourite storybooks and play with their familiar toys. We were as comfortable and as close a family on the boat as we were ashore.

I think we were lucky to spend our first six weeks on the St. Lawrence Seaway, Canada's Inland Waterway that we sailed from Toronto to the Atlantic coast. We did very few overnight runs and were in harbour almost every night, breaking our journey with two and three days stays in port every so often.

When we saw our first pod of white beluga whales in the Seaway, the children were beside themselves with excitement. The big creatures were splashing alongside us and we could see three, four, five of them.

Both children sat looking into the water long after the whales had disappeared and later that night our imaginative son said sleepily: "One came right up to the boat — and took a biscuit from my hand. Mummy, I saw a hundred of them".

From sailing down an inland waterway to crossing the Atlantic was a challenge for the children as well as the adults. There was now no question about the wearing of life jackets. They had to be worn at all times. There was no question about going forward to the bow: the children were forbidden to do so. In bad weather or after dusk, they wore their safety harnesses.

The children learned to do these things without question. Sometimes when Peter crawled out of the cabin in heavy weather without his lifejacket on, it was really hard for him to go below decks again by himself with the boat pitching and tossing. But he had to do it because usually one parent was on the helm and the other sleeping.

Peter is, in fact, the lucky one. After our initial bout with seasickness in the North Atlantic, he is the only one who has not suffered since. Penny and I, unfortunately, continue to be sick at the start of every rough passage when the wind is over 20 knots.

We've now settled down to some special routines on ocean voyages. On the first day, I give the children their first "surprise", a new do-it-yourself project that will keep them occupied the first day. At various stages throughout the journey, there are more surprises. We always celebrate reaching the halfway mark, or if there's bad weather we'll make a special occasion of it when the seas are calm again.

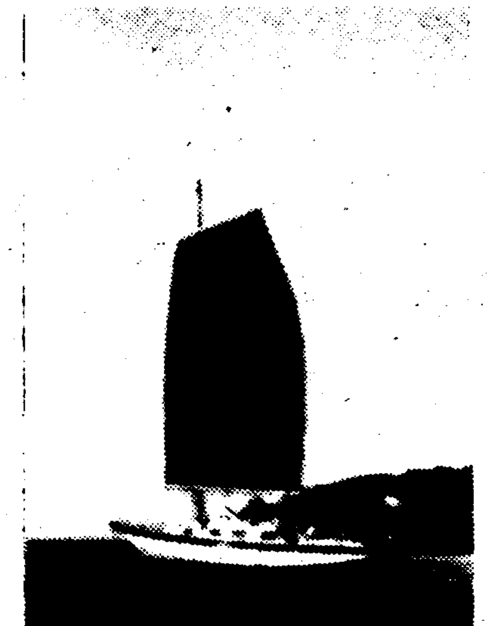
We also take a special book with us and read one or two chapters every day. Favourites have been Robert Louis Stevenson's "Treasure Island" and Arthur Ransome's "Swallowdale", the latter about some teenagers who sail their own boat, Peter and Penny, of course, completely identifying with the two younger children in the story.

Both children love identifying the seabirds that fly around us and look up each new one in their bird book. Fish are treated with the same interest. Penny has also made a specialty of the stars and planets and loves to sit in the cockpit at night trying to identify the constellations above her.

Our education on the ocean is the world around us. In port we are more formal. We are lucky we are from Canada, because the Ontario Ministry of Education provides travelling parents with a complete set of books and instructions for each year's education. Peter is too young for grade work, but Penny started her Grade I when we left.

Our routine in port was that straight after breakfast at about 7.30 a.m., Penny and I would do her Grade I lessons, while Paul and Peter did the dishes. We'd be finished by about nine o'clock, which meant we had the rest of the day for chores and excursions.

We do literally live 24 hours a day with our kids. There's no

escape on the ocean, and even ashore they're too young to leave by themselves. They're good walkers as they go everywhere with us — Customs and Immigration, picking up diesel fuel, finding the market, shopping. They also help with dishes and laundry, and if we go to dinner, so do they.

Many of our shore excursions are also educational — like visiting the Aquarium in Curaçao or the Christopher Columbus Museum in the old quarter of Las Palmas. Having seen modern charts, the children can relate to the old maps. They traced some of his routes, recognizing islands both in the Canaries and Azores we had also visited.

When we were looking at the dates, it was the children who gave us a great idea. Columbus discovered America in 1492. What a great opportunity to collect a fleet of boats to trace his route in a 500th anniversary celebration sail in 1992. And it would also give us a chance to return to the friendly islands of the Dutch Antilles. ■

Fiona McCall
c/o Martin,
128 Wolfrey Avenue,
Toronto, Ontario
M4K 1L3, Canada

vervolg van pag. 4

een naam en met zwarte verf schilderde mijn vader op de boeg: "WINDJAMMER". Trots bewonderde hij het resultaat van zijn dagenlange arbeid, van op een afstand en nadat hij zijn werk aandachtig bekeken had, zei hij: "Ik zal de timmerman vragen of hij er een glazen kast voor wil maken, want ik ben bang dat mijn scheepje anders vuil wordt door het stof. De kast kwam er en ik moet zeggen, dat het scheepje er op zijn voordeligst in uitkwam.

Toen wij naar een ander eiland verhuisden, ging het scheepje ook mee. Heel zorgvuldig ingepakt, zodat er niets kon breken. In het nieuwe huis kreeg het scheepje een ereplaats en bleef ongerept in de kast staan, tot op de dag dat er een vreemde meneer thuis kwam, die heel wat over schepen kon vertellen. Pa kreeg van die meneer een boek, waarin prachtige miniatuur onderdelen voor zijn scheepje stonden.

Toen begon de post pakjes te bezorgen met fijne zilveren kettinkjes, ankers, sloepen en nog veel meer. Mijn vader brak zijn scheepje gedeeltelijk af en begon het toen beetje bij beetje weer op te bouwen. Het scheepje kreeg ook een andere kleur en een andere naam. Onder de boegspriet zat een bronzen heks op een bezemsteel. "Het boegbeeld", zei mijn vader. Af en toe werd het bouwen gestaakt en dan deed Pa er maanden niets meer aan. Ik vond het wel een mooi scheepje maar de zeilen ontbreken nu nog steeds.

Toen ik groter werd, vertelde mijn vader dat hij zijn scheepsmodel een geheim had meegegeven. Dat deden de oude zeilvaarders ook, wanneer zij een model van hun schip maakten. In een van de dekhuizen had hij een kleine glazen fles verborgen, waarin een brief zat. In deze brief stond, dat wanneer mijn vader er niet meer zou zijn, ik het scheepje zou krijgen. Laat dat nog maar heel lang duren, want ik houd zielsveel van mijn "Pappie".'

Irene kreeg voor haar opstel een 7 1/2. ■

HENK A KLOMP

vervolg van pag. 5

Tien vrolijke verhalen. Een sfeerbeschrijving uit Melancholia luidt: "It seemed to him that the smoke, after having ascended, turned into, felt like dust which condensed into little spheres: infinitesimally small, weightless tennis-balls which, revolving like heavenly bodies, slowly descended upon everything, sprang up for one from the object they had touched, to attach themselves to it and to remain stuck upon it. This dust was sticky, unremovable; it deadened the sounds". En het is net of dit de kleverigheid is die de vrouw uit Herfstdraden (Vier wintervertellingen) in haar schoonmaakwoede te lijf gaat. Ook in dit verhaal wordt er regelmatig hardop gedacht: "The evil juices have to be driven out", he thought, en: "He believed in signs and knew that this must be a bad sign". 'The ashes' he said aloud, 'the rain of ashes', en daarmee bevindt de lezer zich in de wereld van Werther Nieland.

Als reactie op Cals' maatregelen (deze fatsoensrakker weigerde Reve een al toegezegde reisbeurs) verklaarde Reve alleen nog maar in het Engels te zullen schrijven, maar hij heeft het maar één bundel volgehouden, (The acrobat and other stories) en één ongepubliceerde roman In God we trust.

Daarna is alleen nog A prison song in Prose (1968) verschenen. Ook dit "lied" is in Schoon Schip opgenomen. Jammer, want de oorspronkelijke uitgave zag er veel beter uit, maar ook gelukkig want de Prison song laat de lezer kennis maken met een variant op "de meedogenloze jongen". Een reviaanse vinding waarmee Reve zich heeft geplaatst in een lange romantische traditie en gelijk laat zien dat ook het werk van die andere markies, De Sade, niet ongelezen aan de Decadent van Betondorp is voorbijgegaan.

TAMELIJK ABSOLUUT

In de tijd dat Reve doorbrak naar de roem, het was na het verschijnen van het brievenboek Op weg naar het einde en voor dat Nader tot u uitkwam, vertelde Reve graag dat hij bezig was het boek te schrijven dat alle andere boeken overbodig zou maken. Dat boek zou Het boek van het violet en de dood heten. Dat boek is ook verschenen, maar de hoofdtitel werd Moeder en Zoon en het violet ging naar de subtitel. Het boek heeft niet in Reviaanse zin gewerkt, en dat kan ook niet na zo'n compromis.

Het ideaal van het absolute boek past precies in het beeld dat Reve van zichzelf schetst: hij zegt een romantisch- decadent auteur te zijn. Het najagen van absolute doelen is een (misschien wel het) kenmerk van de ware romanticus. In dit verband is het verhelderend om in een brief van 4 januari 1973 (bldz 224) te lezen: "Ik ben moe, maar voldaan. De bedoeling was, dat mijn nieuwe boek alle andere boeken behalve de Schrift overbodig zou maken. Dat is niet gelukt, maar Lieve Jongens maakt wel 1 buitengewoon groot aantal boeken overbodig". Hier wordt met zoveel woorden gezegd dat het romantisch ideaal is afgezwakt. Misschien hangt dat samen met het feit dat Reve zich ook graag "burgerschrijver" noemt. Als het absolute niet haalbaar is, dan moet de burger in de schrijver maar blij zijn met het haalbare.

Dit moment waarop twee kanten van één en hetzelfde tegelijkertijd te zien zijn, is één van de hoofdkenmerken van Reve's schrijverschap. Het toont zich ook in de stijl die tegelijkertijd verheven en profaan kan zijn en in de inhoud waarbinnen ernst en humor zich verbinden.

Deze tweeëenheid is briljant aanwezig in veel verhalend en poëtisch werk van Reve maar het is ook een kenmerk van Reve's dagelijks bestaan.

Dit blijkt bijv. als hij zichzelf interviewt als Gorré Moosses of Herman Zeevoerder en uit veel van de opgenomen brieven in de bundel. Zelf zegt hij het in hét als voorwoord aan Schoon Schip meegegeven gedicht:

GETUIGENIS

Ze willen dat ik schrijf
voor de vooruitgang.
Maar ik kan niet schrijven zoals zij,
al stam ik van ze af.
Ik moet de wijken van het volk in
en mijn oor te luisteren leggen:
zo hoor je nog eens wat.
Wat wil het volk?
Niet veel goeds, dat is zeker.
Dus ga ik de straat op,
met mijn eigen vaandel
waarop geschreven staat:
Vrijheid! Ziekte! Ouderdom!
Lang leve de Dood! ■

WILLEM STOKVIS

Schoon Schip 1945 - 1984. Samengesteld door Joop Schafthuizen met assistentie van Marjo Ariës en Els Groen. Manteau, Amsterdam 1984. ISBN 90-10-05089-0

SOUTH AMERICA: FRIENDS AND NEIGHBOURS (I)

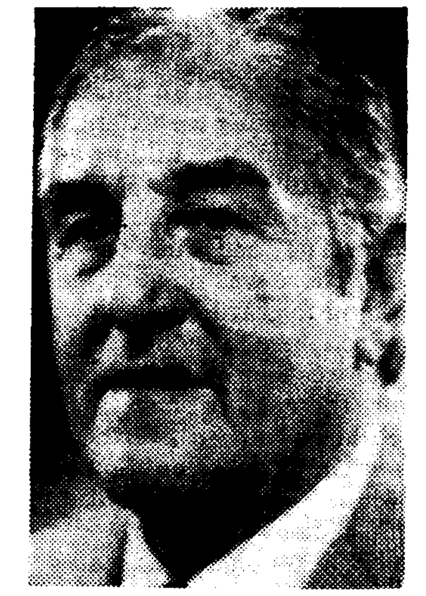
S. DE SAMPAYO

FEW EXPERIENCES in my life have been more rewarding than my stay in North and South America. In the diplomatic capacity of ambassador, I lived in several of the american countries during more than 15 years. Furthermore, I was born in Sao Paulo, now a city of over 14 million inhabitants. A dynamic personal link with Brasil and in general with South America, came naturally into being. The last three years in Curaçao, renewed my contacts with the New World.

In his time, André Maurois, the far-sighted French writer, said that *"the part to be played by this immense continent in our planet, shall increase in the future"*. The continent is still a land of hope. The horizon has not closed its shutters to open prospects of wealth and happiness. It is a fact that the untidy political and economical conditionalism, as well as human shortcomings and failures, have often become stumbling blocks in the path of «order and progress». These two words, unassuming as they are, could well be retained as the capital points of an all-around program of action for South America, but at present they only stand as an integral part — as theoritically as possibly.... — of the Brasilian flag. Order and progress are a condition "sine qua non" for the survival of South-American societies as politically independent unities. The heavy costs of foreign intervention (a dreadful nightmare of freudian persistance!) would then be restricted to the reality of interdependence, as a two way high road and not as an underground, one-way, dark tunnel.

The past of South America has been an adventure in History. First: through the Indians, some of which were the living expression of old and valuable civilizations and cultures, like in Peru, Colombia and Equador. Secondly: through the Portuguese and Spanish, whose essential influence crystalized as a main ingredient, in the ideals and behaviour of South-Americans. (I shall dwell in detail, upon the contribution of the Indians, further on, while dealing with the Andean countries).

The historical contribution of the Portuguese and the Spanish has been extensively debated. Always in a balanced way? I doubt it. A legend of "lust and greed" fell upon them, from the XVIIIth century onwards. One may well put forward this simple question: *what was on arrival, the "luggage" of the Portuguese and the Spanish?* A Colombian scholar, L. Gonzalez Barros, holding a PHD of the University of Oxford, brings in an objective view: "Spain and Portugal brought with them the alphabet, of Phenician origins; the Armenian plough; the Persian horse; the Tyrian sails; the Hebrew God; the Doric theogony and the Sicilian metaphysics; the Greek sculpture and the Law of Rome; the notions of a State free from the chains of the Middle Ages; the achievements far beyond Ptolomeus; and with the Portuguese and the Spanish, bread and wine were introduced in

South America, and so was the christian message of love...."

In Brasil, after more than five hundred years and many splendoured alien influences, the Portuguese inprint has shown not to be volatile. Time and adversity were unable to sever the links of heritage. The new "milieu" favoured "Portuguese expressionism". Specially, in the tropics, a scarcely experimented tropicalism ("luso-tropicalism") came into being. The Brasilian sociologist Gilberto Freire ventured far into a knowledgeable re-interpretation of the historical and sociological realities. He writes: "The integration of the Portuguese in the tropics, mainly in Brasil, gives the Portuguese and the Brasilians the right to consider themselves as a third force, unassuming but not negligeable, towards one of the greatest achievements of our times: *the re-appraisal and reorganization of the relationship system between the white and coloured people, according to a new code of values, of cultural and ethnical significance.* "Métissage", far from being condemned was declared valuable, in a scientific way". In the last two centuries or so, has anything happened of more importance than that, to mankind?

On the other hand, Brasil tends to become, if it is so not already, the center of the Portuguese world and perhaps, much more so than the United States "vis-à-vis" the English speaking world of British acquaintance. A constructive dialogue shall be carried on between Brasil and the former Portuguese colonies in Africa, "dismantled in their incipient unity by the military rising in Portugal (1974), inspired by the URSS and their european satelites, and Cuba. (It is worth noting that the actual regime in Portugal has very little to do with Western styled democracy, even if it is covered with the "étiquette" of a democratic State. To achieve that goal, it is imperative that the Army gives up its place at the centre of power and that the State let go of the TV, Radio and the "socialized Press". The times of "caudillismo" are dead).

Brasil is a living proof of the great part played in world affairs by the South-American continent, to fulfill the prediction of André Maurois. In the History of Brasil, Portugal played a memorable part, but it was not obviously, the only country to shape the Brasilian culture and civilization. Either directly and specially from 1580 to 1640, or indirectly through its South-American counterparts, Spain did indeed, influence the course of events in Brasil, for the bad and for the good.... Few countries have left, as Spain, a more powerful inprint along the path of the expansion of Western Civilization. Even the "Interlopers", as Toynbee calls them (English, French and Dutch) were unable to "shake off" the prestige of Spain (or Portugal) and install themselves in South America, in prominence.

Curiously enough, even some communities separated from Spain for many centuries, have maintained positive attachements with Spain, through language and custom. Would that be the case of Curaçao, as a "persistence of memory" related to Ibero-American roots and a cultural tradition of such nature?

In any case, if Spain has had influence in the Portuguese speaking world of South America, and Brasil is a world in itself, none of the Spanish speaking countries in this area, have escaped, in the course of time, Portuguese influences: either from Portugal itself or Portuguese "incomers"; from Brasil or from the "luso-sephardic diáspora", since Spain set foot in Portugal (1580) to occupy it by force and threacherous dynastic schemes: Philips the 2nd of Spain "le démon du midi", was the central figure. Holland should know....

AIR JAMAICA CONFRONTED BY FIERCE COMPETITION

KINGSTON, JAMAICA, CANA — Jamaica's national airline, now emerging from six years of financial losses, is facing some sharp, unexpected competition from a foreign competitor, regarded here as a ghost of the bankrupt American company, Air Florida. Air Jamaica clearly plan to meet their opponents head-on. The local carrier announced a buy-one-get-one-free ticket offer that could hardly have enhanced the company's already troublesome financial status.

But Air Jamaica officials say the special March offer under which beneficiaries can delay their trips to the end of the year was necessary to keep up with the competition. It was a direct response to a similar offer started a week earlier by a new Miami-based company, Challenge International, and good until last March 23 when the US carrier started operating here.

"If they wanted a challenge, they will get it", said Air Jamaica executive Tony Hart. Challenge was recently given a provisional licence to operate in Jamaica, pending formal hearings by the local air transport licencing board. But local travel agents and Air Jamaica in particular are looking more than a bit askance at Challenge, especially in view of the circumstances of its beginnings.

"We are not taking their tickets until they prove their bona fides", a senior Air Jamaica marketing official told CANA. Questions about Challenge surfaced after press reports indicated its top people were associated with Air Florida, which crashed last year. Challenge president is Bill Sphohrer, a former president of Air Florida.

Additionally, according to local media reports, founder and former chairman of Air Florida, Eli Timoner is a director and shareholder of the new company, while two other former Air Florida top brass, Bobby Booth and Ed Acker, are involved. Both men were former marketing executive at Braniff Airlines who joined Air Florida, and were said to be behind Air Florida's dramatic expansion in the 1970's.

With Air Florida's collapse, Booth also joined another price-cutting carrier, North Eastern Airlines, which filed for bankruptcy in January. Other persons from Air Florida are also said to be shareholders in Challenge. However, Sphohrer told a recent news conference here that though he was a founding member of the bankrupt airline and other former employees were shareholders, there were no connections between Challenge and Air Florida.

Challenge, according to airline sources here, was up to recently in possession of one aircraft, but Sphohrer says it will have two planes on the Jamaica roure -- a Boeing 737 and a 707. There were plans to introduce two more planes in May. Apart from Jamaica, Challenge has also announced flights to El Salvador and plans for further expansion in Central America. But apparently, the initial focus is Jamaica.

"We are committed to promote tourism in Jamaica very heavily, "Sphohrer told journalists in Kingston. His firm was spending, he said, US150,000 dollars on a two-week media blitz in the USA to woo Americans to the island, and Challenge was expecting to fly 40,000 visitors to Jamaica between June and December. Sphohrer dismissed suggestions that the carrier was attempting to woo away Air Jamaica customers. He said there were enough passengers for another scheduled carrier, and threw out any talk of his Airline being a 'cheapie'. Challenge International was definitely a frills, one-class passenger service, serving gournmet meals, complimentary French wines and champagne and Jamaica rum, he said.

Air Jamaica's Tony Hart indicated that his company was willing to match Challenge if it sought to undercut fares, adding: "If they come with reasonable fares we will compete on performance and service". "The scramble for the Jamaica business is about to intensify", remarked Bill Cavanagh, Air Jamaica's vice president for marketing. But Cavanagh stressed that his company was no stranger to the rough and tumble of competition, recalling that Air Jamaica caused fares out of Jamaica to fall and volume to climb last Summer by introducing its "travel power" package.

With a falling load factor because of a declining Jamaica dollar and airline fares quoted in US currency, what Air Jamaica did was to quote flights originating in Jamaica on tickets purchased here in Jamaican currency. Real fares came down an estimated 25 per cent and volumes went up. "Other carriers had to follow us", Cavanagh said. Air Jamaica moves 53 to 58 per cent of the passengers originating in Jamaica, but because of external factors, Jamaica- originating travel is a declining proportion of Air Jamaica's overall passenger movement.

For instance, in 1983 Jamaica-originating travel accounted for 37 per cent of the national airline's passenger movement. Last year it fell to 20 per cent. But the increasing passenger movements from North America and Europe are helping to pull Air Jamaica, which last made a profit in 1977, out of the red. The company has an accumulated loss of over J100 million dollars (one Jamaica dollar — 18 cents US), but in recent years it has been attempting to streamline its operations and has introduced fuel efficient aircraft.

This year it also raised US25 million dollars in a sale/leaseback arrangement on its four Boeing 727 planes, using the funds to service high interest local debts. Last year the company had operating revenues of US107 million dollars, a 14 per cent increase over the 1983 figures, and the company is projecting a further increase this year.

"We made a substantial operating profit in 1984 for the first time since 1977, but the audited figures are not yet in so there could be a difference in the position after taxes", said Cavanagh. The company is anticipating an improved performance in 1985, and says that next month's opening of new US gateways -- Newark, New Jersey and Tampa, Florida -- will help to consolidate the position. Air Jamaica already flies to eight other US cities. "On these routes we are identifying a commercial opportunity and pursuing them", Cavanagh said. But there are challenges ahead.

:CANA ■